వివిధ దేవతల పూజావిధానం

ఋషిపీఠం ప్రచురణ

వివిధ దేవతల
పూజావిధానం

ఋషిపీఠం ప్రచురణ

వివిధ దేవతల
పూజావిధానం

సంకలనం: ఋషిపీఠం

ప్రథమ ముద్రణ:
శ్రీవికారి–చైత్రం
ఏప్రిల్–2019

వెల: రూ. 75/-

డిజైనింగ్ : రాము పండా

ప్రచురణ:
ఋషిపీఠం చారిటబుల్ ట్రస్ట్

ముద్రణ:
సంహిత గ్రాఫిక్స్, హైదరాబాద్

ప్రతులకు:
ప్లాట్ నెం–1-9-46,
హెచ్.ఐ.జి 'ఎ'–40,
డా॥ ఎ.ఎస్.రావు నగర్,
హైదరాబాద్–20.
ఫోన్: 040–27134557

ముందుమాట

ఈశ్వరునితో జీవునికున్న బంధం శాశ్వతమైనది. వెనుకటి జన్మలలో చేసుకున్న పాప, పుణ్యకర్మల ఫలంగా అనేక జన్మలెత్తగా, భగవంతుని దయవల్ల ఈ మానవ జన్మ లభించింది.

మరల జన్మలెత్తకుండా, శాశ్వత ఆనందాన్ని అనుభవించాలంటే తిరిగి పరమాత్మను చేరుకోవాలి.

ఈ విశ్వమంతా వ్యాపించి ఉన్న ఈశ్వర చైతన్యంతో జీవ చైతన్యాన్ని అనుసంధించడానికి ఆ దైవమే దయతో మహర్షుల ద్వారా అందించిన మహిమాన్వితమైన ప్రక్రియ 'పూజ'.

ప్రతిరోజూ ప్రతి ఇంట్లో విధిగా దైవానికి పూజ చెయ్యడం జరగాలి. ఇలా ప్రతిరోజూ చేసేదానికి నిత్యపూజ అంటారు. ప్రత్యేక రోజులలో విశేషపూజలుంటాయి.

ఉదాహరణకు–వినాయకచవితి, విజయదశమి...ఇలా.

నిత్యం షోడశోపచార పూజలు చెయ్యలేనివారు కనీసం పంచోపచారపూజలైనా చెయ్యాలి.

అవి–గంధం, పుష్పం, ధూపం, దీపం, నైవేద్యం. భగవంతుని చిత్రపటానికి లేదా ప్రతిమకు చందనం, కుంకుమ కలిపి బొట్టు పెట్టగానే దానిలో దైవశక్తి జాగృత మవుతుంది. పుష్ప–ధూప–దీప–నైవేద్యాలు సమర్పించగానే మన భక్తి (శ్రద్ధ)కి సంతోషించి భగవంతుడు అనుగ్రహిస్తాడు.

పంచోపచార పూజ వల్ల, మనలోని పంచభూతాలు,

పంచప్రాణాలు, పంచతన్మాత్రలు (శబ్ద–స్పర్శ–రూప–రస–గంధాలు), దానికి సంబంధించిన పంచేంద్రియాలు సక్రమంగా పనిచేస్తాయి.

'పుణ్యేన వర్ధతే లక్ష్మీ పాపేన క్షీయతే ధృవం' పుణ్యం వల్ల ఐశ్వర్యం వృద్ధి చెందుతుంది. పాపం వల్ల క్షీణిస్తుంది అనేది మహాత్ముల వాక్కు.

కాబట్టి పాప ఫలితాలను తగ్గిస్తూ, పుణ్య ఫలాలను వృద్ధి చేసే ప్రక్రియ 'పూజ'.

మనకున్న అనేక దేవతలలో వారి అభిరుచిని అనుసరించి ఎవరినైనా ఇష్టదైవంగా రోజూ ఆరాధించవచ్చును.

పండుగలలో, ప్రత్యేక రోజులలో ఆయాదేవతలను విశేషంగా ఆరాధించవచ్చును.

మన భావనకు మహర్షుల వాక్కులు (మంత్రాలు) కలిసినపుడు దైవశక్తిని జాగృత పరచడం సులభతరమౌతుంది.

ఇష్టప్రాప్తికీ, అనిష్ట పరిహారానికీ పూజ చక్కని ప్రక్రియ. మనం ఉపయోగించే ద్రవ్యాల శుద్ధికీ, చిత్తశుద్ధికీ 'అర్చన' యోగిస్తుంది.

అందుకే "ఋషిపీఠం" సంప్రదాయబద్ధంగా ఉన్న కొన్ని పూజావిధానాలను శ్రద్ధాళువులైన భక్తుల సౌకర్యార్థం విడుదల చేస్తోంది.

ఋషిపీఠంలో ఆదినుండి ఒక ప్రధాన పాత్రను పోషిస్తూ, ఈ పుస్తక ప్రచురణకు ఆర్థికంగా సహకారం అందించిన శ్రీపసుమర్తి మురళీకృష్ణగారికి
ప్రత్యేక అభినందనలు.

ఇవి ఆచరించినవారు పరమేశ్వరుని కృపతో ఐహికాముష్మికములు పొందగలరు.

సామవేదం షణ్ముఖ శర్మ.

విషయ సూచిక

ఏ పూజకైనా సాధారణ నియమాలు/ ముందుగా చెయ్యవలసినవి

ప్రాతఃకాలంలో లేచి గురువులను స్మరించుకుని, ఆ నాటిపూజ నిర్విఘ్నంగా జరిగేలా చూడమని భగవంతుని మనసులో ప్రార్థించుకోవాలి. స్నానం చేసి, కొత్తవి లేదా తడిపి ఆరవేసిన శుద్ధవస్త్రాలు ధరించాలి. పూజ జరిగే స్థలాన్ని శుభ్రం చేసుకోవాలి. చిత్రాసనం లేదా దర్భాసనం (పురుషులు) పై కూర్చోవాలి. తిలక/భస్మధారణ చెయ్యాలి. నిత్యకర్మలైన సంధ్యావందనం (ఉపనయనమైనవారు) చేసుకుని, పూజ ప్రారంభించుకోవాలి.

(ఈ క్రింది శ్లోకం అనుకుంటూ నీరు తలపై జల్లుకోవాలి)

అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపివా।
యః స్మరేత్ పుండరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యంతర శ్శుచిః॥
పుండరీకాక్ష ! పుండరీకాక్ష ! పుండరీకాక్షాయ నమః।

ఆచమనము: క్రింది మూడు నామాలు ఒక్కొక్కటిగా చెప్పి, కుడిచేతిలోకి ఉద్ధరిణెతో నీరు తీసుకుని నోటితో చప్పుడు కాకుండా పుచ్చుకోవాలి. నీటి ప్రమాణం మరీ ఎక్కువ/తక్కువగా కాక ఒక మినపగింజ మునిగేపాటిగా ఉండాలి.

ఓం కేశవాయ స్వాహా, ఓం నారాయణాయ స్వాహా, ఓం మాధవాయ స్వాహా

(స్త్రీలు **శ్రీకేశవాయ నమః, శ్రీనారాయణాయ నమః, శ్రీమాధవాయ నమః**... అని ఉచ్చరించాలి)

గోవిందాయ నమః,	విష్ణవే నమః,	మధుసూదనాయ నమః,
త్రివిక్రమాయ నమః,	వామనాయ నమః,	శ్రీధరాయ నమః,
హృషీకేశాయ నమః,	పద్మనాభాయ నమః,	దామోదరాయ నమః,
సంకర్షణాయ నమః,	వాసుదేవాయ నమః,	ప్రద్యుమ్నాయ నమః,
అనిరుద్ధాయ నమః,	పురుషోత్తమాయ నమః,	అధోక్షజాయ నమః,
నారసింహాయ నమః,	అచ్యుతాయ నమః,	జనార్దనాయ నమః,
ఉపేంద్రాయ నమః,	హరయే నమః,	శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమో నమః

ఉత్తిష్ఠంతు భూత పిశాచాః యే తే భూమిభారకాః
యే తేషామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే।

– అని చదివి అక్షతలు ఎడమవైపుగా విడిచిపెట్టాలి.

ప్రాణాయామము: కుడివైపు ముక్కుని మూసుకుని ఎడమ ముక్కుతో శ్వాసను తీసుకుని, దానిని కూడా మూసుకుని, ముక్కు కుడివైపునుండి గాలి వదలాలి. గాలి పీల్చుకున్నప్పుడు ఆరంభించి వదిలే వరకు పూజ చెయ్యబోయే దేవుని మనసులో స్మరించాలి. పిమ్మట నమస్కరిస్తూ ఈ క్రింది శ్లోకాలు చదవాలి:

గణపతి ప్రార్థన:

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే
సుముఖశ్చైకదంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః।
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః
ధూమ్రకేతుః గణాధ్యక్షో ఫాలచంద్రో గజాననః।
వక్రతుండ శ్శూర్పకర్ణో హేరంబః స్కందపూర్వజః
షోడశైతాని నామాని యః పఠేత్ శృణుయాదపి ।
విద్యారంభే వివాహే చ ప్రవేశే నిర్గమే తథా।
సంగ్రామే సర్వ కార్యేషు విఘ్నస్తస్య న జాయతే।
॥శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః॥
శ్రీ గురుభ్యో నమః, శ్రీ సరస్వత్యై నమః, వాస్తుదేవతాభ్యో నమః
శ్రీ ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః, శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః,
శ్రీ వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః, శ్రీ శచీపురందరాభ్యాం నమః,
శ్రీ అరుంధతీవసిష్ఠాభ్యాం నమః, శ్రీసీతారామాభ్యం నమః
సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః
సర్వమంగళమాంగళ్యే శివే సర్వార్థసాధికే,
శరణ్యే త్ర్యంబకే గౌరి నారాయణి నమోస్తుతే.
సర్వదా సర్వకార్యేషు నాస్తి తేషాం అమంగళం,
యేషాం హృదిస్థో భగవాన్ మంగళాయతనం హరిః.
తదేవలగ్నం సుదినం తదైవ తారాబలం చంద్రబలం తదైవ,
విద్యాబలం దైవబలం తదైవ లక్ష్మీపతే! తే అంఘ్రియుగ్మం స్మరామి.

పిమ్మట సంకల్పము నుండి, కలశారాధన, షోడశోపచారాలు, అంగపూజ, అష్టోత్తర శతనామావళి ఆయా పూజాదులలో ఇవ్వడమయింది.

శ్రీ వినాయక వ్రతకల్పము

ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయామస్యాం, శుభతిథౌ, అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య విజయాభయాయురారోగ్య ఐశ్వరాభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం సత్సంతాన సౌభాగ్య శుభఫలా వాప్త్యర్థం వర్షే వర్షే ప్రయుక్తాం వినాయకదేవతా ముద్దిశ్య వినాయకదేవతా ప్రీత్యర్థం భవిష్యోత్తర పురాణ కల్పోక్త ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే, తదంగత్వేన కలశపూజాం కరిష్యే. కలశపూజ తరువాత.

శ్లో॥ భవసంచిత పాపౌఘ విధ్వంసన విచక్షణమ్
విఘ్నాంధకార భాస్వంతం విఘ్నరాజ మహంభజే.

శ్లో॥ ఏకదంతం శూర్పకర్ణం గజవక్త్రం చతుర్భుజం
పాశాంకుశధరం దేవం ధ్యాయేత్సిద్ధి వినాయకమ్.

శ్లో॥ ఉత్తమం గణనాథస్య వ్రతం సంపత్కరం శుభం
భక్తాభీష్టప్రదం తస్మాత్ ధ్యాయేత్తం విఘ్ననాయకం.

షోడశోపచార పూజ

ధ్యాయేద్గజాననం దేవం తప్తకాంచనసన్నిభం,
చతుర్భుజం, మహాకాయం సర్వాభరణ భూషితం ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధ్యాయామి.

శ్లో॥ అత్రాగచ్ఛ జగద్వంద్య సురరాజార్చితేశ్వర
అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గౌరీగర్భ సముద్భవ ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆవాహయామి.

శ్లో ॥ మౌక్తికైః పుష్యరాగైశ్చ నానారత్నైర్విరాజితం।
రత్నసింహాసనం చారు ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం ॥
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆసనం సమర్పయామి.

శ్లో॥ గౌరీ పుత్ర నమస్తేస్తు శంకర ప్రియనందన।
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం గంధ పుష్పాక్షతైర్యుతం॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ గజవక్త్ర నమస్తేస్తు సర్వాభీష్ట ప్రదాయక
భక్త్యా పాద్యం మయాదత్తం గృహాణ ద్విరదానన॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ గణాధిపతయే నమః పాద్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ వరపూజిత
గృహాణాచమనం దేవ, తుభ్యం దత్తం మయాప్రభో ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి.

శ్లో॥ దధిక్షీర సమాయుక్తం మధ్వాజ్యేన సమన్వితం
మధుపర్కం గృహాణేదం గజవ్రక్త! నమోస్తుతే ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః మధుపర్కం సమర్పయామి.

శ్లో॥ స్నానం పంచామృతైర్దేవ గృహాణ గణనాయక
అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ గణపూజిత ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ గంగాది సర్వతీర్థేభ్యః ఆహృతైరమలైర్జలైః
స్నానం కురుష్వ భగవానుమాపుత్ర నమోస్తుతే ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ రక్తవస్త్రద్వయం చారు దేవయోగ్యం చ మంగళం
శుభప్రదం గృహాణత్వం లంబోదర హరాత్మజ ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

శ్లో ॥ రాజతం బ్రహ్మసూత్రం చ కాంచనం చోత్తరీయకం
గృహాణ సర్వధర్మజ్ఞ భక్తానామిష్టదాయక! ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఉపవీతం సమర్పయామి.

శ్లో॥ చందనాగరు కర్పూర కస్తూరీ కుంకుమాన్వితం
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః గంధాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాంస్తండులాన్ శుభాన్,
గృహాణ పరమానంద ఈశపుత్ర నమోస్తుతే ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ సుగంధాని చ సుపుష్పాణి జాజీకుంద ముఖాని చ
ఏకవింశతి పత్రాణి సంగృహాణ నమోస్తుతే ॥
సాంగాయ సపరివారాయపత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పుష్పాణి పూజయామి.

అంగపూజ

శ్రీ గణేశాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
శ్రీ ఏకదంతాయ నమః	గుల్ఫౌ పూజయామి
శ్రీ శూర్పకర్ణాయ నమః	జానునీ పూజయామి
శ్రీ విఘ్నరాజాయ నమః	జంఘే పూజయామి
శ్రీ ఆఖువాహనాయ నమః	ఊరుం పూజయామి
శ్రీ హేరంబాయ నమః	కటిం పూజయామి
శ్రీ లంబోదరాయ నమః	ఉదరం పూజయామి
శ్రీ గణనాథాయ నమః	నాభిం పూజయామి
శ్రీ గణేశాయ నమః	హృదయం పూజయామి
శ్రీ స్థూలకంఠాయ నమః	కంఠం పూజయామి
శ్రీ గజవక్త్రాయ నమః	వక్త్రం పూజయామి
శ్రీ విఘ్నహంత్రే నమః	నేత్రే పూజయామి
శ్రీ శూర్పకర్ణాయ నమః	కర్ణౌ పూజయామి
శ్రీ ఫాలచంద్రాయ నమః	లలాటం పూజయామి
శ్రీ సర్వేశ్వరాయ నమః	శిరః పూజయామి
శ్రీ విఘ్నరాజాయ నమః	సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

ఏకవింశతి పత్ర పూజ

సుముఖాయ నమః	మాచీ పత్రం పూజయామి
గణాధిపాయ నమః	బృహతీ పత్రం పూజయామి
ఉమాపుత్రాయ నమః	బిల్వ పత్రం పూజయామి
గజాననాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
హరసూనవే నమః	దత్తూర పత్రం పూజయామి
లంబోదరాయ నమః	బదరీ పత్రం పూజయామి
గుహాగ్రజాయ నమః	అపామార్గ పత్రం పూజయామి
గజకర్ణాయ నమః	తులసీ పత్రం పూజయామి
ఏకదంతాయ నమః	చూత పత్రం పూజయామి

వికటాయ నమః	కరవీర పత్రం పూజయామి
భిన్నదంతాయ నమః	విష్ణుక్రాంత పత్రం పూజయామి
వటవే నమః	దాడిమీ పత్రం పూజయామి
సర్వేశ్వరాయ నమః	దేవదారు పత్రం పూజయామి
ఫాలచంద్రాయ నమః	మరువక పత్రం పూజయామి
హేరంబాయ నమః	సింధువార పత్రం పూజయామి
శూర్పకర్ణాయ నమః	జాజీ పత్రం పూజయామి
సురాగ్రజాయ నమః	గండకీ పత్రం పూజయామి
ఇభవక్త్రాయ నమః	శమీ పత్రం పూజయామి
వినాయకాయ నమః	అశ్వత్థ పత్రం పూజయామి
సురసేవితాయ నమః	అర్జున పత్రం పూజయామి
కపిలాయ నమః	అర్క పత్రం పూజయామి
శ్రీ గణేశ్వరాయ నమః	ఏకవింశతి పత్రాణి పూజయామి

శ్రీ వినాయక అష్టోత్తర శతనామ పూజ

(ప్రతి నామమునకు మొదట "శ్రీ" అని–చివర 'నమః' అని చదవాలి.)

గజాననాయ	సురారిఘ్నాయ	విఘ్నకర్త్రే
గణాధ్యక్షాయ	మహాగణపతయే	విఘ్నహంత్రే
విఘ్నరాజాయ	మాన్యాయ	విశ్వనేత్రే
వినాయకాయ	మహాకాలాయ	విరాట్పతయే
ద్వైమాతురాయ	మహాబలాయ	శ్రీపతయే
ద్విముఖాయ	హేరంబాయ	వాక్పతయే
ప్రముఖాయ	లంబజఠరాయ	శృంగారిణే
సుముఖాయ	హ్రస్వగ్రీవాయ	ఆశ్రితవత్సలాయ
కృతినే	ప్రథమాయ	శివప్రియాయ
సుప్రదీపాయ	ప్రాజ్ఞాయ	శీఘ్రకారిణే
సుఖనిధయే	ప్రమోదాయ	శాశ్వతాయ
సురాధ్యక్షాయ	మోదకప్రియాయ	బలాన్వితాయ

బలోద్ధితాయ
భక్తనిధయే
భావగమ్యాయ
భవాత్మజాయ
అగ్రగామినే
మంత్రకృతే
చామీకర ప్రభాయ
సర్వాయ
సర్వోపాస్యాయ
సర్వకర్త్రే
సర్వనేత్రే
సర్వసిద్ధిప్రదాయ
సర్వసిద్ధయే
పంచహస్తాయ
పార్వతీనందనాయ
ప్రభవే
కుమారగురవే
కుంజరాసురభంజనాయ
కాంతిమతే
ధృతిమతే
కామినే
కపిత్థఫలప్రియాయ
బ్రహ్మచారిణే
బ్రహ్మరూపిణే
మహోదరాయ
మదోత్కటాయ
మహావీరాయ
మంత్రిణే
మంగళసుస్వరాయ
ప్రమదాయ
జ్యాయసే
యక్షికిన్నరసేవితాయ
గంగాసుతాయ
గణాధీశాయ
గంభీరనినదాయ
వటవే
జ్యోతిషే
ఆక్రాంతపదచిత్ప్రభవే
అభీష్టవరదాయ
మంగళప్రదాయ
అవ్యక్తరూపాయ
పురాణపురుషాయ
పూష్ణే
పుష్కరోత్క్షిప్తవారణాయ
అగ్రగణ్యాయ
అగ్రపూజ్యాయ
అప్రాకృతపరాక్రమాయ
సత్యధర్మిణే
సఖ్యాయ
సారాయ
సరసాంబునిధయే
మహేశాయ
విశదాంగాయ
మణికింకిణీమేఖలాయ
సమస్తదేవతా మూర్తయే
సహిష్ణవే
బ్రహ్మవిద్యాది దానభువే
విష్ణవే
విష్ణుప్రియాయ
భక్తజీవితాయ
జితమన్మథాయ
ఐశ్వర్యకారణాయ
సతతోత్థితాయ
విష్వగ్దృశే
విశ్వరక్షావిధానకృతే
కళ్యాణగురవే
ఉన్మత్తవేషాయ
పరజయినే
సమస్త జగదాధారాయ
సర్వైశ్వర్యప్రదాయ
శ్రీ విఘ్నేశ్వరాయ

శ్లో॥ దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం, సుమనోహరం
ఉమాసుత నమస్తుభ్యం గృహాణ వరదోభవ ॥
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః ధూపమాఘ్రాపయామి

శ్లో॥ సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాద్యోతితం మయా,
గృహాణ మంగళం దీపం ఈశపుత్ర నమోస్తుతే ॥
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః దీపం దర్శయామి.

శ్లో॥ సుగంధాన్సుకృతాంశ్చైవ మోదకాన్ ఘృతపాచితాన్,
నైవేద్యం గృహ్యతాం దేవ చణముద్గైః ప్రకల్పితాన్.

భక్ష్యం భోజ్యం చ లేహ్యంచ చోష్యం పానీయమేవ చ
ఇదం గృహాణ నైవేద్యం మయాదత్తం వినాయక ॥
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ సచ్చిదానంద విఘ్నేశ పుష్కరాణి ధనాని చ,
భూమ్యాం స్థితాని భగవన్ స్వీకురుష్వ వినాయక ॥
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః సువర్ణపుష్పం సమర్పయామి.

శ్లో॥ పూగీఫలసమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతం
కర్పూర చూర్ణసంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥
శ్రీ గణాధిపతయే నమః తాంబూలం సమర్పయామి

శ్లో ॥ ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూర శకలైః స్థితం,
నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణ వరదోభవ॥
శ్రీ గణాధిపతయే నమః నీరాజనం సమర్పయామి.

అథ దూర్వాయుగ్మ పూజాః

గణాధిపాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
ఉమాపుత్రాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
ఆఖువాహనాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
వినాయకాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
ఈశపుత్రాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
ఏకదంతాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి
ఇభవక్త్రాయ నమః	దూర్వాయుగ్మం పూజయామి

మూషిక వాహనాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి

కుమారగురవే నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి

ఏకదంతైక వదన తథా

మూషిక వాహనాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి

మంత్రపుష్పం కుమారగురవే తుభ్యం అర్పయామి సుమాంజలిం
మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.
ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సతతం మోదకప్రియ
నమస్తే విఘ్న రాజాయ నమస్తే విఘ్ననాశన
ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

అర్ఘ్య ప్రదానం:

అర్ఘ్యం గృహాణ హేరంబ సర్వభద్ర ప్రదాయక
గంధ పుష్పాక్షతైర్యుక్తం పాత్రస్థం పాపనాశన– పునరర్ఘ్యం సమర్పయామి.

ప్రార్థన

నమస్తుభ్యం గణేశాయ నమస్తే విఘ్ననాశన,
ఈప్సితం మే వరం దేహి పరత్రచ పరాంగతిమ్.
వినాయక నమస్తుభ్యం సంతతం మోదక ప్రియ।
నిర్విఘ్నం కురుమే దేవ సర్వ కార్యేషు సర్వదా.

శ్రీ వినాయక వ్రత కథ –కథా ప్రారంభం

వినాయక చవితినాడు చంద్రుని చూసిన దోషం పోవుటకు ఈ క్రింది శ్లోకమును చదువుకొనవలెను–

సింహః ప్రసేన మవధీత్ సింహో జాంబవతా హతః
సుకుమారక మా రోదీస్తవ హ్యేష శమంతకః

పూర్వకాలమందు చంద్రవంశమందు పుట్టి ప్రసిద్ధుడైయున్న ధర్మరాజు దైవ యోగము వలన కుటిలులయిన దాయాదుల చేత రాజ్యము నపహరించ బడి నలుగురు తమ్ములు, భార్యయైన ద్రౌపది తోడను గూడ, అనేక వృక్షముల చేతను, వ్యాఘ్ర భల్లూకాది అనేక ఘాతక మృగముల చేతను, హంస చక్రవాకాది బహువిధ

పక్షుల చేతను, నిండి నిబిడీకృతంబయియున్న వనమునకుంబోయి అక్కడక్కడ నుండెడు బ్రహ్మావాదులను, సూర్యాగ్ని సమాన తేజోవంతులను, వాయు పర్ణ జలాహారులును, అగ్నిహోత్రోపాస కులును, అతిథి పూజకులును, ఊర్ధ్వబాహులు, నిరాలంబులును నగు మునీంద్రుల జూచుచు ధర్మరాజు సంభ్రమముతో గూడు కొన్నవాడై సూతుని యాశ్రమంబునకుం బోయి భార్యతోను దమ్ములతోను గూడ ఋషీశ్వరునకు నమస్కరించి సూతుని జూచి ధర్మరాజు పలుకుచున్నాడు –

సర్వశాస్త్ర విచక్షణుడవును, మహాప్రాజ్ఞుడవును, కరుణానిధియు నగు యో సూతా! మేము భార్యతో దాయాదుల చేత మిక్కిలి బరాభవింపబడియు, మా యొక్క సకల రాజ్యములును పుత్ర సంపత్తులును కూడ జ్ఞాతుల చేత నపహరింపబడినవి. ఇప్పుడు మీ దర్శనము చేత మా సమస్త దుఃఖము పోగొట్టబడినది. మా మీద కృపయుంచి మాకు రాజ్యము సిద్ధింప చేయునట్టి యొక్క వ్రత మానతిమ్మని యడుగగా సూతుడు పలుకుచున్నాడు – వినుండు పాండవులారా! మనుష్యులకు సర్వసంపత్కరంబును, సకల సౌఖ్యాభివర్ధనంబును, వ్రతములలో నుత్తమంబును, సకల పాప వినాశకరం బును, పుత్ర పౌత్ర ప్రవర్ధనంబుననగు రహస్యమయిన వ్రతము బూర్వ కాలమందు కుమారస్వామికి శివుని చేత నుపదేశింపబడెను. అది యెట్లన–

ప్రమాథాది గణసేవితంబును, నానారత్న విభూషితంబును, రమణీయం బును నగు కైలాసగిరి శిఖరమునందు మందార వృక్షచ్ఛాయ స్వర్ణ సింహాసనమందు, పార్వతీ సహితుడయి గూర్చున్న లోకసౌఖ్యకరుండయిన సాంబమూర్తిని లోకుల ననుగ్రహించ వలయునను నిచ్ఛ చేత వినమ్రుడై కుమారస్వామి పృచ్ఛ చేసెను.

"మహాదేవుండవు భగవంతుడవునైన యో సాంబశివా! మనుష్యుడే వ్రతము చేత, నసమానమైన సౌభాగ్యంబును, బుత్రసంపదలును బొంది సుఖము ననుభవించు చున్నాడు? అట్టి యుత్తము వ్రతమును నాకానతి"మ్మన, శివుండిట్లనియె.

"ఓయీ కుమారుడా! సర్వ సంపత్కరంబును, నుత్తమంబును, దీర్ఘాయుష్య కామ్యార్థ సిద్ధి ప్రదంబుననగు, గణపతి పూజయనెడు నొక వ్రతము గలదు. ఆ వ్రతము భాద్రపద శుక్ల చతుర్థి నాడాచరింపవలసినది. అది యెట్లనిన, ప్రాతఃకాలమందు స్నానము జేసి శుద్ధ వస్త్రధరుండయి నిత్యకర్మ దీర్చి, వాని శక్త్యాను సారము బంగారు చేనైనను, వెండి చేనైనను, బంకమట్టి చేతనైనను ధనలోభము చేయక విఘ్నేశ్వర ప్రతిమ నేర్పరచవలసినది.

పరిశుద్ధ ప్రదేశంబున నొక మంటపంబు నేర్పరచి యా మంటపంబున వడ్లుగాని, బియ్యముగాని పోసి యందు అష్టదళ పద్మాకృతి నేర్పరచి యచ్చట గణేశుని ప్రతిష్ఠించి శ్వేతగంధాక్షతలచే వినాయకుని భక్తితో పూజించి, మౌంజీకృష్ణాజినము, దండము, యజ్ఞోపవీతము, కమండలము, వస్త్రము, ధూప దీపంబులు వారి వారి శక్త్యాను

సారముగా గణనాథునికి సమర్పించి, నేతితో వండిన కుడుములు మొదల యిన పిండివంటలను, టెంకాయలు, అరటి పండ్లు, నేరేడుపండ్లు, వెలగపండ్లు, చెరకు బిళ్లలు మొదలయిన ఫలములను ప్రత్యేకముగా దినుసుకు యిరువది యొకటి ప్రకారము నైవేద్యము చేసి నృత్య, గీత వాద్యములతోడను పురాణ పఠనాదుల తోడను గూడ గణపతి పూజను సమాప్తి నొందించి యథాశక్తిగా వేద విదులయిన బ్రాహ్మణులకు తాంబూల దక్షిణనిచ్చి బంధువులతో గూడ ఘృతపక్వములయిన భక్ష్యభోజ్యాదులతో భోజనంబు చేయవలసినది. ఈ ప్రకారముగా నెవ్వడు గణపతి పూజ చేయుచున్నాడో వానికి గణపతియనుగ్రహము వలన అన్ని కార్యములు సిద్ధించుననుటకు, నెంత మాత్రము సంశయము లేదు.

మరునాడు ప్రాతఃకాలము నందు పునఃపూజ చేసి ఉద్వాసన చెప్పవలయును.

ఓయీ షణ్ముఖా! మూడు లోకముల యందును ప్రసిద్ధమయిన సకల వ్రతములలో నుత్తమమయిన యీ వ్రతము పూర్వకాలమందు దేవ, ముని, గంధర్వ, కిన్నరుల జేత నాచరింపబడినది. గాని సామాన్యమైనది కాదు." అని, ఈ ప్రకారముగా సాంబమూర్తి పుత్రుడయిన కుమారస్వామికి ఈ వ్రతమునుపదేశించెను. గనుక, ఓ ధర్మరాజా! నీవును ఈ గణనాథ పూజయనెడు వ్రతము నాచరించితివేని నిశ్చయ ముగా నీకు శత్రుజయము కలుగును. నేను సత్యముగా చెప్పుచున్నాను అని సూతుండు జెప్పెను. 17

పూర్వకాలమందు ఈ వ్రతమును దమయంతి యాచరించి నలమహారాజును పెండ్లియాడెను. శ్రీకృష్ణస్వామి యాచరించి జాంబవతిని, శ్యమంతక మణిని కూడ పొందెను. అది యెట్టిదనిన సత్రాజిత్తు మహారాజు సూర్యుని వరము చేత శ్యమంతకమణి నార్జించి స్వగృహమగు ద్వారకకుం బోవ సూర్యుని వలె బ్రకాశించు చున్న నా రత్నమును దామోదరుండడుగగా దానిని సత్రాజిత్తివ్వకబోయె. నంత గొన్ని దినములకు సత్రాజిత్తుని తమ్ముడా మణిని ధరించి వేటకుబోవ నో సింహంబు వాని వధించి ఆ మణి నెత్తుకొని పోవుచుండ నా సింహంబును జాంబవంతుడు జంపి మణిని తన గుహకుం దీసుకుని పోయెను. సత్రాజిత్తు తన తమ్ముని జంపి శ్యమంతకమణిని కృష్ణుడపహరించెనని చెప్పుకొనుచుండగా శ్రీకృష్ణుడు తాను వినాయకునిచే శపింపబడిన చవితి చంద్రుని క్షీరఘటమునందు జూచుటచే దనకిట్టి యపవాదు సిద్ధించెనని బలభద్రునితో చెప్ప నతండు చవితిచంద్రునకు వినాయకు దేల శాపంబిడియెనని యడగగా, అన్నా! వినాయకుండు కైలాసంబున నొకనాడు కుబ్జరూపుండయి వెలుగుచుండ నతని జూచి చంద్రుడు నవ్వగా వినాయకుడు చంద్రుని చూచి నిన్ను చవితి దినంబున నెవ్వరేనియు జూతురేని వారి కపవాదము సిద్ధించునని శపింప, చంద్రుడతి దీనుడయి వేడిన వినాయకుడు స్కందునకు శంభుడానతిచ్చిన

ప్రకారము భాద్రపద శుద్ధ చతుర్థి దినమందు నన్ను యథావిధి నర్చించి వ్రతంబుఁ సలుపువారికి సంభవించిన యపవాదము తొలగి శత్రుజయ మును మోక్షసామ్రాజ్య సిద్ధియు, ధన కనక వస్తు వాహనాద్యనేక వస్త్రాభరణ పుత్ర పౌత్ర గోమహిష్యాభివృద్ధియుఁ గలుగునని వినాయకుడు చంద్రునకు వరమి చ్చెను. నిట్టి వ్రతము చంద్రుడు మొదలగువారు జేసిరిగాన నీ వ్రతమును చేయవల యునని కృష్ణుడు బలభద్రునితో జెప్పెను. బలభద్రుడు దన పురంబునఁ జాటించి కృష్ణుడు మొదలగువారా వ్రతమును సల్పిరి. పిమ్మట కృష్ణుండు వినాయకుని ప్రసా దంబుచే జాంబవంతుని యొద్దకుం బోవ నతండా శ్యమంతకమనియును, జాంబ వతి యును తన కూతురిని నిచ్చిన, నా రత్నమును కృష్ణుండు సత్రాజిత్తున కిచ్చి దన యపవాదము తొలంగించుకొనియెను. సత్రాజిత్తు సత్యభామయను కూతురుతో శ్యమంతక మణిని కృష్ణునకిచ్చి, తన యపరాధము మన్నించుమని వేడెను. శ్రీకృష్ణుడు జాంబవతిని, సత్యభామను పెండాడ్లి యధేచ్ఛగా నుండెను.

వృత్రాసురవధ చేయబోవునపుడింద్రుడును, సీతాదేవిని వెదకునపుడు రాముండును, గంగను భూమికి దెచ్చునపుడు భగీరథుండును, అమృతోత్పా దనము సేయునపుడు దేవాసురులును, కుష్టువ్యాధి నివృత్తి కొరకు సాంబు డును, యాశపుత్ర ప్రసాదముచే సిద్ధికాములయిరని సూతుండు జెప్పగా ధర్మరాజు తమ్ములతో గూడ నీ వ్రతమును నాచరించి పరాక్రమము చేత శత్రువులను జయించి రాజ్యమును పొందెను.

మనస్సున తలచిన కార్యములన్నియు వినాయక పూజ వలన సిద్ధించు చున్నవి. కాబట్టి గణేశుడు సిద్ధి వినాయకుండని లోకమందు ప్రసిద్ధి నొందెను. విద్యారంభ కాలంబున పూజించిన విద్యాలాభము నిశ్చయముగా గలుగును. జయము గోరిన వారికి జయంబును, పుత్రులు గోరినవారికి పుత్రులును, పతిని గోరిన కన్యకకు సురూపుడగు పతియును, సౌభాగ్య మును గోరిన ముత్తయిదువులకు సౌభాగ్యంబును గలుగును. విధవ పూజించె నేని మరుజన్మయందు వైధవ్యమును పొందదు. కాబట్టి ఆబాల వృద్ధాదులు యథావిధిగా భక్తితో వ్రతము నాచరించిరేని గణపతి యనుగ్రహమున సకల కార్యసిద్ధి, పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధి, యేనుగు నెక్కునంతటి యైశ్వర్యమును బొంది సుఖమును గాంతురు.

ఇతి స్కాన్ద పురాణే స్కంద మహేశ్వర సంవాదే వినాయక వ్రతకథ సమాప్తము.

శ్రీ గురుపాద పూజా విధానం

దక్షిణామూర్తి, హయగ్రీవుడు, దత్తాత్రేయుడు, వ్యాసభగవానుడు, శ్రీ శంకర భగవత్పాదులవారిలో ఎవరిదో ఒకరి చిత్రపటాన్ని లేదా వ్యాసపీఠం పైన ఏదైనా గ్రంథం పెట్టి దానికి ఈ క్రింది విధంగా పూజ చేయాలి. గురువులు లభిస్తే వారికే ప్రత్యక్షంగా కూడా ఈ పూజ చెయ్యవచ్చును.

సంకల్పం:

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే, ... అయనే, ... ఋతౌ, ... మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ,................ వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం శ్రీ గురు పాదుకాముద్దిశ్య యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే:

తదంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధ, పత్ర, పుష్ప, అక్షతైః అభ్యర్చ్య.

కలశములో నీరు నింపి, గంధం, కుంకుమ బొట్లు పెట్టి, కలశలో గంధం, పువ్వు, అక్షతలు వేసి కలశముపై చేతినుంచి..

కలశస్య ముఖే విష్ణుః, కంఠే రుద్రః సమాశ్రితాః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా, మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః కుక్షౌ తు సాగరాః సర్వే సప్తద్వీపో వసుంధరా, ఋగ్వేదోథ

యజుర్వేదః సామవేదోహ్యథర్వణః అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః..

కలశోదకేన దేవం, ఆత్మానం, పూజాద్రవ్యాని సంప్రోక్ష్య..(కలశములోని నీటిని ఒక పువ్వుతో, దేవునిపై, మన తలపై, పూజద్రవ్యాలపైన కేశవాది నామాలు చదువుతూ జల్లాలి).

ధ్యానం:

మౌనవ్యాఖ్యా ప్రకటిత పరబ్రహ్మ తత్త్వం యువానం
వర్షిష్ఠాంతే వసదృషిగణైరావృతం బ్రహ్మనిష్ఠైః
ఆచార్యేంద్రం కరకలిత చిన్ముద్రమానందమూర్తిం
స్వాత్మారామం ముదితవదనం దక్షిణామూర్తిమీడే.

జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిం
ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే.

నారాయణ సమారంభాం వ్యాసశంకర మధ్యమాం
అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః – ధ్యాయమి

వందే గురుపదద్వంద్వం అవాఙ్మానసగోచరం
రక్త శుక్ల ప్రభా మిశ్రం అతర్క్యం త్రైపురం మహః.

స్వామిన్ సర్వజగన్నాథ! యావత్ పూజావసానకం
తావత్ త్వం ప్రీతిభావేన బింబేఽస్మిన్ (కలశేఽస్మిన్) సన్నిధిం కురు.

(ఇది చదివి గురుపాదుకలపై పువ్వులనుంచి)

ఆవాహితో భవ, స్థాపితో భవ, సన్నిహితో భవ, సన్నిరుద్ధో భవ, అవకుంఠితో భవ, సుప్రీతో భవ, సుప్రసన్నో భవ, సుముఖో భవ, వరదో భవ, ప్రసీద ప్రసీద

సింహాసనం మహద్దివ్యం హేమరత్న సమన్వితం
మయా నివేదితం తుభ్యం గృహాణ జగతః ప్రభో
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః – సింహాసనం సమర్పయామి

నమామి సద్గురుం శాంతం ప్రత్యక్షగురురూపిణం
శిరసా యోగపీఠస్థం ముక్తి కామార్థ సిద్ధిదం
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః – స్వాగతాంజలిం సమర్పయామి

వ్యక్తావ్యక్త స్వరూపాయ హృషీకపతయే నమః
మయా నివేదితో భక్త్యా అర్ఘోయం ప్రతిగృహ్యతాం
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - అర్ఘ్యం సమర్పయామి
నారాయణ నమస్తేஉస్తు నరకార్ణవతారక
పాద్యం గృహాణ దేవేశ మమ సౌఖ్యం వివర్ధయ
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః -పాద్యం సమర్పయామి
జనార్దనాయ దేవాయ సమస్త జగదాత్మనే
నిర్మల జ్ఞానరూపాయ దత్తమాచమనీయకం
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - ఆచమనం సమర్పయామి
గోక్షీరం దధిసంయుక్తం శర్కరా మధు సంయుతం
గృహాణ దేవ సర్వజ్ఞ సర్వగీర్వాణ సేవిత
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - మధుపర్కం సమర్పయామి
నదీనాం చైవ సర్వాసామానీతం నిర్మలోదకం
స్నానం స్వీకురు దేవేశ మయా దత్తం సురేశ్వర
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - శుద్ధోదక జలేన స్నపయామి
వస్త్రయుగ్మం మయా దత్తం సుసూక్ష్మం స్వర్ణనిర్మితం
గృహాణ దేవదేవేశ సర్వవేదాంతగోచర
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి
(గురువులు సన్యాసులైనచో- "శాటియుగ్మం" అనవలెను)
అనంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి
సువర్ణం తంతుభిర్యుక్తం బ్రహ్మణా నిర్మితం పురా
ఆయుష్యవర్ధనం దివ్యం దదామి సురనాయక
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - యజ్ఞసూత్రం సమర్పయామి
(గురువుగారు సన్యాసి అయినచో "కటిసూత్రం" అని పలుకవలెను)
అనంతరం శుద్ధాచమనం సమర్పయామి
శ్రీఖండం చందనోన్మిశ్రం గంధాఢ్యం సుమనోహరం
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ చందనం ప్రతిగృహ్యతాం
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః - గంధం విలేపయామి

చామంతికా వకుళ చంపక పాటలాబ్జ పున్నాగ జాజి కరవీర
రసాల పుష్పైః బిల్వ ప్రవాళ తులసీదళ మల్లికాభిః
త్వాం పూజయామి జగదీశ్వర వాసుదేవ

ఆరామపుష్పాణి మనోహరాణి జలాశయస్థాని సుపల్లవాని
సువర్ణపుష్పాణి మయార్పితాని గృహాణ శ్రీవత్సధర ప్రసీద
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః
– నానావిధ పుష్పపత్రాణి, అక్షతాని సమర్పయామి

అంగపూజా

దివ్యపాదాయ నమః	– పాదౌ పూజయామి
మహాబలాయ నమః	– జంఘే పూజయామి
బ్రహ్మావిద్వరాయ నమః	– జానునీ పూజయామి
సిద్ధాసనాయ నమః	– ఊరూన్ పూజయామి
జితేంద్రియాయ నమః	– గుహ్యం పూజయామి
సర్వాధారాయ నమః	– కటిం పూజయామి
బ్రహ్మాండోదరాయ నమః	– ఉదరం పూజయామి
శిష్యవత్సలాయ నమః	– వక్షస్థలం పూజయామి
కరుణాపూర్ణహృదయాయ నమః	– హృదయం పూజయామి
శివశక్తిస్వరూపాయ నమః	– స్తనౌ పూజయామి
విశ్వోద్ధారకాయ నమః	– బాహూన్ పూజయామి
వరదాభయహస్తాయ నమః	– హస్తౌ పూజయామి
గంభీరకంఠాయ నమః	– కంఠం పూజయామి
స్మితవదనాయ నమః	– ముఖం పూజయామి
మధురసల్లాపాయ నమః	– జిహ్వాం పూజయామి
కృపాంగవీక్షణాయ నమః	– నేత్రే పూజయామి
శ్రుతిరహస్యబోధకాయ నమః	– కర్ణౌ పూజయామి
సహస్రారకమలావాసాయ నమః	– శిరః పూజయామి
సర్వేశ్వరాయ నమః	– సర్వాణ్యంగాని పూజయామి
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః	– నానావిధ పుష్ప పత్ర తులసీదళ పూజాం సమర్పయామి

శ్రీవేదవ్యాసాష్టోత్తరశతనామావలీ

శ్రీ నారాయణాయ నమః।
శ్రీ నరాకారాయ నమః।
శ్రీ తపోభూతాయ నమః।
శ్రీ తపోనిధయే నమః।
శ్రీ వేదవ్యాసాయ నమః।
శ్రీ నీలభాసాయ నమః।
శ్రీ సంసారార్ణవతారకాయ నమః।
శ్రీ జ్ఞానావతారాయ నమః।
శ్రీ పురుధియే నమః।
శ్రీ శాస్త్రయోనయే నమః।
శ్రీ చిదాకృతయే నమః।
శ్రీ పరాశరాత్మజాయ నమః।
శ్రీ పుణ్యాయ నమః।
శ్రీ మునివంశశిఖామణయే నమః।
శ్రీ కాలీపుత్రాయ నమః।
శ్రీ కలిధ్వంసకాయ నమః।
శ్రీ కానీనాయ నమః।
శ్రీ కరుణార్ణవాయ నమః।
శ్రీ కీటముక్తిప్రదాయ నమః।
శ్రీ కృష్ణాయ నమః।
శ్రీ కురువంశవివర్ధకాయ నమః।
శ్రీ కురుక్షేత్రనిజావాసాయ నమః।
శ్రీ హిమాచలకృతాలయాయ నమః।
శ్రీ కమణ్డలుధరాయ నమః।
శ్రీ సంవిన్ముద్రాయ నమః ।
శ్రీ అభీతిప్రదాయకాయ నమః।
శ్రీ విశాలవక్షసే నమః।
శ్రీ శుచివాససే నమః।
శ్రీ కృష్ణాజినవిరాజితాయ నమః।
శ్రీ మహోలలాటవిలసత్త్రిపుణ్డ్రాయ నమః।
శ్రీ పద్మలోచనాయ నమః।
శ్రీ భూతిభూషితసర్వాంగాయ నమః।
శ్రీ రుద్రాక్షాభరణాన్వితాయ నమః।
శ్రీ దణ్డపాణయే నమః।
శ్రీ దీర్ఘకాయాయ నమః।
శ్రీ జటావలయశోభితాయ నమః।
శ్రీ మహాయోగినే నమః।
శ్రీ మహామతయే నమః।
శ్రీ భక్తిధారాధరాయ నమః।
శ్రీ విభవే నమః।
శ్రీ వేదోద్ధర్త్రే నమః।
శ్రీ జితప్రాణాయ నమః।
శ్రీ చిరజీవినే నమః।
శ్రీ జయప్రదాయ నమః।
శ్రీ వైశమ్పాయన-వన్ద్యాంఘ్రయే నమః।
శ్రీ పైలజైమినిపూజితాయ నమః।
శ్రీ సుమంతశిక్షకాయ నమః।
శ్రీ సూతపుత్రానుగ్రహకారకాయ నమః।
శ్రీ వేదశాఖావినిర్మాత్రే నమః।
శ్రీ కాణ్డత్రయవిధాయకాయ నమః।
శ్రీ వేదాన్తపుణ్యచరణాయ నమః।

శ్రీ ఆమ్నాయసుపాలకాయ నమః।
శ్రీ అచిన్త్యరచనాశక్తయే నమః।
శ్రీ అఖణ్డైకాత్మసంస్థితయే నమః।
శ్రీ అష్టాదశపురాణాబ్జసూర్యాయ నమః।
శ్రీ సూరిజనేశ్వరాయ నమః।
శ్రీ మహాభారతకర్త్రే నమః।
శ్రీ బ్రహ్మసూత్రప్రణాయకాయ నమః।
శ్రీ ద్వైపాయనాయ నమః।
శ్రీ అద్వైతగురవే నమః।
శ్రీ జ్ఞానసూర్యాయ నమః।
శ్రీ సదిష్టదాయ నమః।
శ్రీ విద్యాపతయే నమః।
శ్రీ శ్రుతిపతయే నమః।
శ్రీ వాక్పతయే నమః।
శ్రీ నతభూపతయే నమః।
శ్రీ వేదాంగాధిపతయే నమః।
శ్రీ రాష్ట్రపతయే నమః।
శ్రీ గణపతేఃపతయే నమః।
శ్రీ మాత్రాజ్ఞాపాలకాయ నమః।
శ్రీ అమానినే నమః।
శ్రీ త్రికాలజ్ఞాయ నమః।
శ్రీ అమితద్యుతయే నమః।
శ్రీ ధృతరాష్ట్ర శుక–పాణ్డు–
విదురాత్మ–విభావకాయ నమః।
శ్రీ ధర్మగోప్త్రే నమః।
శ్రీ ధర్మమూర్తయే నమః।
శ్రీ కుధర్మపరిహారకాయ నమః।
శ్రీ ప్రతిస్మృత్యాఖ్య–విద్యావిదే నమః।
శ్రీ పార్థకార్యసహాయకాయ నమః।
శ్రీ యుధిష్ఠిరప్రతిష్ఠాత్రే నమః।
శ్రీ జనమేజయచోదకాయ నమః।
శ్రీ శుకానుశాసకాయ నమః।
శ్రీ శ్రీమతే నమః।
శ్రీ బ్రహ్మపుత్ర–ప్రబోధితాయ నమః।
శ్రీ దేశికౌఘ–ప్రతినిధయే నమః।
శ్రీ దర్శితాద్భుత–వైభవాయ నమః।
శ్రీ దివ్యదృష్టిప్రదే నమః।
శ్రీ కున్తీ–గాన్ధారీ–తాపహారకాయ నమః।
శ్రీ సత్యవతీసుతాయ నమః।
శ్రీ సౌమ్యాయ నమః।
శ్రీ సత్యకాన్తాయ నమః।
శ్రీ సదోత్థితాయ నమః।
శ్రీ సుస్మితాయ నమః।
శ్రీ సంశ్రితవ్రతాయ నమః।
శ్రీ శ్రుతిమన్థనమన్దరాయ నమః।
శ్రీ సర్వదేవమయాయ నమః।
శ్రీ సర్వదేవైక్యప్రతిపాదకాయ నమః।
శ్రీ సంవిద్దేవీపదాసక్తాయ నమః।
శ్రీ వ్యాఖ్యాసింహాసనారూఢాయ నమః।
శ్రీ జ్ఞానవైరాగ్యశేవధయే నమః।
శ్రీ చరాచరజగద్–బన్ధవే నమః।
శ్రీ శంకరస్యాపి–శంకరాయ నమః।
శ్రీ భారతానాంపరాయణాయ నమః।
శ్రీ భువనైకగురోర్గురవే నమః।
శ్రీ బ్రహ్మసంవిద్–రసఘనాయ నమః।
శ్రీ భాగవతే నమః ।
శ్రీ బాదరాయణాయ నమః।

వనస్పతిరసోద్భూతం సుగంధం సుమనోహరం
ధూపమాఘ్రాణ భో స్వామిన్ తవ శిష్యైః సమర్పితం
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః – ధూపమాఘ్రాపయామి

ఘృతవర్తిసమాయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియం
అజ్ఞాన నాశనం దేవ గృహాణ శ్రీమనోహర
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః – సాక్షాత్ దీపం సమర్పయామి

గోక్షీర శర్కరోపేతం ఏలాచూర్ణ సమన్వితం
ఫలాని చ సుపక్వాని స్వీకురు జ్ఞానదాయక
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః
–ఫల పక్వాన్న సహిత అమృతనైవేద్యం సమర్పయామి

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.

ఉత్తరాపోశన, హస్త ప్రక్షాళన, పాద ప్రక్షాళనీయం చ సమర్పయామి

తాంబూలం చ సమర్పయామి
శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి

నీరాజనం గృహాణేదం పంచవర్తి సమన్వితం
తేజోరాశి మయా దత్తం గృహాణ త్వం సురేశ్వర

సత్యప్రజాం మే గోపాయ ....
...అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః –

ఆనంద కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి
శుద్ధాచమనం సమర్పయామి

సహస్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువం....
అస్మత్ గురుపాదుకాభ్యాం నమః ..... సువర్ణదివ్యమంత్రపుష్పం సమర్పయామి

గురవే కుసుమాంజలి: గురువుగారు ప్రత్యక్షముగా ఉన్నచో వారి పాదము లపై పువ్వులు, అక్షతలుంచవలెను. వారు ప్రత్యక్షముగా లేనిచో వారి చిత్రపటముపై పువ్వులు, అక్షతలుంచవలెను.

కరుణాశక్తి కల్లోల కరుణా కలితాత్మనే
పరానుగ్రహరూపాయ గురవే కుసుమాంజలిః

అనుత్తర మహాసంవిదనుభూతి కలాత్మనే
గురుగంధ గుణాఢ్యాయ గురవే కుసుమాంజలిః
నిజస్తుతి నమస్కారః నిరస్త దురహంకృతే
విద్యాగమరహస్యాయ గురవే కుసుమాంజలిః
..ఇతి శ్రీ గురుపాదకమలే పుష్పాంజలిం దత్త్వా..

న కర్మణా న ప్రజయా న ధనేన త్యాగేనైకేన అమృతత్త్వమానశుః.
పరేణ నాకం నిహితం గుహాయాం విభ్రాజదేతద్యతయో విసంతి
వేదాంత విజ్ఞాన సునిశ్చితార్థాః సన్న్యాసయోగాద్యతయః శుద్ధతత్త్వాః
తే బ్రహ్మలోకేతు పరాంతకాలే పరామృతాత్పరిముచ్యంతి సర్వే
దహరం విపాపం పరమేశభూతం యత్పుండరీకం పురమధ్య సగ్గ్స్థం
తత్రాపి దహ్రం గగనం విశోకస్తస్మిన్ యదంతస్తదుపాసితవ్యం
యో వేదాదౌ స్వరప్రోక్తో వేదాంతే చ ప్రతిష్ఠితః
తస్య ప్రకృతిలీనస్య యః పరః స మహేశ్వరః
యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ

తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే
..ఇతి ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ కృత్వా..

తతః సాష్టాంగం ప్రణమేత్

ఉపవిశ్య (కూర్చుని) సమస్త రాజోపచారాన్, దేవోపచారాన్, భక్త్యోపచారాన్ సమర్పయామి.

త్వమేవ మాతా చ పితా త్వమేవ, త్వమేవ బంధుశ్చ సఖా త్వమేవ
త్వమేవ విద్యా ద్రవిణం త్వమేవ, త్వమేవ సర్వం మమ దేవ దేవ
....ఇతి ఆత్మసమర్పణం కృత్వా..

యత్పూజనం గుర్వర్థాయ శ్రద్ధాపూర్వం కృతం మయా
సఫలం శీఘ్రమాయాంతు సద్గురోః కృపయా భువి
....ఇతి యదాశక్తి పుష్పాంజలిం దత్త్వా

గురుమంత్రం యథాశక్తి జపిత్వా, సమర్ప్య (గురుమంత్రం జపించి)
అథ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాదీన్ యదాశక్తి పఠేత్

(దక్షిణామూర్తి, హయగ్రీవ, గురుస్తోత్రాలను పఠించాలి)

అపరాధస్తవం పఠేత్–

ఆవాహనం న జానామి న జానామి విసర్జనం
పూజావిధిం న జానామి త్వం గతిః పరమేశ్వర

కర్మణా మనసా వాచా త్వత్తోనాన్యా గతిర్మమ
అంతక్చారేణ భూతానాం ద్రష్టా త్వం పరమేశ్వర

గురుర్దాతా చ భోక్తా చ గురుస్సర్వమిదం జగత్
గురుర్జయతు సర్వత్ర యో గురుస్సోఽహమేవ చ

యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్
క్షంతుమర్హసి తద్దేవ యచ్చ మే స్ఖలితం మనః

తీర్థస్వీకార మంత్రం:

అజ్ఞానమూల హరణం జన్మ కర్మ నివారణం
జ్ఞానవైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం గురుపాదోదకం శుభం

ప్రసాదగ్రహణ మంత్రం:

గురురేవ పరావిద్యా గురురేవ పరం ధనం
గురురేవ పరాకాష్ఠా గురోరుచ్ఛిష్ట భోజనం

ఇతి గురుపూజా విధిః..ఇతి శం...శ్రీ గురుః ప్రీయతాం

న గురోరధికం న గురోరధికం న గురోరధికం

శివశాసనతః శివశాసనతః శివశాసనతః

శ్రీ సరస్వతీ పూజా విధానం

సంకల్పం:

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్ధే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే, ...అయనే, ...ఋతౌ,.......................... మాసే, ...పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ (అస్మాకం సహ కుటుంబానాం) చతుర్విధ పురుషార్ధ సిద్ధ్యర్థం సకల విద్యాపారంగత్వార్థం శ్రీ సరస్వతీ దేవతాముద్దిశ్య శ్రీ సరస్వతీదేవతా ప్రీత్యర్థం కల్పోక్త ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే:

తదంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధ, పత్ర, పుష్ప, అక్షతైః అభ్యర్చ్య.. కలశముపై చేతినుంచి..

కలశస్య ముఖే విష్ణుః, కంఠే రుద్రః సమాశ్రితాః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా, మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః కుక్షౌ తు సాగరాః సర్వే సప్తద్వీపో వసుంధరా, ఋగ్వేదోథ యజుర్వేదః సామవేదోహ్యథర్వణః అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః..

కలశోదకేన దేవం, ఆత్మానం, పూజాద్రవ్యాని సంప్రోక్ష్య..

(కలశములోని నీటిని ఒక పువ్వుతో, దేవుని పై, మన తలపై, పూజద్రవ్యాలపైన కేశవాది నామాలు చదువుతూ జల్లాలి).

ధ్యానం:

పుస్తకేతు యతో దేవి క్రీడతే పరమార్థతః
తత్ర తత్ర ప్రకుర్వీత ధ్యానమావాహనాదికం
ధ్యానమేవం ప్రకుర్వీత సాధకో విజితేంద్రియః
ప్రణవాసనమారూఢాం తదర్థత్వేన నిశ్చితాం
అంకుశం చాక్షసూత్రం చ పాశం వీణాం చ ధారిణీం
ముక్తాహార సమాయుక్తాం మోదరూపాం మనోహరాం
కృతేన దర్పణాభ్యేన వస్త్రేణోపరిభూషితాం
సుస్తనీం వేదవేద్యాం చ చంద్రార్ధ కృతశేఖరాం
జటాకలాపసంయుక్తాం పూర్ణచంద్రనిభాననాం
త్రిలోచనాం మహాదేవీం స్వర్ణనూపురధారిణీం
కటకైస్స్వర్ణరత్నాద్యైర్ముక్తాం వలయభూషితాం
కంబుకంఠీం సుతామ్రోష్ఠీం సర్వాభరణభూషితాం
కేయూరైర్మేఖలాద్యైశ్చ ద్యోతయంతీం జగత్త్రయీం
శబ్దబ్రహ్మాత్మికాం దేవీం ధ్యానకర్మ సమాహితః
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం
పతీపుత్ర పరివార సమేతాం శ్రీ సరస్వత్యై నమః ధ్యాయామి
అత్రాగచ్ఛ జగద్వంద్యే సర్వలోకైకపూజితే
మయాకృతమిమాం పూజాం గృహాణ జగదీశ్వరి
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః ఆవాహయామి

ఆవాహితా భవ, స్థాపితా భవ, సన్నిహితా భవ, సన్నిరుద్ధా భవ, అవకుంఠితా భవ, సుప్రీతా భవ, సుప్రసన్నా భవ, సుముఖీ భవ, వరదా భవ, ప్రసీద ప్రసీద

కనకమయ వితర్ధిస్థాపితే తూలికాఢ్యే వివిధకుసుమకీర్ణే కోటి బాలార్కవర్ణే, భగవతి రమణీయే రత్నసింహాసనేస్మిన్ ఉపవిశ పదయుగ్మం హేమపీఠే నిధాయ.

సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః నవరత్నఖచిత సువర్ణ సింహాసనం సమర్పయామి

గంధపుష్పాక్షతైస్సార్థం శుద్ధతోయేన సంయుతం
శుద్ధస్ఫటికతుల్యాంగీం పాద్యం తే ప్రతిగృహ్యతాం
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః పాద్యం సమర్పయామి

భక్తాభీష్టప్రదే దేవి దేవదేవాది వందితే
ధాతృప్రియే జగద్ధాత్రి దదామ్యర్ఘ్యం గృహాణ మే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

పూర్ణచంద్రసమానాభే కోటిసూర్యసమప్రభే
భక్త్యా సమర్పితం వాణి గృహాణాచమనీయకం
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి

కమలభువనజాయే కోటి సూర్యప్రకాశే
విశద శుచి విలాసే కోమలే హారయుక్తే
దధిమధుఘృతయుక్తం క్షీరరంభాఫలాద్యం
సురుచిర మధుపర్కం గృహ్యతాం దేవవంద్యే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః మధుపర్కం సమర్పయామి

దధిక్షీరఘృతోపేతం శర్కరామధుసంయుతం
పంచామృతస్నానమిదం స్వీకురుష్వ మహేశ్వరి
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః పంచామృతస్నానం సమర్పయామి

శుద్ధోదకేన సుస్నానం కర్తవ్యం విధిపూర్వకం
సువర్ణకలశానీతైః నానాగంధసువాసితైః
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి

శుక్లవస్త్రద్వయం దేవి కోమలం కుటిలాలకే
మయి ప్రీత్యా త్వయా వాణి బ్రహ్మాణి ప్రతిగృహ్యతాం

సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి

శబ్దబ్రహ్మాత్మికే దేవి శబ్దశాస్త్రకృతాలయే
బ్రహ్మసూత్రం గృహాణ త్వం బ్రహ్మశక్రాది పూజితే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

కటకమకుటహారైర్నూపురైరంగదాద్యైః
వివిధసుమణియుక్తైః మేఖలారత్నహారైః
కమలదళవిలాసే కామదే సంగృహీష్వ
ప్రకటిత కరుణార్ద్రే భూరిశో భూషణాని
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః ఆభరణాని సమర్పయామి

చందనాగరు కస్తూరీ కర్పూరైశ్చ సుసంయుతం
గంధం గృహాణ వరదే విధిపత్ని! నమోస్తుతే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః గంధం ధారయామి

అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీతండుల నిర్మితాన్
గృహాణ వరదే దేవి బ్రహ్మశక్తి శుభాక్షతాన్
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి

నంద్యావర్తాది పుష్పైశ్చ మల్లికాభిర్మనోహరైః
కరవీరసుమైః రమ్యైర్వకుళైః కేతకైః శుభైః
పున్నాగైర్జాతికుసుమైర్మందారైశ్చ సుశోభితైః
నీలోత్పలైః శుభైశ్చాన్యైః తత్కాల తరుసంభవైః
కల్పితాని చ మాల్యాని గృహాణామరవందితే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః పుష్పైః పూజయామి

అంగపూజ:

శ్రీ బ్రహ్మణ్యై నమః పాదౌ పూజయామి
శ్రీ బ్రహ్మణ్యమూర్త్యై నమః గుల్ఫౌ పూజయామి
శ్రీ జగత్స్వరూపిణ్యై నమః జంఘే పూజయామి
శ్రీ జగదాద్యై నమః జానునీ పూజయామి
శ్రీ చారువిలాసిన్యై నమః ఊరూన్ పూజయామి
శ్రీ కమలభూమ్యై నమః కటిం పూజయామి
శ్రీ జన్మహీనాయై నమః జఘనం పూజయామి
శ్రీ గంభీరనాభయే నమః నాభిం పూజయామి
శ్రీ హరిపూజ్యాయై నమః ఉదరం పూజయామి
శ్రీ లోకమాత్రే నమః స్తనౌ పూజయామి
శ్రీ విశాలవక్షసే నమః వక్షఃస్థలం పూజయామి
శ్రీ గానవిచక్షిణ్యై నమః కంఠం పూజయామి

శ్రీ స్కందపూజ్యై నమః స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ ఘనబాహవే నమః బాహూన్ పూజయామి
శ్రీ పుస్తకధారిణ్యై నమః హస్తౌ పూజయామి
శ్రీ శ్రోత్రియబాంధవే నమః శ్రోత్రం పూజయామి
శ్రీ వేదస్వరూపిణ్యై నమః వక్త్రం పూజయామి
శ్రీ సునాసాయై నమః నాసికాం పూజయామి
శ్రీ బిందుసమానోష్ఠ్యై నమః ఓష్ఠౌ పూజయామి
శ్రీ కమలలోచనాయై నమః నేత్రౌ పూజయామి
శ్రీ తిలకధారిణ్యై నమః ఫాలం పూజయామి
శ్రీ చంద్రమూర్త్యై నమః చక్షూన్ పూజయామి
శ్రీ సర్వప్రదాయై నమః ముఖం పూజయామి
శ్రీ సరస్వత్యై నమః శిరః పూజయామి
శ్రీ బ్రహ్మరూపిణ్యై నమః సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

అష్టోత్తరశతనామావళి

శ్రీ సరస్వత్యై నమః
శ్రీ మహాభద్రాయై నమః
శ్రీ మహామాయాయై నమః
శ్రీ వరప్రదాయై నమః
శ్రీ పద్మనిలయాయై నమః
శ్రీ పద్మాక్ష్యై నమః
శ్రీ పద్మవక్త్రాయై నమః
శ్రీ శివానుజాయై నమః
శ్రీ పుస్తకధృతే నమః
శ్రీ జ్ఞానసముద్రాయై నమః ॥10॥
శ్రీ రమాయై నమః
శ్రీ పరాయై నమః
శ్రీ కామరూపాయై నమః
శ్రీ మహావిద్యాయై నమః
శ్రీ మహాపాతకనాశిన్యై నమః
శ్రీ మహాశ్రయాయై నమః
శ్రీ మాలిన్యై నమః
శ్రీ మహాభోగాయై నమః
శ్రీ మహాభుజాయై నమః
శ్రీ మహాభాగ్యాయై నమః ॥20॥
శ్రీ మహోత్సాహాయై నమః
శ్రీ దివ్యాంగాయై నమః
శ్రీ సురవందితాయై నమః
శ్రీ మహాకాళ్యై నమః
శ్రీ మహాపాశాయై నమః
శ్రీ మహాకారాయై నమః
శ్రీ మహాంకుశాయై నమః
శ్రీ సీతాయై నమః
శ్రీ విమలాయై నమః
శ్రీ విశ్వాయై నమః ॥30॥
శ్రీ విద్యున్మాలాయై నమః
శ్రీ వైష్ణవ్యై నమః
శ్రీ చంద్రికాయ్యై నమః
శ్రీ చంద్రవదనాయై నమః
శ్రీ చంద్ర లేఖావిభూషితాయై నమః
శ్రీ సావిత్ర్యై నమః
శ్రీ సురసాయై నమః
శ్రీ దేవ్యై నమః
శ్రీ దివ్యాలంకారభూషితాయై నమః
శ్రీ వాగ్దేవ్యై నమః ॥40॥
శ్రీ వసుధాయై నమః
శ్రీ తీవ్రాయై నమః
శ్రీ మహాభద్రాయై నమః
శ్రీ మహాబలాయై నమః
శ్రీ భోగదాయై నమః
శ్రీ భారత్యై నమః
శ్రీ భామాయై నమః
శ్రీ గోవిందాయై నమః
శ్రీ గోమత్యై నమః
శ్రీ శివాయై నమః ॥50॥
శ్రీ జటిలాయై నమః
శ్రీ వింధ్యవాసాయై నమః

శ్రీ వింధ్యాచలవిరాజితాయై నమః
శ్రీ చండికాయై నమః
శ్రీ వైష్ణవ్యై నమః
శ్రీ బ్రాహ్మ్యై నమః
శ్రీ బ్రహ్మజ్ఞానైకసాధనాయై నమః
శ్రీ సౌదామిన్యై నమః
శ్రీ సుధామూర్త్యై నమః
శ్రీ సుభద్రాయై నమః ॥60॥
శ్రీ సురపూజితాయై నమః
శ్రీ సువాసిన్యై నమః
శ్రీ సునాసాయై నమః
శ్రీ వినిద్రాయై నమః
శ్రీ పద్మలోచనాయై నమః
శ్రీ విద్యారూపాయై నమః
శ్రీ విశాలాక్ష్యై నమః
శ్రీ బ్రహ్మజాయాయై నమః
శ్రీ మహాఫలాయై నమః
శ్రీ త్రయీమూర్త్యై నమః ॥70॥
శ్రీ త్రికాలజ్ఞాయై నమః
శ్రీ త్రిగుణాయై నమః
శ్రీ శాస్త్రరూపిణ్యై నమః
శ్రీ శుంభాసురప్రమదిన్యై నమః
శ్రీ శుభదాయై నమః
శ్రీ సర్వాత్మికాయై నమః
శ్రీ రక్తజనిహంత్ర్యై నమః
శ్రీ చాముండాయై నమః
శ్రీ అంబికాయై నమః
శ్రీ ముండకప్రహరణాయై నమః ॥80॥
శ్రీ ధూమ్రలోచనమర్దనాయై నమః
శ్రీ సర్వదేవస్తుతాయై నమః
శ్రీ సౌమ్యాయై నమః
శ్రీ సురాసుర నమస్కృతాయై నమః
శ్రీ కాళరాత్ర్యై నమః
శ్రీ కలాధారాయై నమః
శ్రీ రూపసౌభాగ్యదాయిన్యై నమః
శ్రీ వాగ్దేవ్యై నమః
శ్రీ వరారోహాయై నమః
శ్రీ వారాహ్యై నమః ॥90॥
శ్రీ వారిజాసనాయై నమః
శ్రీ చిత్రాంబరాయై నమః
శ్రీ చిత్రగంధాయై నమః
శ్రీ చిత్రమాల్యవిభూషితాయై నమః
శ్రీ కాంతాయై నమః
శ్రీ కామప్రదాయై నమః
శ్రీ వంద్యాయై నమః
శ్రీ విద్యాధరసుపూజితాయై నమః
శ్రీ శ్వేతాననాయై నమః
శ్రీ నీలభుజాయై నమః ॥100॥
శ్రీ చతుర్వర్గఫలప్రదాత్రే నమః
శ్రీ చతురాననసామ్రాజ్యై నమః
శ్రీ రక్తమధ్యాయై నమః
శ్రీ నిరంజనాయై నమః
శ్రీ హంసాసనాయై నమః
శ్రీ నీలంజంఘాయై నమః
శ్రీ శ్రీప్రదాయై నమః
శ్రీబ్రహ్మావిష్ణు శివాత్మికాయైనమః ॥108॥

సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః అష్టోత్తరశతనామపూజాం సమర్పయామి

దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం సుమనోహరం
ధూపంగృహాణ దేవేశి సర్వదేవ నమస్కృతే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః ధూపమాఘ్రాపయామి

ఘృతాక్తవర్తి సంయుక్తం దీపితం దీపమంబికే
గృహాణ చిత్స్వరూపే త్వం కమలాసనవల్లభే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః సాక్షాత్ దీపం దర్శయామి

అపూపాన్ వివిధాన్ స్వాదూన్ శాలిపిష్టోపపాచితాన్
మృదులాన్ గుడసమ్మిశ్రాన్ సజీరక మరీచికాన్
కదలీ పనసామ్రాణాం పక్వానిషు ఫలాని చ
కందమూలం వ్యంజనాది సోపదంశం మనోహరం
అన్నం చతుర్విధోపేతం క్షీరాన్నం చ ఘృతం దధి
శీతోదకం చ సుస్వాదు కర్పూరైలాది వాసితం
భక్ష్యభోజ్యసమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః నైవేద్యం సమర్పయామి

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి. ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి.
హస్తౌ ప్రక్షాళయామి. పాదౌ ప్రక్షాళయామి. శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

తాంబూలం చ సకర్పూరం పున్నాగదళైర్యుతం
గృహాణ దేవదేవేశి తత్త్వరూపే నమోస్తుతే
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః తాంబూలం సమర్పయామి

నీరాజనం గృహాణ త్వం జగదానందదాయిని
జగత్తిమిర మార్తాండ మండలే తే నమో నమః
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః ఆనందకర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి

శారదే లోకమాతస్త్వమాశ్రితాభీష్టదాయినీ
పుష్పాంజలిం గృహాణ త్వం మయా భక్త్యా సమర్పితం
యా కుందేందు తుషారహార ధవళా యా శుభ్రవస్త్రాన్వితా
యా వీణావరదండమండిత కరా యా శ్వేతపద్మాసనా
యా బ్రహ్మాచ్యుత శంకర ప్రభృతిభిః దేవైః సదాపూజితా
సా మాం పాతు సరస్వతి భగవతి నిశ్శేషజాడ్యాపహా
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి
పాహి పాహి జగద్వంద్యే నమస్తే భక్తవత్సలే
నమస్తుభ్యం నమస్తుభ్యం నమస్తుభ్యం నమో నమః
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ఈ క్రింది శ్లోకము చదువుతూ పధ్నాలుగు ప్రదక్షిణలు కూడా చెయ్యవచ్చును.

పాశాంకుశధరా వాణీ! వీణాపుస్తకధారిణి
మమవక్త్రే వసేన్నిత్యం దుగ్ధకుందేందు నిర్మలా
చతుర్దశసు విద్యాసు రమతే యా సరస్వతి
చతుర్దశేషు లోకేషు సా మే వాచి వసేత్ సదా
ఛత్రం ధారయామి. చామరం వీజయామి. గీతం శ్రావయామి.
నృత్యం దర్శయామి. ఆందోళికామారోపయామి.
అశ్వానారోహయామి. గజానారోహయామి.
సమస్త రాజోపచార శక్త్యుపచార భక్త్యుపచారాన్ సమర్పయామి

కుడిచేతిలోకి అక్షతలు, నీరు తీసుకుని అమ్మవారికి సమర్పిస్తున్న భావనతో పల్లెరములో వదలాలి

అనయా ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజయా చ
సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వతీ దేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు.
...సాంగాం సాయుధాం సవాహనాం పతీపుత్ర పరివార సమేతాం
శ్రీ సరస్వత్యై నమః .. ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి.
...అంటూ పూజ చేసిన అక్షతలు శిరసుపై వేసుకోవాలి.

సరస్వతి వ్రతకథ

శౌనకాదులను చూసి సూతమహాముని– “మహర్షులారా! మీకొక మహత్తరమైన వ్రతం చెప్పుచున్నాను వినుడు. మాఘమాసంలో శుక్లపక్ష పంచమినాడు శ్రీ సరస్వతీ దేవిని పూజింపవలయును.

ఈ వ్రతము చేసేవారు అష్టైశ్వర్యములు కలిగి సద్గతిని పొందగలరు”.

సూతులవారు చెప్పిన విషయములను ఋషులు గ్రహించి, “మహానుభావా! ఈ వ్రతము ఎవ్వరు ఆచరించి, సుఖము పొందారో, వువరంగా చెప్ప”మనిరి. అంతట సూతులవారు “మునులారా! కృతయుగంలో సుకేతుడను మహారాజు ఉండేవాడు. అతనికి చక్కటి రూపవతి, గుణసంపన్నురాలు, గాంధర్వశక్తివంతురాలగు సువేదియను భార్య కలదు. అట్టి వనితామణితో కూడా ధర్మము తప్పక రాజ్యపాలనకు లోటు రానీయకుండా, ప్రజాహృదయాలలో మంచిపాలకుడిగా కీర్తింపబడ్డాడు.

కాలచక్రంలో ఆ రాజుకు, అతని బంధువులకు విరోధమేర్పడి, యుద్ధమునకు దారితీసెను. ఆ యుద్ధములో శత్రువులధాటికి తట్టుకోలేక సుకేతుడు, అతని భార్య సువేదినియు పారిపోయారు. వారిరువురు చాలా దూరములో ఒక అరణ్యప్రాంతము నకు చేరారు. 37

ఆకలితో బాధపడ్డారు.

రాజశ్రేష్ఠుడికి వ్యాధి సంభవించి నడిచే శక్తి కూడా లేదు.

ఇట్టి విపత్కర పరిస్థితులలో అంగీరసమహర్షి వచ్చి, వాని పరిస్థితిని తెలుసుకొని, “అమ్మా! నాతో రండి. ఇక్కడకు దగ్గరలో పంచవటి తటాకమునము దుర్గాక్షేత్ర మున్నది. అచ్చట స్నానం చేసి సరస్వతీదేవిని పూజిస్తే నీ భర్త ఆరోగ్యవంతుడై, సకల సామ్రాజ్య ప్రాప్తి కలిగి పుత్రపౌత్రాభివృద్ధితో సుఖమునొందగలరు” అని చెప్పాడు.

ఆ రాజు అదేవిధంగా స్నానము చేసి సరస్వతిని షోడశోపచారములతో మాఘశుద్ధ పంచమి నాడు భార్యతో కలిసి పూజించాడు.

పదవరోజున వేకువజామునే స్నానం చేసి పాయసాన్నం నివేదించి, దంపతు లిద్దరూ అంగీరస మహర్షికి కూడా అర్చించి, వారి అనుగ్రహంతో దశదానములు

చేసి, వ్రతమును సమాప్తిగావించి ఆశ్రమానికి వెళ్ళారు.

చేసిన వ్రత పుణ్యఫలము వృథాకాదన్నట్లుగా కొద్దిరోజులలో సువేదినికి సంతానప్రాప్తి కలిగింది. పదవమాసంలో తేజోవంతుడైన పుత్రుడు కలిగాడు. అంగీరసుడు జాతకర్మాది సంస్కారములొనర్చి వానికి సూర్యప్రతాపుడను పేరు పెట్టాడు. బాలుడు దిన దిన ప్రవర్ధమానుడై, సకల విద్యాపారంగతుడయ్యాడు.

ఇట్టి విశేష విజ్ఞాన సంపదలు గల సూర్యప్రతాపుడు అంగీరసుని ఆజ్ఞచే శత్రువులపై దండయాత్ర చేసాడు. శత్రువులు సూర్యప్రతాపుని ధాటికి తట్టుకోలేక పలాయనం చిత్తగించారు.

సూర్యప్రతాపుడు తన తలిదండ్రులను రాజ్యమునకు తీసుకువచ్చి పరిపాలన గావించాడు. సువేదియును ప్రతి సంవత్సరం సరస్వతిని పూజించుచు ఇహలోకంలో పుత్రపౌత్రాది సంపదలతో సుఖముగానుండి, అనంతరం స్వర్గమును పొందినది. కావున, ఈ వ్రతం బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు చేయతగును.

ఈ కథను విన్నవారు, పఠించువారు సకల పాపవిముక్తులై, ఇహపర సుఖములు పొందగలరు.

శ్రీ శివపూజా విధానము

ఆచమ్య- (కేశవాది నామాలతో ఆచమనం చేయాలి). ప్రాణాయామం ఆచరించాలి.

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥
వక్రతుండ మహాకాయ సూర్యకోటి సమప్రభ ।
అవిఘ్నం కురుమేదేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా ॥

శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్థే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే మేరోః దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్య ..... ప్రదేశే గంగాకావేర్యోః మధ్యదేశే సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణ హరిహర గురుచరణ సన్నిధౌ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన..........నామ సంవత్సరే..........అయనే .... ఋతౌ .... మాసే .... పక్షే .... శుభతిథౌ..........వారే శుభనక్షత్రే శుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్ .... గోత్రః .... నామధేయః .... శ్రీమతః ....గోత్రస్య .... నామధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా సాంబసదాశివ ముద్దిశ్య సాంబసదాశివప్రీత్యర్థం అస్మాకం సహ కుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య ధైర్య విజయ ఆయురారోగ్యాభివృద్ధ్యర్థం సమస్త సన్మంగళా వాప్యర్థం కల్పోక్త ప్రకారేణ శివపూజాం కరిష్యే.

గణేశస్మరణ:

గజాననం భూతగణాదిసేవితం కపిత్థజంబూఫలచారు భక్షణమ్ ।
ఉమాసుతం శోకవినాశకారకం నమామి విఘ్నేశ్వర పాదపంకజమ్॥

కుమార స్మరణ:

ఉమాకోమలహస్తాబ్జ సంభావితలలాటికమ్ ।
హిరణ్యకుండలం వందే కుమారం పుష్కరస్రజమ్ ॥

లక్ష్మీనారాయణ స్మరణ:

యజ్ఞేశ అచ్యుతగోవిన్ద మాధవ అనన్త కేశవ ।
కృష్ణ విష్ణోహృషీకేశ వాసుదేవ నమోస్తుతే ॥
సిద్ధలక్ష్మీః మోక్షలక్ష్మీః జయలక్ష్మీః సరస్వతీ
శ్రీర్లక్ష్మీర్వరలక్ష్మీశ్చ ప్రసన్నామమ సర్వదా ॥

నందిస్తుతి:

నందికేశ మహాభాగ శివధ్యాన పరాయణ ।
మహాదేవస్య పూజార్థం అనుజ్ఞాం దాతుమర్హసి ॥

వీరభద్రస్మరణ:

వీరభద్ర నమస్తేస్తు శివాజ్ఞాను ప్రవర్తక ।
దక్షాధ్వర ధ్వంసకాయ భద్రరూపాయతే నమః
శ్రీ ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః
శ్రీలక్ష్మీ నారాయణాభ్యాం నమః,
శ్రీవాణీ హిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః,
శ్రీశచీపురన్దరాభ్యాం నమః
శ్రీఅరున్ధతీ వసిష్ఠాభ్యాం నమః,
శ్రీ సీతారామాభ్యాం నమః,
సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః

ధ్యాయామి శంకరం శంభుం నీలగ్రీవం త్రిలోచనమ్।
గంగాధరముమాకాన్తం నిత్యకళ్యాణరూపిణమ్॥
గోక్షీర ధవళాకారం చన్ద్రబింబ సమాననమ్।
భస్మభూషిత సర్వాంగం రుద్రాక్షాభరణాన్వితమ్॥
... సాంబ సదాశివం ధ్యాయామి ...
ఆవాహయామి దేవేశమాదిమధ్యాంత వర్జితమ్ ।
ఆధారం సర్వలోకానాం ఆశ్రితార్తి వినాశనమ్ ॥
.. సాంబ సదాశివం ఆవాహయామి ..
ఆసనం గృహ్యతామీశ నిర్మలం స్వర్ణనిర్మితమ్ ।
ఆధారం సర్వజగతా మంధకాసుర సూదన ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః। ఆసనం సమర్పయామి..
పాద్యం గృహాణ భగవాన్ పావనం పరమేశ్వర ।
పార్వతీ హృదయానంద! పాపం సర్వం వ్యపోహయ ॥
..సాంబ సదాశివాయ నమః । పాద్యం సమర్పయామి..
అర్ఘ్యం గృహాణ గిరిశ గంధపుష్పాక్షతైర్యుతమ్ ।
అఘమజ్ఞానమఖిలం నీలకంఠ నివారయ ॥
..సాంబసదాశివాయ నమః । అర్ఘ్యం సమర్పయామి...
గృహాణాచమనార్థాయ గంగాయ సరిదాహృతమ్ ।
విమలం జలమీశాన వ్యాధీన్మే వినివారయ ॥
..సాంబసదాశివాయ నమః। ఆచమనీయం సమర్పయామి..
పంచామృతం గృహాణేదం పన్నగేశ్వరభూషణ ।
పంచవక్త్ర నమస్తుభ్యం పంచపాపాని నాశయ ॥
..సాంబసదాశివాయ నమః। పంచామృతం సమర్పయామి..
గంగాక్లిన్న జటాభార సోమ సోమార్ధశేఖర ।
సహ్యాజాది సరిత్తోయైః స్నానంకురు సదాశివ ॥
..సాంబసదాశివాయ నమః। స్నానం సమర్పయామి...

ఇక్కడ శివుని అభిషేకించాలి. అభిషేకించేటప్పుడు **'శివాయ నమః'** అనే నామాన్ని స్మరిస్తూంటే చాలు. ఆ నామంతో పాటు **"ఈశాన తే తత్పురుష నమో**

ఘోరాయ తే సదా। వామదేవ నమస్తుభ్యం సద్యోజాతాయవై నమః॥" అనే శ్లోకాన్నీ, **"నమశ్శంకరాయ నమశ్శంభవే నమశ్శివాయ నమోభగవతే రుద్రాయ" "నమశ్శివాయ సాంబాయ శాంతాయ పరమాత్మనే"** అనే వాక్యాలను పఠించాలి.

శివలింగం లేనప్పుడు, జలాల్లో బిల్వదళాన్ని ముంచి, ఆ దళంతో అభిషేకాన్ని భావన చేస్తూ శివుని పటంపై నీళ్లు జల్లుతూ స్నాన సేవను చేయవచ్చు.)

గజ చర్మ ధరానన్త గరళాంకిత కంధర ।
దుకూలం గృహ్యతాం దేవ దుర్గతిం మే నివారయ ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః। వస్త్రం సమర్పయామి ॥
ఉపవీతం గృహణేశ పవిత్రం పరమం శుభం ।
ఉమాకాన్త నమస్తుభ్యముత్తమం దేహి మే ఫలమ్ ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః ఉపవీతం సమర్పయామి ॥
కుండలాంగద ముఖ్యాని కుండలీశ్వర భూషణ ।
భూషణాని గృహాణేశ భూతి భూషిత విగ్రహ ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః। ఆభరణాని సమర్పయామి ...
గంధం కుంకుమ సంయుక్తం మృగనాభిసమన్వితమ్ ॥
మహాదేవ గృహాణేశ మహాపాపవినాశన ॥
...సాంబసదాశివాయ నమః । గంధం సమర్పయామి ...
అక్షతానక్షత విభో నక్షత్రేశ విభూషణ ।
శుద్ధ స్ఫటిక సంకాశ స్వామిన్ స్వీకురు శంకర ॥
...సాంబ సదాశివాయ నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి ...
మల్లికాకుందమందార కమలాదీని శంకర ।
పుష్పాణి బిల్వపత్రాణి గృహాణ కరుణానిధే ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః । పుష్పాణి సమర్పయామి ...

అంగ పూజ

పరమాయ నమః పాదౌ పూజయామి, గుణాతీతాయ నమః గుల్ఫౌ పూజయామి, జన్మహీనాయ నమః జానునీ పూజయామి, జగత్పిత్రే నమః జంఘే పూజయామి, ఉమాపతయే నమః ఊరూ పూజయామి, గిరీశాయ నమః గుహ్యం పూజయామి,

కరుణాకరాయ నమః కటిం పూజయామి, నానారూపాయనమః నాభిం పూజయామి, ఉత్తమాయ నమః ఉదరం పూజయామి, వామదేవాయ నమః వక్షః పూజయామి, బహురూపాయ నమః బాహూన్ పూజయామి, హరాయ నమః హస్తౌ పూజయామి, నీలకంఠాయ నమః కంఠం పూజయామి, పంచముఖాయ నమః ముఖం పూజయామి, త్రినేత్రాయ నమః నేత్రాణి పూజయామి,ఫాలనేత్రాయ నమః ఫాలం పూజయామి, శ్రుతిగమ్యాయ నమః శ్రోత్రే పూజయామి, కపర్దినే నమః కపర్దం పూజయామి, శివాయనమః శిరః పూజయామి, సర్వేశ్వరాయ నమః సర్వాణ్యంగాని పూజయామి॥

శివాష్టోత్తర శతనామాలతో పూజ

(ప్రతి నామమునకు మొదట “శ్రీ’ అని–చివర ‘నమః’ అని చదవాలి.)

శివాయనమః	భవాయనమః	జటాధరాయనమః
మహేశ్వరాయనమః	శర్వాయనమః	కైలాసవాసినేనమః
శంభవేనమః	త్రిలోకేశాయనమః	కవచినేనమః
పినాకినేనమః	శితికంఠాయనమః	కఠోరాయనమః
శశిశేఖరాయనమః	శివాప్రియాయనమః	త్రిపురాంతకాయనమః
వామదేవాయనమః	ఉగ్రాయనమః	వృషాంకాయనమః
విరూపాక్షాయనమః	కపాలినేనమః	వృషభారూఢాయనమః
కపర్దినేనమః	కామారయేనమః	భస్మోద్ధూళితవిగ్రహాయ
నీలలోహితాయనమః	అంధకాసుర–	నమః
శంకరాయనమః	సూదనాయనమః	సామప్రియాయనమః
శూలపాణయేనమః	గంగాధరాయనమః	స్వరమయాయనమః
ఖట్వాంగినేనమః	లలాటాక్షాయనమః	త్రయీమూర్తయేనమః
విష్ణువల్లభాయనమః	కాలకాలాయనమః	అనీశ్వరాయనమః
శిపివిష్టాయనమః	కృపానిధయేనమః	స్వరజ్ఞాయనమః
అంబికానాథాయనమః	భీమాయనమః	పరమాత్మనేనమః
శ్రీకంఠాయనమః	పరశుహస్తాయనమః	సోమసూర్యాగ్ని–
భక్తవత్సలాయనమః	మృగపాణయేనమః	లోచనాయనమః

హవిషేనమః
యజ్ఞమయాయనమః
సోమాయనమః
పంచవక్త్రాయనమః
సదాశివాయనమః
విశ్వేశ్వరాయనమః
వీరభద్రాయనమః
గణనాథాయనమః
ప్రజాపతయేనమః
హిరణ్యరేతసేనమః
దుర్ధర్షాయనమః
గిరీశాయనమః
గిరిశాయనమః
అనఘాయనమః
భుజంగభూషణాయనమః
భర్గాయనమః
గిరిధన్వినేనమః
గిరిప్రియాయనమః
కృత్తివాససేనమః
పురారాతయేనమః
భగవతేనమః
ప్రమథాధిపాయనమః
మృత్యుంజయాయనమః
సూక్ష్మతనవేనమః
జగద్వ్యాపినేనమః
జగద్గురవేనమః
వ్యోమకేశాయనమః
మహాసేనజనకాయనమః
చారువిక్రమాయనమః
రుద్రాయనమః
భూతపతయేనమః
స్థాణవేనమః
అహిర్బుధ్న్యాయనమః
దిగంబరాయనమః
అష్టమూర్తయేనమః
అనేకాత్మనేనమః
సాత్త్వికాయనమః
శుద్ధవిగ్రహాయనమః
శాశ్వతాయనమః
ఖండపరశవేనమః
అజాయనమః
పాశవిమోచనాయనమః
మృడాయనమః
పశుపతయేనమః
దేవాయనమః
మహాదేవాయనమః
అవ్యయాయనమః
హరయేనమః
పూషదంతభిదేనమః
అవ్యగ్రాయనమః
దక్షాధ్వరహరాయనమః
హరాయనమః
భగనేత్రభిదేనమః
అవ్యక్తాయనమః
సహస్రాక్షాయనమః
సహస్రపదేనమః
అపవర్గప్రదాయనమః
అనంతాయనమః
తారకాయనమః
పరమేశ్వరాయనమః

(ఇక్కడ బిల్వాష్టకంతో ఒక్కొక్క శ్లోకానికి ***'శివాయ నమః'*** అంటూ బిల్వాన్ని సమర్పించాలి.)

శర్వాయ క్షితిమూర్తయే నమః భవాయ జలమూర్తయే నమః
రుద్రాయ అగ్నిమూర్తయే నమః ఉగ్రాయ వాయుమూర్తయే నమః
భీమాయ ఆకాశమూర్తయే నమః పశుపతయే యజమానమూర్తయే నమః
మహాదేవాయ సోమమూర్తయే నమః ఈశానాయ సూర్యమూర్తయే నమః ॥

దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం సుమనోహరం ।
ఆఘ్రేయ స్సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ।
.. సాంబ సదాశివాయ నమః । ధూపమాఘ్రాపయామి ॥

సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాయోజితం మయా ।
గృహాణ మంగళం దీపం త్రైలోక్యతిమిరాపహమ్ ॥
.. సాంబసదాశివాయ నమః । దీపం సమర్పయామి
అన్నం చతుర్విధం సూప ఫలభక్ష్య సమన్వితం ।
దధి మధ్వాజ్య సంయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥
...సాంబసదాశివాయ నమః । అమృత మహా నైవేద్యం సమర్పయామి,
మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి. ఆచమనీయం సమర్పయామి ...
పూగీ ఫలసమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతం ।
కర్పూర చూర్ణ సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥
.. సాంబసదాశివాయ నమః కర్పూర తాంబూలం సమర్పయామి.
చంద్రాదిత్యౌచ ధరణీచ విద్యుదగ్నిత్వమేవచ ।
త్వమేవ సర్వజ్యోతీంషి భజ నీరాజనం ప్రభో ॥
... సాంబ సదాశివాయ నమః ఆనంద కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి
మందార నీలోత్పల కుందజాతీ
పున్నాగమల్లీ కరవీర పంకజై ః
పుష్పాంజలిం బిల్వదలైస్తు దేవ
సాంబ ! త్వదంఘ్రౌ వినివేశయామి
.. సాంబ సదాశివాయ నమః, మంత్ర పుష్పాంజలిం సమర్పయామి
యానికానిచ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ ।
తాని తాని వినశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే ॥
...సాంబసదాశివాయ నమః, ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి...
మహాదేవ నమస్తేస్తు మన్మథారే నమోస్తుతే ।
అమృతేశ నమస్తుభ్యం ఆశ్రితార్థ ప్రదాయినే ॥
...సాంబసదాశివాయ నమః నమస్కారాన్ సమర్పయామి.
త్రాహిమాం దేవదేవేశ తరుణేన్దు శిఖామణే ।
ఈప్సితం దేహి మే దేవ దయారాశే నమోస్తుతే ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః ఛత్రచామర నృత్తగీత
వాద్యాది సమస్త రాజోపచారాన్ సమర్పయామి ॥

పూజాంతే శ్రీరర్ఘ్య ప్రదానం కరిష్యే-
నమః శివాయ సాంబాయ సర్వపాపహరాయ చ ।
శివదేవ మయాదత్తమిదమర్ఘ్యం గృహాణ భో ॥
... సాంబసదాశివాయ నమః ... ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యమ్ ॥
మయాకృతాన్యశేషాని పాపాని నుద శంకర ।
మహాదేవ! మయాదత్తం గృహాణార్ఘ్యం మయా శివ ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః ... ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యమ్ ॥
వ్యోమకేశ నమస్తుభ్యం సోమాత్మన్ వ్యోమరూపిణే ।
నక్షత్రమాలినే దేవ గృహాణార్ఘ్యమిదం ప్రభో ॥
.. సాంబ సదాశివాయ నమః ... ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘం ఇదమర్ఘ్యమ్ ॥
అంబికాయై నమస్తుభ్యం నమస్తే దేవి పార్వతి ।
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం సుప్రీతావరదాభవ ॥
... అంబికాయై నమః । ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యమ్ ..
సుబ్రహ్మణ్య మహాభాగ కార్తికేయ సురోత్తమ ।

గృహాణార్ఘ్యమిదం దత్తం సుప్రీతో వరదోభవ ॥
... సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః । ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యమ్
నందికేశ మహాభాగ శివధ్యాన పరాయణ ।
గృహాణార్ఘ్యమిదం దత్తం నందికేశ నమోస్తుతే ॥
... నందికేశాయ నమః ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యం ఇదమర్ఘ్యమ్
చండికేశాయ నమః ...ఇదమర్ఘ్య మిదమర్ఘ్య మిదమర్ఘ్యమ్ ॥
అనయా పూజయా అర్ఘ్య ప్రదానేన చ సపరివారః
సాంబశివః ప్రీయతామ్ ॥

కరచరణకృతం వా కర్మవాక్కాయజం వా
శ్రవణ నయనజం వా మానసం వాపరాధమ్ ।
విహితమవిహితం వా సర్వమేతత్ క్షమస్వ
శివశివ కరుణాబ్ధే శ్రీ మహాదేవ శంభో! ॥

శ్రీ వేంకటేశ్వర పూజా విధానం

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే, ... అయనే,.......................... ఋతౌ,..........................మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర పరివారసమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరముద్దిశ్య యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే:

తదంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధ, పత్ర, పుష్ప, అక్షతైః అభ్యర్చ్య.. కలశముపై చేతినుంచి..కలశస్య ముఖే విష్ణుః, కంఠే రుద్రః సమాశ్రితాః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా, మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః కుక్షౌ తు సాగరాః సర్వే సప్తద్వీపో వసుంధరా, ఋగ్వేదోథ యజుర్వేదః సామవేదోహ్యథర్వణః అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః..

కలశోదకేన దేవం, ఆత్మానం, పూజాద్రవ్యాని సంప్రోక్ష్య..(కలశములోని నీటిని ఒక పువ్వుతో, దేవుని పై, మన తలపై, పూజద్రవ్యాలపైన కేశవాది నామాలు చదువుతూ జల్లాలి).

ధ్యానం:

భవాబ్ధితారం కటివర్తిహస్తం స్వర్ణాంబరం రత్నకిరీటకుండలం
ప్రలంబసూత్రోత్తమ మాల్యభూషితం నమామ్యహం వేంకటశైలనాయకం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః ధ్యాయామి.

యస్యదర్శనమిచ్ఛంతి దేవాః సర్వాభీష్టసిద్ధయే
తస్మై తే పరమేశాయ స్వాగతం స్వగతం చ తే
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత
శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః ఆవాహయామి.

ఆవాహితో భవ, స్థాపితో భవ, సన్నిహితో భవ, సన్నిరుద్ధో భవ, అవకుంఠితో భవ, సుప్రీతో భవ, సుప్రసన్నో భవ, సుముఖో భవ, వరదో భవ, ప్రసీద ప్రసీద

దేవ దేవ మహారాజ! ప్రియేశ్వర ప్రజాపతే!
ఆసనం దివ్యమీశాన! దాస్యేహం వేంకటేశ్వర
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
రత్నసింహాసనం సమర్పయామి.

యద్భక్తిలేశ సంపర్కాత్ పరమానందసంభవః
తస్మై తే చరణాబ్జాయ పాద్యం శుద్ధాయ కల్పయే
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి.

తాపత్రయహరం దివ్యం పరమానందలక్షణం
తాపత్రయవిమోక్షాయ తవార్ఘ్యం కల్పయామ్యహం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

దేవానామపిదేవాయ దేవానాం దేవతాత్మనే
ఆచమనం కల్పయామీశ శుద్ధానాం శుద్ధహేతవే
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
ఆచమనీయం సమర్పయామి.

సర్వకాలుష్యహీనాయ పరిపూర్ణసుఖాత్మనే
మధుపర్కమిదం దేవ కల్పయామి ప్రసీద మే

...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత
శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః మధుపర్కం సమర్పయామి.

గంగా సరస్వతీ రేవా పయోష్ణీ నర్మదాజలైః
స్నాపితోఽసి మయా దేవ తథా శాంతిం కురుష్వ మే
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి.
స్నానానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

సర్వభూషాధికే సౌమ్యే లోకలజ్జా నివారణే
మయైవాపాదితే తుభ్యం సువస్త్రం ప్రతిగృహ్యతాం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత
శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

త్రిగుణం తు దేవతామయం నవభిస్తంతుభిర్యుతం
ఉపవీతం చోత్తరీయం గృహాణ పరమేశ్వర
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

స్వభావ సుందరాంగాయ సత్యాసత్యాశ్రయాయ తే
భూషణాని విచిత్రాణి కల్పయామి సురార్చిత
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
అనేకవిధ ఆభరణాని సమర్పయామి.

శ్రీఖండం చందనం దివ్యం గంధాఢ్యం సుమనోహరం
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ చందనం ప్రతిగృహ్యతాం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
గంధం లేపయామి.

అక్షతాశ్చ సురశ్రేష్ఠ కుంకుమాక్తాః సుశోభితాః
మయా నివేదితా భక్త్యా గృహాణ వేంకటేశ్వర
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
అనేకవిధ ఆభరణాని సమర్పయామి.

మాల్యాదీని సుగంధీని మాలత్యాదీని వై ప్రభో
మయానీతాని పుష్పాణి గృహాణ వేంకటేశ్వర
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
పుష్పేణ పూజయామి

అంగపూజ

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః - పాదౌ పూజయామి
శ్రీ వేంకటాచలాధీశాయ నమః - గుల్ఫౌ పూజయామి
శ్రీ శ్రీప్రదాయకాయ నమః - జానునీ పూజయామి
శ్రీ పద్మావతీపతయే నమః - జంఘే పూజయామి
శ్రీ జ్ఞానప్రదాయకాయ నమః - ఊరూన్ పూజయామి
శ్రీ మహాభాగాయ నమః - కటిం పూజయామి
శ్రీ నిర్మలాయ నమః - ఉదరం పూజయామి
శ్రీ విశాలహృదయాయ నమః - హృదయం పూజయామి
శ్రీ పరిశుద్ధాత్మనే నమః - స్తనౌ పూజయామి
శ్రీ స్వర్ణహస్తాయ నమః - హస్తౌ పూజయామి
శ్రీ వరప్రదాయ నమః - కంఠం పూజయామి
శ్రీ సర్వేశ్వరాయ నమః - ముఖం పూజయామి
శ్రీ రసజ్ఞాయ నమః - నాసికాం పూజయామి
శ్రీ పుణ్యశ్రవణకీర్తనాయ నమః - శ్రోత్రే పూజయామి
శ్రీ ఫుల్లాంభోజవిలోచనాయ నమః - నేత్రే పూజయామి
శ్రీ వర్చస్వినే నమః - లలాటం పూజయామి
శ్రీ రమ్యవిగ్రహాయ నమః - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

అష్టోత్తరశతనామ పూజ

శ్రీ వేంకటేశాయ నమః
శ్రీ శ్రీనివాసాయ నమః
శ్రీ లక్ష్మీపతయే నమః
శ్రీ అనామయాయ నమః

శ్రీ అమృతాంశనే నమః
శ్రీ మాధవాయ నమః
శ్రీ కృష్ణాయ నమః
శ్రీ శ్రీహరయే నమః

శ్రీజ్ఞానపంజరాయ నమః
శ్రీ శ్రీవత్సవక్షసే నమః
శ్రీ జగద్వంద్యాయ నమః
శ్రీ గోవిందాయ నమః

శ్రీ శాశ్వతాయ నమః
శ్రీ ప్రభవే నమః
శ్రీ శేషాద్రినిలాయాయనమః
శ్రీ దేవాయ నమః
శ్రీ కేశవాయ నమః
శ్రీ మధుసూదనాయ నమః
శ్రీ అమృతాయ నమః
శ్రీ విష్ణవే నమః
శ్రీ అచ్యుతాయ నమః
శ్రీ పద్మినీప్రియాయ నమః
శ్రీ సర్వేశాయ నమః
శ్రీ గోపాలాయ నమః
శ్రీ పురుషోత్తమాయ నమః
శ్రీ గోపీశ్వరాయ నమః
శ్రీ పరంజ్యోతిషే నమః
శ్రీ వైకుంఠపతయే నమః
శ్రీ అవ్యయాయ నమః
శ్రీ సుధాతనవే నమః
శ్రీ యాదవేంద్రాయ నమః
శ్రీ నిత్యయౌవనరూపవతే నమః
శ్రీ నిరంజనాయ నమః
శ్రీ విరాభాసాయ నమః
శ్రీ నిత్యతృప్తాయ నమః
శ్రీ ధరాపతయే నమః
శ్రీ సురపతయే నమః
శ్రీ నిర్మలాయ నమః
శ్రీ దేవపూజితాయ నమః
శ్రీ చతుర్భుజాయ నమః
శ్రీ చక్రధరాయ నమః

శ్రీ చతుర్వేదాత్మకాయ నమః
శ్రీ త్రిధామ్నే నమః
శ్రీ త్రిగుణాశ్రయాయ నమః
శ్రీ నిర్వికల్పాయ నమః
శ్రీ నిష్కళంకాయ నమః
శ్రీ నిరాంతకాయ నమః
శ్రీ ఆర్తలోకాఽభయ ప్రదాయ నమః
శ్రీ నిరుప్రదవాయ నమః
శ్రీ నిర్గుణాయ నమః
శ్రీ గదాధరాయ నమః
శ్రీ శార్ఙ్గపాణయే నమః
శ్రీ నందకినే నమః
శ్రీ శంఖధారకాయ నమః
శ్రీ అనేకమూర్తయే నమః
శ్రీ అవ్యక్తాయ నమః
శ్రీ కటిహస్తాయ నమః
శ్రీ వరప్రదాయ నమః
శ్రీ అనేకాత్మనే నమః
శ్రీ దీనబంధవే నమః
శ్రీ జగద్వ్యాపినే నమః
శ్రీ ఆకాశరాజవరదాయ నమః
శ్రీ యోగిహృత్పద్మమందిరాయ నమః
శ్రీ దామోదరాయ నమః
శ్రీ జగత్పాలాయ నమః
శ్రీ పాపఘ్నాయ నమః
శ్రీ భక్తవత్సలాయ నమః

శ్రీ త్రివిక్రమాయ నమః
శ్రీ శింశుమారాయ నమః
శ్రీ జటామకుటశోభితాయ నమః
శ్రీ శంఖమధ్యోల్లసన్మంజు కింకిణ్యాఢ్యాయ నమః
శ్రీ కారుండకాయ నమః
శ్రీనీలమేఘశ్యామతనవే నమః
శ్రీ బిల్వపత్రార్చన ప్రియాయ నమః
శ్రీ జగత్కర్త్రే నమః
శ్రీ జగత్సాక్షిణే నమః
శ్రీ జగత్పతయే నమః
శ్రీ చింతితార్థప్రదాయకాయ నమః
శ్రీ జిష్ణవే నమః
శ్రీ దాశార్హాయ నమః
శ్రీ దశరూపవతే నమః
శ్రీ దేవకీనందనాయ నమః
శ్రీ శౌరయే నమః
శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః
శ్రీ జనార్దనాయ నమః
శ్రీకన్యాశ్రవణతారేజ్యాయ నమః
శ్రీ పీతాంబరధరాయ నమః
శ్రీ అనఘాయ నమః
శ్రీ వనమాలినే నమః
శ్రీ పద్మనాభాయ నమః
శ్రీ మృగయాసక్తమానసాయ నమః
శ్రీ అశ్వారూఢాయ నమః

శ్రీ ఖడ్గధారిణే నమః
శ్రీ ధనార్జనసముత్సుకాయ నమః
శ్రీ ఘనతారలసన్మధ్యకస్తూరీ
తిలకోజ్జ్వలాయ నమః
శ్రీ సచ్చిదానందరూపాయ నమః
శ్రీ జగన్మంగళదాయకాయ నమః
శ్రీ యజ్ఞభోక్త్రే నమః
శ్రీ చిన్మయాయ నమః
శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః

శ్రీ పరమార్థప్రదాయకాయ నమః
శ్రీ శాంతాయ నమః
శ్రీ శ్రీమతే నమః
శ్రీ దోర్దండవిక్రమాయ నమః
శ్రీ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీ శ్రీవిభవే నమః
శ్రీ జగదీశ్వరాయ నమః
శ్రీ ఆలమేలుమంగాపద్మావతీ సమేత
వేంకటేశ్వరాయ నమః

వనస్పతిరసోద్భూతం గంధాఢ్యం గంధ ఉత్తమః
ఆఘ్రేయస్సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
ధూపమాఘ్రాపయామి.

సుప్రకాశో మహాదీపః సర్వతస్తిమిరాపహ
సబాహ్యాభ్యంతరజ్యోతిః దీపోయం ప్రతిగృహ్యతాం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
సాక్షాత్ దీపం దర్శయామి.

సత్పాత్రసిద్ధం సుహవిః వివిధానేక భక్షణం
నివేదయామి దేవేశ సానుగాయ గృహాణ తత్
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
నైవేద్యం సమర్పయామి.

నమస్తే దేవదేవేశ సర్వతృప్తికరం పరం
పరమానందపూర్ణత్వం గృహాణ జలముత్తమం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.

ఉచ్ఛిష్టోప్యశుచిర్వాపి యస్యస్మరణమాత్రతః
శుద్ధిమాప్నోతి తస్మై తే పునరాచమనీయకం

...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
పునరాచమనీయం సమర్పయామి.

పూగీఫలం మహద్దివ్యం నాగవల్లీదళైర్యుతం
ఏలాచుర్ణాదికైర్యుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
తాంబూలం సమర్పయామి.
తాంబూల చర్వణానంతరం పునరాచమనీయం సమర్పయామి

ఇదం ఫలం మయా దేవ స్థాపితం పురతస్తవ
తేన మే సఫలావాప్తిః భవేజ్జన్మని జన్మని
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
ఫలం సమర్పయామి.

కదళీగర్భ సంభూతం కర్పూరం చ ప్రదీపితం
ఆరార్తికమహం కుర్వే పశ్య మే వరదో భవ
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
ఆనందకర్పూర నీరాజనం దర్శయామి.
..నీరాజనానంతరం పుష్పార్ఘ్యం సమర్పయామి
(పువ్వుతో కలశలోని నీటితో నీళ్ళు వదలాలి)

నానాసుగంధ పుష్పాణి యధాకాలోద్భవాని చ
పుష్పాంజలిం మయా దత్తం గృహాణ వేంకటేశ్వర
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
సువర్ణ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

జ్ఞానతోఽ జ్ఞానతోవాథ యన్మయా క్రియతే విభో
మమ కృత్యమిదం సర్వం ఇతి దేవ క్షమస్వ మే

అపరాధ సహస్రాణి క్రియంతేఽ హర్నిశం మయా
పుత్రోయమితి మాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వర
భూమౌ స్థలిత పాదానాం భూమిరేవావలంబనం
త్వయి జాతాపరధానాం త్వమేవ శరణం ప్రభో
...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వరాయ నమః
అనేకవిధ అపరాథ ప్రార్థనా నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

యదుక్తం యది భావేన పత్రం పుష్పం ఫలం జలం
నివేదితం చ నైవేద్యం గృహాణానుకంపయా

కుడిచేతిలోకి అక్షతలు, నీరు తీసుకుని స్వామికి సమర్పిస్తున్న భావనతో పల్లెరములో వదలాలి

అనయా ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజయా చ అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామిః సుప్రీతస్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

...అలమేలుమంగా పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి.

....అంటూ పూజ చేసిన అక్షతలు శిరసుపై వేసుకోవాలి.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య పూజా విధానం

సంకల్పం:

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్ధే శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ......................... నామ సంవత్సరే, ... అయనే,.......................... ఋతౌ,.......................... మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్ధ సిద్ధ్యర్థం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినముద్దిశ్య యావచ్ఛక్తి ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే:

తదంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధ, పత్ర, పుష్ప, అక్షతైః అభ్యర్చ్య.. కలశముపై చేతినుంచి..

కలశస్య ముఖే విష్ణుః, కంఠే రుద్రః సమాశ్రితాః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా, మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః కుక్షౌ తు సాగరాః సర్వే సప్తద్వీపో వసుంధరా, ఋగ్వేదోథ యజుర్వేదః సామవేదోహ్యథర్వణః అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః..

కలశోదకేన దేవం, ఆత్మానం, పూజాద్రవ్యాని సంప్రోక్ష్య..(కలశములోని నీటిని ఒక పువ్వుతో, దేవుని పై, మన తలపై, పూజద్రవ్యాలపైన కేశవాది నామాలు చదువుతూ జల్లాలి).

ధ్యానం:

గాంగేయం వహ్నిగర్భం శరవణజనితం జ్ఞానశక్తిం కుమారం
బ్రహ్మణ్యం స్కందదేవం గుహమమలనిభం రుద్రతేజస్స్వరూపం
సేనాన్యం తారకఘ్నం గురుమచలనిభం కార్తికేయం షడాస్యం
సుబ్రహ్మణ్యం మయూరధ్వజరథసహితం దేవదేవం నమామి
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ధ్యాయామి.

వల్లీశ దేవసేనేశ క్రౌంచపర్వత భేదక
దేవసేనాపతే స్వామిన్ సుబ్రహ్మణ్య నమోస్తుతే
తారకాసురహంతారం భక్తరక్షణ తత్పరం
సదారం సాయుధం సాంగం సవాహనమిహోహ్వాయే
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ఆవాహయామి.

ఆవాహితో భవ, స్థాపితో భవ, సన్నిహితో భవ, సన్నిరుద్ధో భవ, అవకుంఠితో భవ, సుప్రీతో భవ, సుప్రసన్నో భవ, సుముఖో భవ, వరదో భవ, ప్రసీద ప్రసీద

స్వామిన్ సర్వజగన్నాథ షడానన మహాప్రభో
స్వర్ణసింహాసనం దివ్యం గృహాణ వరదో భవ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
సువర్ణ దివ్యసింహాసనం సమర్పయామి.

స్వచ్ఛంద సుఖదం శీతం భక్తిభావ సమన్వితం
పాద్యం గృహాణ సర్వేశ తారకాంతక షణ్ముఖ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి.

భక్తచిత్త సమావాస జగద్రక్షణతత్పర
హస్తోదకమిదం దేవ కార్తికేయ త్వదర్పితం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

నమస్తేస్తు ద్విషణ్ణేత్ర సర్వలోకేషు వత్సల
గజాస్యానుజ స్వామిన్ కృపయాఽచమ్యతాం విభో
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి.

దధిక్షీరాజ్యమధుభిః శర్కరా ఫలసమ్యుతం
ఇదం పంచామృతస్నానం గృహ్యతామనుగృహ్యతాం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః పంచామృతేన స్నపయామి.

పాలు:

నిజకీర్తిసమశ్వేతం నిజానుగ్రహస్వాదుకం
సర్వైస్సమర్చిత స్వామిన్ క్షీరస్నానమిదం తవ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః క్షీరేణ స్నపయామి.

పెరుగు:

నిజకీర్తిసమోల్లాసం గృహ్ణీష్వ దధినిర్మలం
గౌరీపుత్ర నమస్తుభ్యం జగన్నాథ మహాప్రభో
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః దధ్యా స్నపయామి.

నెయ్యి:

కమలాసనసంస్తుత్య వహ్నిపుత్ర షడానన
త్వత్కృపారస సుస్నిగ్ధం ఆజ్యస్నానమిదం తవ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ఆజ్యేన స్నపయామి.

తేనె:

ప్రసన్నగమనాక్రాంత సర్వభక్తహృదంబుజ
కృపామాధుర్య సంపూర్ణ మధుస్నానమిదం తవ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః మధ్వేన స్నపయామి.

పంచదార:

భక్తానామరాద్ధానాం స్వాదురేవ భవాన్ ప్రభో
కృపా తే శర్కరా స్వామిన్ సిత స్నానమిదం తవ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః శర్కరేణ స్నపయామి.

ఫలోదకం/కొబ్బరినీళ్ళు:

నారికేళజలైః భవ్యైః రసైరామ్రాది శోభితైః
స్నిగ్ధైశ్చ మధురైః స్వామిన్ రసస్నానమిదం తవ
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ఫలోదకేన స్నపయామి.

శుద్ధోదక స్నానం:

గంగాది సర్వతీర్థేభ్యః సమాహృతమిదం జలం
స్నానం స్వీకురు దేవేశ భక్తచిత్త స్థిరాసన
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః శుద్ధోదకేన స్నపయామి.
"శ్రీ శరవణభవాయ నమః" అని జపిస్తూ స్నానం చేయించాలి.

స్వచ్ఛవస్త్రద్వయం దేవ దివ్యం స్వర్ణదశాంచితం
భక్త్యార్పితం మయా స్వామిన్ కృపయా పరిగృహ్యతాం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

పార్వతీనయనానంద జగత్కళ్యాణదాయక
బ్రహ్మసూత్రోత్తరీయం తు గృహాణ కరుణాకర
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

దివ్యచందనమాలిప్తం భస్మకుంకుమ సంయుతం
సుగంధబహుళం స్వామిన్ వరదానవిశారద
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
దివ్యశ్రీచందనం సమర్పయామి.

అక్షతాన్ బహుశాలీయాన్ సువర్ణేన విరాజితాన్
భక్తిభావ సమాయుక్తాన్ స్వీకురుష్వ మహేశ్వర
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
అక్షతాన్ సమర్పయామి.

సుగంధీని చ పుష్పాణి బహురూపాణి షణ్ముఖ
నానావర్ణ సుశోభీని గృహ్యతామనుగృహ్యతాం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
నానావిధ పరిమళ పుష్పైః పూజయామి.

అంగపూజ:

శ్రీ సురవందిత పాదాయ నమః – పాదౌ పూజయామి
శ్రీ ముకురాకారజానవే నమః – జానునీ పూజయామి
శ్రీ కరిరాజకరోరవే నమః – ఊరూన్ పూజయామి
శ్రీ రత్నకింకిణికా నూపురకట్యై నమః – కటిం పూజయామి
శ్రీ గుహాయ నమః – గుహ్యం పూజయామి
శ్రీ హేరంబసహోదరాయ నమః – ఉదరం పూజయామి
శ్రీ సునాభయే నమః – నాభిం పూజయామి
శ్రీ సుహృదే నమః – హృదయం పూజయామి
శ్రీ విశాలవక్షసే నమః – వక్షస్థలం పూజయామి
శ్రీ కృతికా స్తనంధయాయ నమః – స్తనౌ పూజయామి
శ్రీ శత్రుజయోర్జితబాహవే నమః – బాహూన్ పూజయామి
శ్రీ శక్తిహస్తాయ నమః – హస్తాన్ పూజయామి
శ్రీ పుష్కరస్రగ్విశోభికంఠాయ నమః – కంఠం పూజయామి
శ్రీ షణ్ముఖాయ నమః – ముఖాని పూజయామి
శ్రీ సురసేనాధీశాయ నమః – నాసికాం పూజయామి
శ్రీ ద్విషణ్ణేత్రాయ నమః – నేత్రాణి పూజయామి
శ్రీ హిరణ్యకుండలకర్ణాయ నమః – కర్ణాని పూజయామి
శ్రీ ఫాలనేత్రసుతాయ నమః – ఫాలం పూజయామి
శ్రీ వేదశిరోవేద్యాయ నమః – శిరాంసి పూజయామి
శ్రీ సర్వజగద్రక్షకాయ నమః – సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

ఈ పదహారు నామాలతో పూజించాలి

శ్రీ జ్ఞానశక్త్యాత్మనే నమః, శ్రీ స్కందాయ నమః, శ్రీ అగ్నిగర్భాయ నమః, శ్రీ బాహులేయాయ నమః, శ్రీ గాంగేయాయ నమః, శ్రీ శరవణోద్భవాయ నమః, శ్రీ కార్తికేయాయ నమః, శ్రీ కుమారాయ నమః, శ్రీ షణ్ముఖాయ నమః, శ్రీ తారకారయే నమః, శ్రీ సేనాన్యే నమః, శ్రీ గుహాయ నమః, శ్రీ బ్రహ్మచారిణే నమః, శ్రీ శివతేజసే నమః, శ్రీ క్రౌంచదారిణే నమః, శ్రీ శిఖివాహనాయ నమః

అష్టోత్తరశతనామావళి

శ్రీ స్కందాయ నమః
శ్రీ గుహాయ నమః
శ్రీ షణ్ముఖాయ నమః
శ్రీ ఫాలనేత్రసుతాయ నమః
శ్రీ ప్రభవే నమః
శ్రీ పింగళాయ నమః
శ్రీ కృత్తికాసూనవే నమః
శ్రీ శిఖివాహాయ నమః
శ్రీ ద్విషణ్ణేత్రాయ నమః ॥10॥
శ్రీ శక్తిధరాయ నమః
శ్రీ పిశితాశప్రభంజనాయ నమః
శ్రీ తారకాసురసంహార్త్రే నమః
శ్రీ రక్షోబలవిమర్దనాయ నమః
శ్రీ మత్తాయ నమః
శ్రీ ప్రమత్తాయ నమః
శ్రీ ఉన్మత్తాయ నమః
శ్రీ సురసైన్యస్సురక్షకాయ నమః
శ్రీ దేవసేనాపతయే నమః
శ్రీ ప్రాజ్ఞాయ నమః ॥20॥
శ్రీ కృపాళవే నమః
శ్రీ భక్తవత్సలాయ నమః
శ్రీ ఉమాసుతాయ నమః
శ్రీ శక్తిధరాయ నమః
శ్రీ కుమారాయ నమః
శ్రీ క్రౌంచదారణాయ నమః
శ్రీ సేనానినే నమః
శ్రీ అగ్నిజన్మనే నమః
శ్రీ విశాఖాయ నమః
శ్రీ శంకరాత్మజాయ నమః ॥30॥
శ్రీ శివస్వామినే నమః
శ్రీ గణస్వామినే నమః
శ్రీ సర్వస్వామినే నమః
శ్రీ సనాతనాయ నమః
శ్రీ అనంతశక్తయే నమః
శ్రీ అక్షోభ్యాయ నమః
శ్రీ పార్వతీప్రియనందనాయ నమః
శ్రీ గంగాసుతాయ నమః
శ్రీ శరోద్భూతాయ నమః
శ్రీ ఆహూతాయ నమః ॥40॥
శ్రీ పావకాత్మజాయ నమః
శ్రీ జ్రుంభాయ నమః
శ్రీ ప్రజ్రుంభాయ నమః
శ్రీ ఉజ్జ్రుంభాయ నమః
శ్రీ కమలాసనసంస్తుతాయ నమః
శ్రీ ఏకవర్ణాయ నమః
శ్రీ ద్వివర్ణాయ నమః
శ్రీ త్రివర్ణాయ నమః
శ్రీ సుమనోహరాయ నమః
శ్రీ చతుర్వర్ణాయ నమః ॥50॥
శ్రీ పంచవర్ణాయ నమః
శ్రీ ప్రజాపతయే నమః
శ్రీ ఆహర్పతయే నమః

శ్రీ అగ్నిగర్భాయ నమః
శ్రీ శమీగర్భాయ నమః
శ్రీ విశ్వరేతసే నమః
శ్రీ సురారిఘ్నే నమః
శ్రీ హరిద్వర్ణాయ నమః
శ్రీ శుభకారాయ నమః
శ్రీ వటవే నమః ॥60॥
శ్రీ వటవేషభృతే నమః
శ్రీ పూషాయ నమః
శ్రీ గభస్తినే నమః
శ్రీ గహనాయ నమః
శ్రీ చంద్రవర్ణాయ నమః
శ్రీ కళాధరాయ నమః
శ్రీ మాయాధరాయ నమః
శ్రీ మహామాయినే నమః
శ్రీ కైవల్యాయ నమః
శ్రీ శంకరాత్మజాయ నమః ॥70॥
శ్రీ విశ్వయోనయే నమః
శ్రీ అమేయాత్మనే నమః
శ్రీ తేజోనిధయే నమః
శ్రీ అనామయాయ నమః
శ్రీ పరమేష్ఠినే నమః
శ్రీ పరబ్రహ్మాయ నమః
శ్రీ వేదగర్భాయ నమః
శ్రీ విరాట్సుతాయ నమః
శ్రీ పుళిందకన్యాభర్తాయ నమః
శ్రీ మహాసారస్వతావృతాయ నమః ॥80॥
శ్రీ ఆశ్రితాఖిలదాత్రే నమః
శ్రీ చోరఘ్నాయ నమః
శ్రీ రోగనాశనాయ నమః
శ్రీ అనంతమూర్తయే నమః
శ్రీ ఆనందాయ నమః
శ్రీ శిఖండీకృతకేతనాయ నమః
శ్రీ డంభాయ నమః
శ్రీ పరమడంభాయ నమః
శ్రీ మహాడంభాయ నమః
శ్రీ వృషాకపయే నమః ॥90॥
శ్రీ కారణోపాత్తదేహాయ నమః
శ్రీ కారణాతీతవిగ్రహాయ నమః
శ్రీ అనీశ్వరాయ నమః
శ్రీ అమృతాయ నమః
శ్రీ ప్రాణాయ నమః
శ్రీ ప్రాణాయామపరాయణాయ నమః
శ్రీ విరుద్ధహంత్రే నమః
శ్రీ వీరఘ్నాయ నమః
శ్రీ రక్తాస్యాయ నమః
శ్రీ శ్యామకంధరాయ నమః ॥100॥
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః
శ్రీ గుహాయ నమః
శ్రీ ప్రీతాయ నమః
శ్రీ బ్రహ్మణ్యాయ నమః
శ్రీ బ్రాహ్మణప్రియాయ నమః
శ్రీ వేదవేద్యాయ నమః
శ్రీ అక్షయఫలదాయ నమః
శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత–
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ॥108॥

దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం చ మనోహరం
కార్తికేయ మహాబాహో ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ధూపమాఘ్రాపయామి.

సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాయోజితం ప్రియం
గృహాణ మంగళం దీపం త్రైలోక్య తిమిరాపహం
భక్త్యా దీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాత్మనే
త్రాహి మాం నరకాత్ ఘోరాత్ దివ్యజ్యోతిర్నమోస్తు తే
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
సాక్షాత్ దీపం దర్శయామి.

రాజాన్నం సూపసంయుక్తం శాకచోష్య సమన్వితం
ఘృతభక్ష్య సమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
నైవేద్యం సమర్పయామి.

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి. ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి.
హస్తౌ ప్రక్షాళయామి. పాదౌ ప్రక్షాళయామి. శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీదళైర్యుతం
ముక్తాచూర్ణేన సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
తాంబూలం సమర్పయామి.

నీరాజనమిదం దేవ కర్పూరేణ సమన్వితం
దివ్యతేజోమయం దేవ గృహాణ జగదీశ్వర
సంతత శ్రీరస్తు. సమస్త సన్మంగళాని భవంతు.
నిత్య శ్రీరస్తు. నిత్య సన్మంగళాని భవంతు.
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
ఆనందకర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి.
నీరాజనానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి.

మంగళాయ మహాతేజః మంత్రపుష్పమిదం తవ
గౌరీతనూజ భగవన్ కృపయా పాహిమాం ప్రభో

శ్యామాం పంకజధారిణీం మణిలసత్తాటంక కర్ణోజ్జ్వలాం
దక్షే లంబకరాం కిరీటమకుటాం తుంగస్తనోత్కంచుకాం
అన్యోన్యేక్షణసంయుతాం శరవణోద్భూతస్య పార్శ్వే స్థితాం
గుంజామాల్యధరాం ప్రవాళవసనాం వల్లీశ్వరీం భావయే

పీతాముత్పలధారిణీం శచిసుతాం పీతాంబరాలంకృతాం
వామే లంబకరాం మహేంద్రతనయాం మందారమాలాధరాం
దేవైరర్చిత పాదపద్మయుగళాం స్కందస్యవామే స్థితాం
సేనాం దివ్య విభూషితాం త్రినయనాం దేవీం త్రిభంగీం భజే
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
పరిమళ సువర్ణ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే.
నమో బ్రహ్మణ్య దేవాయ గోబ్రాహ్మణ హితాయ చ
జగద్ధితాయ శర్వాయ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమో నమః
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
అనేకవిధ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

పుత్రాన్ దేహి యశో దేహి సంపదం దేహి శాశ్వతం
త్వయి భక్తిం చ మే దేహి పరత్ర చ పరాం గతిం

పాపోஉహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసంభవః
త్రాహిమాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల

అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ
తస్మాత్ కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష జగద్విభో
....శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః
అనేకవిధ ప్రార్థనా నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

ఛత్రం ధారయామి. చామరం వీజయామి. గీతం శ్రావయామి. నృత్యం దర్శయామి. ఆందోళికామారోపయామి. అశ్వానారోహయామి. గజానారోహయామి. సమస్త రాజోపచార శక్త్యుపచార భక్త్యుపచారాన్ సమర్పయామి

కుడిచేతిలోకి అక్షతలు, నీరు తీసుకుని స్వామికి సమర్పిస్తున్న భావనతో పల్లెరములో వదలాలి.

అనయా ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజయా చ వల్లీదేవసేనా సమేత సుబ్రహ్మణ్యా స్వామిః సుప్రీతస్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

...వల్లీదేవసేనా సమేత సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః.. ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి.
...అంటూ పూజ చేసిన అక్షతలు శిరసుపై వేసుకోవాలి.

సూర్యనారాయణ(రథసప్తమీ) పూజా విధానం

సంకల్పం:

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే, ...అయనే, ...ఋతౌ,..............................మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, క్షిప్రమేవ శరీర ఆరోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం, తాపత్రయ శాంత్యర్థం శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినముద్దిశ్య యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే:

తదంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధ, పత్ర, పుష్ప, అక్షతైః అభ్యర్చ్య.. కలశముపై చేతినుంచి..

కలశస్య ముఖే విష్ణుః, కంఠే రుద్రః సమాశ్రితాః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా, మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః కుక్షౌ తు సాగరాః సర్వే సప్తద్వీపో వసుంధరా, ఋగ్వేదోథ యజుర్వేదః సామవేదోహ్యథర్వణః అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః.. కలశోదకేన దేవం, ఆత్మానం, పూజాద్రవ్యాని సంప్రోక్ష్య..(కలశములోని నీటిని ఒక పువ్వుతో, దేవునిపై, మన తలపై, పూజద్రవ్యాలపైన కేశవాది నామాలు చదువుతూ జల్లాలి).

ధ్యానం:

ఉదయగిరిముపేతం భాస్కరం పద్మహస్తం
సకలభువననేత్రం నూత్నరత్నోపధేయం
తిమిరకరిమృగేంద్రం బోధకం పద్మినీనాం
సురవరమభివంద్యం సుందరం విశ్వరూపం

ధ్యాయేత్సదా సవితృమండల మధ్యవరీ
నారాయణస్సరసిజాసన సన్నివిష్టః
కేయూరవాన్ మకరకుండలవాన్ త్రినేత్రీ
హారీ హిరణ్మయవపుః ధృతశంఖచక్రః
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత
శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః ధ్యాయామి

రక్తాబ్జయుగ్మాభయదానహస్తం కేయూరహారాంగద కుండలాఢ్యం
మాణిక్యమౌళిం దిననాథమీడే బంధూకకాంతిం విలసత్త్రినేత్రం

ఛాయోషాసహితం ప్రభాకరమముం ఆవాహయామ్యాదరాత్
ధ్యాత్వాఽజ్ఞాన తమోపహం దినకరం శ్రీ సూర్యనారాయణం
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత
శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః ఆవాహయామి

ఆవాహితో భవ, స్థాపితో భవ, సన్నిహితో భవ, సన్నిరుద్ధో భవ, అవకుంఠితో భవ, సుప్రీతో భవ, సుప్రసన్నో భవ, సుముఖో భవ, వరదో భవ, ప్రసీద ప్రసీద

శ్రీమద్రత్నమయూఖజాలవితతం హైమం సుపీఠం విభో
భక్త్యాహం మనసార్పయామి తరణే సంస్థాపయాంఘ్రిద్వయం
హైరణ్యాసనమారురుహ్య సతతం సంరక్షలోకానిమాన్
అజ్ఞానాంధ్య విభావసో! దినమణే! శ్రీ సూర్యనారాయణ!
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
సువర్ణ నవరత్నఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి

65

పాద్యం హృద్యమమోఘ పుణ్యఫలదం భక్త్యా మయా కల్పితం
కర్పూరాగురు చందనాది సహితం క్షేమంకరం స్వీకురు
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

భో స్వామిన్! కృపయా మయార్పితమిదం అర్ఘ్యం సుపుష్పాన్వితం
దూర్వాగంధకుశాదిభిర్యుతమహో స్వీకుర్వితి ప్రార్థయే
ఏహి సూర్య సహస్రాంశో తేజోరాశే జగత్పతే
అనుకంపయ మాం భక్త్యా గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తు తే
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

స్వచ్ఛం చాచామనార్థమర్పితమిదం దివ్యం గృహాణేతి త్వాం
అజ్ఞానాంధతమోపహం హృదిభజే శ్రీ సూర్యనారాయణ
సువర్ణకలశానీతం చందనాగరు సంయుతం
గృహాణాచమనం దేవ సర్వదేవ నమస్కృత

...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి

మధ్వాజ్యేన సమన్వితం చ దధినా సద్రత్నపాత్రే స్థితం
భక్త్యా తే మధుపర్కమర్పితమిదం హస్తే తవ స్వీకురు
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
మధుపర్కం సమర్పయామి

(పత్తిని కొంచెం దారంవలె చేసి పసుపు అద్ది అక్షతలతో సమర్పించాలి)

పయోదధిఘృతోపేతం శర్కరా మధుసంయుతం
పంచామృతమిదం స్నానం గృహాణ సురపూజిత
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
పంచామృత స్నానం సమర్పయామి

గంగాజలం మయానీతం మహాదేవ శిరఃస్థితం
శుద్ధోదకమిదం స్నానం గృహాణ సురపూజిత
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి

భక్త్యా తే మనసార్పయామి తరణే! సుక్షౌమ వస్త్రద్వయం
దివ్యాంగం పరిధాయ మామవ విభో దేవాధిసేనార్చిత
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్యస్సహజం పురస్తాత్
ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః
సౌవర్ణం మనసార్పయామి తరణే! యజ్ఞోపవీతం శుభం
భక్త్యా కల్పితమాదిదేవ! కలుషం మత్కర్మ బంధం హరే
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

కస్తూరీ ఘనసార కుంకుమ జటా గోరోచనాద్యన్వితం
దివ్యం చాగురు దేవదారు సహితం శ్రీచందనం తే విభో
భక్త్యాఽహం సువిలేపయామి మనసా సర్వాంగమిత్యాదరాత్
అజ్ఞానాంధతమోహరేతి ప్రజపన్ శ్రీ సూర్యనారాయణ
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
గంధం ధారయామి

దివ్యం రత్నకిరీట కుండలయుగం గ్రైవేయ హారావళిం
హైమం తేఽంగద యుగ్మమంబుజపతే హస్తార్పితే కంకణే
సౌవర్ణం కటిసూత్రమర్పితమిదం మంజీరయుగ్మం ప్రభో
స్వీకుర్వాదర మేదురేణ మనసా శ్రీ సూర్యనారాయణ
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
అనేకవిధ ఆభరణాని సమర్పయామి

చామంత్యాది సుమైశ్చ పూజితమిదం భక్త్యా తవాంఘ్రిద్వయం
అజ్ఞానాంధతమోపహం భవహరం శ్రీ సూర్యనారాయణ
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
అనేకవిధ పరిమళ పుష్పేణ పూజయామి

అంగపూజ:

శ్రీ సూర్యాయ నమః – పాదౌ పూజయామి
శ్రీ మిత్రాయ నమః – గుల్ఫౌ పూజయామి
శ్రీ రవయే నమః – జానునీ పూజయామి
శ్రీ భానవే నమః – జంఘే పూజయామి
శ్రీ ఖగాయ నమః – ఊరూన్ పూజయామి
శ్రీ పూష్ణే నమః – కటిం పూజయామి
శ్రీ హిరణ్యగర్భాయ నమః – ఉదరం పూజయామి
శ్రీ ఆదిత్యాయ నమః – నాభిం పూజయామి
శ్రీ సవిత్రే నమః – హృదయం పూజయామి
శ్రీ ఆర్యాయ నమః – కంఠం పూజయామి
శ్రీ గ్రహపతయే నమః – స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ ధనుర్ధరాయ నమః – హస్తాన్ పూజయామి
శ్రీ విశ్వరూపాయ నమః – నేత్రౌ పూజయామి
శ్రీ పరమేష్ఠినే నమః – కర్ణద్వయం పూజయామి
శ్రీ దివస్పతయే నమః – నాసికాం పూజయామి
శ్రీ ఖరాంశవే నమః – లలాటం పూజయామి
శ్రీ సహస్రకిరణస్వామినే నమః – శిరః పూజయామి
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

శ్రీ సూర్య అష్టోత్తరశతనామ అర్చన:

శ్రీ అరుణాయ నమః।
శ్రీ కరుణారససింధవే నమః।
శ్రీ ఆర్తరక్షణాయ నమః।
శ్రీ ఆదిభూతాయ నమః।
శ్రీ అచ్యుతాయ నమః।
శ్రీ అనంతాయ నమః।
శ్రీ శరణ్యాయ నమః।
శ్రీ అసమానబలాయ నమః।
శ్రీ ఆదిత్యాయ నమః।
శ్రీ అఖిలాగమవేదినే నమః।
శ్రీ అఖిలజ్ఞాయ నమః।
శ్రీ ఇనాయ నమః।

శ్రీ విశ్వరూపాయ నమః।
శ్రీ ఇంద్రాయ నమః।
శ్రీ ఇందిరామందిరాప్తాయ నమః।
శ్రీ ఈశాయ నమః।
శ్రీ సుశీలాయ నమః।
శ్రీ వసుప్రదాయ నమః।
శ్రీ వాసుదేవాయ నమః।
శ్రీ ఉగ్రరూపాయ నమః।
శ్రీ వివస్వతే నమః।
శ్రీ హృషీకేశాయ నమః।
శ్రీ వీరాయ నమః।
శ్రీ జయాయ నమః।
శ్రీ ఋషివంద్యాయ నమః।
శ్రీ ఋక్షచక్రచరాయ నమః ।
శ్రీ నిత్యస్తుతాయ నమః।
శ్రీ ఉజ్జ్వలతేజసే నమః।
శ్రీ పుష్కరాక్షాయ నమః।
శ్రీ శాంతాయ నమః।
శ్రీ ఘనాయ నమః।
శ్రీ ఖద్యోతాయ నమః ।
శ్రీ సత్యానందస్వరూపిణే నమః।
శ్రీ ఆర్తశరణ్యాయ నమః।
శ్రీ భగవతే నమః।
శ్రీ గుణాత్మనే నమః।
శ్రీ బృహతే నమః।
శ్రీ ఐశ్వర్యదాయ నమః।
శ్రీ హరిదశ్వాయ నమః।
శ్రీ దశదిక్ సంప్రకాశాయ నమః।

శ్రీ ఇజ్యాయ నమః।
శ్రీ భానవే నమః।
శ్రీ వందనీయాయ నమః।
శ్రీ సుప్రసన్నాయ నమః।
శ్రీ సువర్చసే నమః ।
శ్రీ వసవే నమః।
శ్రీ ఉజ్వలాయ నమః।
శ్రీ ఊర్ధ్వగాయ నమః।
శ్రీ ఉద్యత్కిరణజాలాయ నమః।
శ్రీ ఊర్జస్వలాయ నమః।
శ్రీ నిర్జరాయ నమః।
శ్రీఊరుద్వయాభావరూపయుక్తసారథయే నమః।
శ్రీ ఋగ్ఘంత్రే నమః।
శ్రీ ఋజుస్వభావచిత్తాయ నమః ।
శ్రీఋూకార మాతృకావర్ణరూపాయ నమః।
శ్రీ ఋక్షాధినాథమిత్రాయ నమః ।
శ్రీ లుప్తదంతాయ నమః।
శ్రీ కాంతిదాయ నమః।
శ్రీ కనత్కనకభూషాయ నమః।
శ్రీ లూనితాఖిలదైత్యాయ నమః।
శ్రీ అపవర్గప్రదాయ నమః।
శ్రీ ఏకాకినే నమః।
శ్రీ సృష్టిస్థిత్యంతకారిణే నమః।
శ్రీ ఘృణిభృతే నమః।
శ్రీ బ్రహ్మణే నమః।
శ్రీ శర్వాయ నమః।
శ్రీ శౌరయే నమః।
శ్రీ భక్తవశ్యాయ నమః।

శ్రీ ఓజస్కరాయ నమః।	శ్రీ జయినే నమః।
శ్రీ జగదానందహేతవే నమః।	శ్రీజన్మమృత్యుజరావ్యాధివర్జితాయ నమః।
శ్రీ ఔన్నత్యపదసంచారరథస్థాయ నమః।	శ్రీ అసురారయే నమః।
శ్రీ కమనీయకరాయ నమః।	శ్రీ అబ్జవల్లభాయ నమః।
శ్రీ అంతర్బహిః ప్రకాశాయ నమః।	శ్రీ అచింత్యాయ నమః।
శ్రీ ఆత్మరూపిణే నమః।	శ్రీ అచ్యుతాయ నమః।
శ్రీ అమరేశాయ నమః ।	శ్రీ పరస్మైజోతిషే నమః।
శ్రీ అహస్కరాయ నమః ।	శ్రీ రవయే నమః ।
శ్రీ హరయే నమః ।	శ్రీ పరమాత్మనే నమః ।
శ్రీ తరుణాయ నమః।	శ్రీ వరేణ్యాయ నమః ।
శ్రీ గ్రహాణాంపతయే నమః।	శ్రీ భాస్కరాయ నమః ।
శ్రీ ఆదిమధ్యాంతరహితాయ నమః।	శ్రీ సౌఖ్యప్రదాయ నమః ।
శ్రీ సకలజగతాంపతయే నమః।	శ్రీ సూర్యాయ నమః ।
శ్రీ కవయే నమః।	శ్రీ నారాయణాయ నమః ।
శ్రీ పరేశాయ నమః ।	శ్రీ తేజోరూపాయ నమః ।
శ్రీ శ్రీం హిరణ్యగర్భాయ నమః ।	శ్రీ హ్రీం సంపత్కరాయ నమః ।
శ్రీ ఐం ఇష్టార్థదాయ నమః।	శ్రీ సుప్రసన్నాయ నమః ।
శ్రీ శ్రీమతే నమః।	శ్రీ శ్రేయసే నమః ।
శ్రీ భక్తకోటిసౌఖ్యప్రదాయినే నమః।	శ్రీ నిఖిలాగమవేద్యాయ నమః ।
శ్రీ నిత్యానందాయ నమః।	శ్రీ శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః।

కర్పూరాగురు రోచనాది సహితం గోసర్పిషాలోడితం
లక్షాగుగ్గులుమిశ్రితం పరమహో భక్త్యా మయా నిర్మితం
ధూపం స్వీకురు భాస్కరేతి సతతం సంప్రార్థయామ్యాదరాత్
అజ్ఞానాంధతమోవినాశనిపుణం శ్రీ సూర్యనారాయణం
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
ధూపమాఘ్రాపయామి

అజ్ఞానాంధతమోవినాశకమిదం సాజ్యం త్రివర్త్యన్వితం
రత్నాలంకృతహేమపాత్ర నిహితం స్వాంతేన సంకల్పితం

దీపం స్వీకురు భక్తవత్సల! రవే! మాం పాహి పాహీత్యహం
అజ్ఞానాంధతమోపహం హృదిభజే శ్రీ సూర్యనారాయణం
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
సాక్షాత్ దీపం దర్శయామి
ధూపదీపానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

నైవేద్యం:

పరాంపరాగతంగా వచ్చిన విధానంతో ఆవుపాలతో కొత్తబియ్యము, బెల్లము కలిపిన పరమాన్నమును గోమయపిడకలపై వండి, ఇతర ఫలములు, పిండివంటలు నైవేద్యముగా పెట్టాలి.

ముక్తావిద్రుమపద్మరాగఖచితే సౌవర్ణపాత్రే స్థితం
శాల్యన్నం ఘృతసూపపాయస ఘృతాపూపాది భక్షైర్యుతం
ఏలాజీరకహింగునాగరయుతైః శాకైర్యుతం భుజ్యతాం
అజ్ఞానాంధతమోవినాశక రవే! శ్రీ సూర్యనరాయణ!
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
అమృతనైవేద్యం సమర్పయామి

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి (నీరు వదలవలెను)
ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి (నీరు వదలవలెను)
హస్తౌ ప్రక్షాలయామి (నీరు వదలవలెను)
పాదౌ ప్రక్షాలయామి (నీరు వదలవలెను)
శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి (నీరు వదలవలెను)

పూగీఫలైస్సకర్పూరైః నాగవల్లీదళైర్యుతం
ముక్తాచూర్ణేన సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
తాంబూలం సమర్పయామి

తాంబూలానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి
శ్రీమన్మానసరత్నపాత్ర విహితైః కర్పూరదీపాళిభిః
బ్రహ్మోపేంద్ర మహేంద్ర శంకరముఖైర్దేవైః కిరీటోల్లస
ద్రత్నైర్దీపిత పాదపద్మయుగళం నీరాజితం చాత్మనా

ధ్యాత్వాఽ (అ)జ్ఞానతమోహరం హృదయగం శ్రీ సూర్యనారాయణం
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
ఆనందకర్పూర నీరాజనం దర్శయామి

నమః పూర్వాయగిరయే పశ్చిమే గిరయే నమః
జ్యోతిర్గణానాం పతయే దినాధిపతయే నమః
జయాయ జయభద్రాయ హర్యశ్వాయ నమో నమః
నమో నమస్సహస్రాంశో ఆదిత్యాయ నమో నమః
నమ ఉగ్రాయ వీరాయ సారంగాయ నమో నమః
నమః పద్మప్రబోధాయ మార్తాండాయ నమో నమః

భాస్కరాయ విద్మహే, మహద్యుతికరాయ ధీమహి, తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
మంత్రపుష్పం సమర్పయామి

ధ్యాయేత్ సూర్యమనంతకోటికిరణం తేజోమయం భాస్కరం
భక్తానామభయప్రదం దినకరం జ్యోతిర్మయం శంకరం
ఆదిత్యం జగదీశమచ్యుతమజం త్రైలోక్యచూడామణిం
భక్తాభీష్టవరప్రదం దినమణిం మార్తాండమాద్యం శుభం

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతరకృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే
పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసంభవః
త్రాహిమాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ఉరసా శిరసా దృష్ట్యా మనసా వచసా తథా
పద్భ్యాం కరాభ్యాం కర్ణాభ్యాం ప్రణామోఽ ష్టాంగముచ్యతే
...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః
సాష్టాంగ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ఛత్రం ధారయామి. చామరం వీజయామి. గీతం శ్రావయామి. నృత్యం దర్శయామి. ఆందోళికామారోపయామి. అశ్వానారోహయామి. గజానారోహయామి.

సమస్త రాజోపచార శక్త్యుపచార భక్త్యుపచారాన్ సమర్పయామి

కుడిచేతిలోకి అక్షతలు, నీరు తీసుకుని స్వామికి సమర్పిస్తున్న భావనతో పల్లెరములో వదలాలి

అనయా ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజయా చ శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామిః సుప్రీతస్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

...శ్రీ ఉషా పద్మినీ ఛాయా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినే నమః..

ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి.

...అంటూ పూజ చేసిన అక్షతలు శిరసుపై వేసుకోవాలి.

రథసప్తమీ వ్రతకథ:

యుధిష్ఠిరుడు శ్రీకృష్ణుని అడిగెను, "ఓ శ్రీకృష్ణా! రథసప్తమి నాడు చేయవలసిన విధివిధానముననుసరించి మానవుడు భూలోకమున చక్రవర్తి కాగలడని నీవు చెప్పియున్నావు. అట్లు ఎవ్వరికైననూ ప్రాప్తించినదా?" అనగా...

శ్రీకృష్ణుడిలా జవాబిచ్చాడు.

"కాంభోజదేశమున యశోవర్తియను చక్రవర్తి యుండెను. ఆయన వృద్ధాప్యమున కుమారులందరూ సర్వరోగములచేత బాధపడుతున్నవారైరి. అట్టి కర్మపరిపాకము ఎందువలనగల్గెనో తెలుపవలసినదని ఒక బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుని అడిగెను.

అట్లడిగిన రాజుతో, "ఓ రాజా! వీరు పూర్వజన్మలో వైశ్యకులమున జన్మించి మిక్కిలి లోభులై యుండిరి. అందుచేత వీరిట్టి రోగములకు గురికావలసిన వారైరి. వారి రోగనివారణకు రథసప్తమి రోజున జరుగు కార్యక్రమమును చూడవలెను. ఆ విధముగా ఆ వ్రతము చూచినంత మాత్రమున దాని మాహాత్మ్యముచే వారి పాపములు పోయి ఆరోగ్య వంతులు కాగలరు. కావున వ్యాధితో బాధపడువారిని గొనివచ్చి ఆ వ్రతవైభవము వారికి చూపవలెను" అని బ్రాహ్మణుడు చెప్పగా...

రాజు, "అయ్యా! ఆ వ్రతమెట్లు చేయవలెనో దాని విధివిధానమేమో తెలుపు" దని ప్రార్థించగా, ఆ బ్రాహ్మణుడు–"మాఘ మాసమందలి శుక్లపక్షమున వచ్చు షష్ఠి తిథినాడు గృహస్థు ఈ వ్రతము మరుచటి రోజైన సప్తమి నాడు ఆచరించుటకు సంకల్పించవలెను.

పవిత్ర జలములలో తెల్లని నువ్వులతో విధివిధానంగా స్నానమాచరించాలి.

ఈ రోజు నూనె రాసుకుని స్నానము చెయ్యరాదు. ఏకభక్తము చెయ్యాలి. రాత్రి నేలపై నిదురించాలి.

సప్తమి తిథినాడు – "ఓ జగన్నాథా! నేను చేయబోవు ఈ రథసప్తమీ వ్రతమును నిర్విఘ్నముగా పరిసమాప్తి చేయించవలసినదిగా వేడుకొనుచున్నాను" అని ప్రార్థించాలి.

నిత్యకృత్యాలు ఆచరించాక శుచిగా ఒక దివ్యమైన సూర్యరథాన్ని దీపమాలికలతోను, చిరుగంటలతోను, సర్వోపచారాలతోను తయారుచేసి సర్వాంగములను రత్నమణులతో అలంకరించాలి. బంగారంతో గాని, వెండితో గాని గుర్రాలను, రథసారథినీ, రథమును తయారుచేసి స్వస్తి బ్రాహ్మణవాచకములతో వస్త్రమండప మధ్యభాగమున రథమును స్థాపించాలి.

కుంకుమ, పసుపు, పుష్పములు, సుగంధద్రవ్యములతో పూజించి, రథమును అలంకరించాలి. అగరుధూపములనుంచాలి. రథమధ్యముననున్న సూర్యుని సంపూర్ణముగా అర్చించాలి.

ధనలోభము చెయ్యరాదు. లోభియై ధనమును ఖర్చు చేయుటకు మనస్సంగీకరించనిచో వ్రతము నిష్ఫలమగును. పిమ్మట రథాన్ని, రథసారథిని, అందులోనున్న సూర్యభగవానుని పుష్ప, ధూప, గంధ, వస్త్ర, అలంకార, భూషణాదులతో పూజించి, నానావిధ ఫలభక్ష్యాదులు గల నైవేద్యాలు సమర్పించి ఈ క్రిందివిధముగా దివాకరుని స్తోత్రం చెయ్యాలి.

"ఓ భాస్కరా! దివాకరా! మార్తాండా! గ్రహాధిపా! అపాంనిధే! జగద్రక్షకా! భూతభావనా! భూతేశా! భాస్కరా! ఆర్తత్రాణపరాయణా! హరా! అచింత్యా! విశ్వసంచారా! విభో! హే విష్ణో! ఆదిభూతేశా! ఆదిమధ్యాంతరహితా! ఓ జగత్పతే! భక్తి లేకున్నను, క్రియా శూన్యమయినను, నేను చేసిన అర్చనకు నీ సంపూర్ణ కటాక్షమును చూపుము" అని మనస్సులో తాను వేడిన కోరికను సఫలీకృతం చేయమని భాస్కరుని ప్రార్థించాలి. ధనహీనుడయినను, విధిప్రకారము అన్ని కార్యములు చెయ్యాలి.

రథము, సారథి, గుర్రములు వివిధ రకాల రంగులతో లిఖించిన బొమ్మలు,

ఏడు అయిన అర్కపత్రము(జిల్లేడు ఆకులు)లతో సూర్యభగవానుని శక్తికొలది పూజించాలి.

పురాణ శ్రవణ, మంగళగీతాలతో ఆ రాత్రి జాగరణ చేసి, ప్రాతఃకాలమున విమలుడై స్నానకృత్యములు నిర్వర్తించి బ్రాహ్మణులకు తృప్తిగా భోజనము పెట్టి, ధన-ధాన్య-వస్త్రాది దానాలు చెయ్యాలి. పిమ్మట ఆ రథమును రక్త (ఎరుపురంగు) వస్త్ర యుగళం(రెండు)తో బ్రాహ్మణునకు సమర్పించాలి.

ఈ విధంగా చేస్తే అశ్వమేధయాగము చేసిన ఫలితం కలుగుతుంది. దీనివలన భాస్కరానుగ్రహము కలిగి మహాతేజులు, బలపరాక్రమవంతులు అయి విపుల భోగము లననుభవించి రాజ్యమును నిష్కంటకముగా పాలిస్తారు".

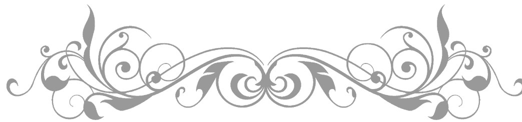
శ్రీకృష్ణుడు చెప్పుచున్నాడు, "ఈ విధముగా ఆ ద్విజోత్తముడు సర్వవిషయములను చెప్పి తనదారిని తాను పోయెను.

రాజు ఆ బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుడుపదేశించిన రీతిగా ఆచరించి సమస్త సౌఖ్యములనను భవించెను.

ఈ విధముగా ఆ రాజపుత్రులు చక్రవర్తిత్వము పొందిరి. ఈ కథను భక్తితో ఎవరు వింటారో, వారికి భానుడు సంతసించి ధనధాన్య సంపదలనిస్తాడు.

ఈ విధముగా బంగారంతో చేయబడిన సారథీగుర్రాలతో కూడుకున్న శ్రేష్ఠరథాన్ని మాఘమాస సప్తమి తిథినాడు దానము చేసినవారు చక్రవర్తిత్వాన్ని పొందుతారు.

...ఇతి రథసప్తమీ కథ సంపూర్ణం...

శ్రీ కృష్ణ పూజా విధానం

సంకల్పం:

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే, ... అయనే, ... ఋతౌ, ... మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర పరివారసమేత శ్రీ కృష్ణముద్దిశ్య యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే:

తదంగత్వేన కలాశారాధనం కరిష్యే. కలశం గంధ, పత్ర, పుష్ప, అక్షతైః అభ్యర్చ్య.. కలశముపై చేతినుంచి.. కలశస్య ముఖే విష్ణుః, కంఠే రుద్రః సమాశ్రితాః, మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ, మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః కుక్షౌ తు సాగరాః సర్వే సప్తద్వీపో వసుంధరా, ఋగ్వేదోథ యజుర్వేదః సామవేదోహ్యథర్వణః అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః..

కలశోదకేన దేవం, ఆత్మానం, పూజాద్రవ్యాని సంప్రోక్ష్య..(కలశములోని నీటిని ఒక పువ్వుతో, దేవునిపై, మన తలపై, పూజద్రవ్యాలపైన కేశవాది నామాలు చదువుతూ జల్లాలి).

ధ్యానం:

బాలాయ నీలవపుషే నవకింకిణీక
జాలాభిరామ జఘనాయ దిగంబరాయ
శార్దూలదివ్య నఖ భూషణ భూషితాయ
నందాత్మజాయ నవనీతముషే నమస్తే

తమద్భుతం బాలకమంబుజేక్షణం
చతుర్భుజం శంఖగదాద్యాయుధం
శ్రీవత్సలక్ష్మం గళశోభి కౌస్తుభం
పీతాంబరం సాంద్ర పయోద సౌభగం

...సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ధ్యాయామి.

ఆవాహయామి దేవ త్వాం వసుదేవ కులోద్భవం
ప్రతిమాయాం సువర్ణాది నిర్మితాయాం యథావిధి
కృష్ణం చ బలభద్రం చ వసుదేవం చ దేవకీం
నందగోప యశోదాం చ సుభద్రాం తత్ర పూజయేత్

......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ఆవాహయామి.

ఆవాహితో భవ, స్థాపితో భవ, సన్నిహితో భవ, సన్నిరుద్ధో భవ, అవకుంఠితో భవ, సుప్రీతో భవ, సుప్రసన్నో భవ, సుముఖో భవ, వరదో భవ, ప్రసీద ప్రసీద

రాజాధిరాజ రాజేంద్ర బాలకృష్ణ మహీపతే
రత్నసింహాసనం తుభ్యం దాస్యామి స్వీకురు ప్రభో

......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః రత్నసింహాసనం సమర్పయామి.

అచ్యుతానంద గోవింద ప్రణతార్తి వినాశన
పాహిమాం పుండరీకాక్ష ప్రసీద పురుషోత్తమ

.....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి.

పరిపూర్ణ పరానంద నమో కృష్ణాయ వేధసే
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం కృష్ణ విష్ణోర్జనార్దన
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

నమః సత్యాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ జ్ఞానరూపిణే
గృహాణాచమనం కృష్ణ సర్వలోకైక నాయక
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి.

బ్రహ్మాండోదర మధ్యస్థైః స్థితైశ్చ వసునందన
స్నాపయిష్యామ్యహం భక్త్యా త్వం గృహాణ జనార్దన
గంగా సరస్వతీ రేవా పయోష్ణీ నర్మదాజలైః
స్నాపితోఽసి మయా దేవ తథా శాంతిం కురుష్వ మే
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి.

సురభేస్తు సముత్పన్నం దేవానామపి దుర్లభం
పయో దదామి దేవేశ స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః పయః స్నానం కల్పయామి
......పయఃస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి

చంద్రమండల సంకాశం సర్వదేవప్రియం హి యత్
దధిం దదామి దేవేశ స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః దధి స్నానం కల్పయామి
......దధిస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి

ఆజ్యం సురాణాం ఆహారం ఆజ్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితం
ఆజ్యం పవిత్రం పరమం స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ఘృతస్నానం కల్పయామి
....ఘృతస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి

సర్వౌషధి సముత్పన్నం పీయూష సదృశం మధు
స్నానార్థం చ మయా దత్తం గృహాణ పరమేశ్వర
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః మధుస్నానం కల్పయామి
...మధుస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి

ఇక్షుదండాత్ సముత్పన్నా రసస్నిగ్ధతరా శుభా
శర్కరేయం మయా దత్తం స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతాం
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః శర్కరాస్నానం కల్పయామి
.....శర్కరస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి

హరిచందన సంభూతం హరిప్రీతేశ్చ గౌరవాత్
సురభిప్రియ గోవింద గంధస్నానాయ గృహ్యతాం
.....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః గంధోదకం కల్పయామి
......గంధోదకస్నానానంతర శుద్ధోదక స్నానం కల్పయామి
స్నానానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

తప్తకాంచన సంకాశం పీతాంబరమిదం హరే
సంగృహాణ జగన్నాథ బాలకృష్ణ నమోస్తుతే
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

శ్రీ బాలకృష్ణ దేవేశ శ్రీధరానంత రాఘవ
బ్రహ్మసూత్రం చోత్తరీయం గృహాణ యదునందన
.....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

కుంకుమాగరు కస్తూరి కర్పూరం చందనం తదా
తుభ్యం దాస్యామి రాజేంద్ర శ్రీకృష్ణ! స్వీకురు ప్రభో
.....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః గంధం లేపయామి.

గృహాణ నానాభరణాని కృష్ణాయ వినిర్మితాని
లలాట కంఠోత్తమ కర్ణహస్త నితంబ హస్తాంగులి భూషణాని
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః అనేకవిధ ఆభరణాని సమర్పయామి.

శ్వేత తండుల సంయుక్తాన్ కుంకుమేన విరాజితాన్
అక్షతాన్ గృహ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి.

కటి సూత్రాంగుళి యే చ కుండలే ముకుటం తథా
వనమాలాం కౌస్తుభం చ గృహాణ పురుషోత్తమ
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః అలంకారాన్ సమర్పయామి

తులసీ కుంద మందార జాజీ పున్నాగ చంపకైః
కదంబ కరవీరైశ్చ కుసుమైః శతపత్రకైః
జలాంబుజైః బిల్వపత్రైః చంపకైః యాదవం విభుం
పూజయిష్యామ్యహం భక్త్యా సంగృహాణ జనార్దన
...సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః పుష్పేణ పూజయామి

అంగపూజ:

శ్రీ కృష్ణాయ నమః – పాదౌ పూజయామి
శ్రీ రాజీవలోచనాయ నమః – గుల్ఫౌ పూజయామి
శ్రీ నరకాంతకాయ నమః – జానునీ పూజయామి
శ్రీ వాచస్పతయే నమః – జంఘే పూజయామి
శ్రీ విశ్వరూపాయ నమః – ఊరూన్ పూజయామి
శ్రీ బలభద్రానుజాయ నమః – కటిం పూజయామి
శ్రీ విశ్వమూర్తయే నమః – ఉదరం పూజయామి
శ్రీ గోపీజనప్రియాయ నమః – హృదయం పూజయామి

శ్రీ యజ్ఞినే నమః – పార్శ్వౌ పూజయామి
శ్రీ త్రివిక్రమాయ నమః – పృష్ఠదేహం పూజయామి
శ్రీ పద్మనాభాయ నమః – స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ సర్వాస్త్రధారిణే నమః – బాహూన్ పూజయామి
శ్రీ కమలనాథాయ నమః – హస్తాన్ పూజయామి
శ్రీ వాసుదేవాయ నమః – కంఠం పూజయామి
శ్రీ సనాతనాయ నమః – వదనం పూజయామి
శ్రీ వసుదేవాత్మజాయ నమః – నాసికాం పూజయామి
శ్రీ పుణ్యాయ నమః – శ్రోత్రే పూజయామి
శ్రీ శ్రీశాయ నమః – నేత్రౌ పూజయామి
శ్రీ నందగోపప్రియాయ నమః – భ్రువౌ పూజయామి
శ్రీ దేవకీనందనాయ నమః – భ్రూమధ్యం పూజయామి
శ్రీ శకటాసుర భంజనాయ నమః – లలాటం పూజయామి
శ్రీ శ్రీకృష్ణాయ నమః – శిరః పూజయామి
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

అష్టోత్తరశతనామ పూజ:

శ్రీ శ్రీకృష్ణాయ నమః
శ్రీ కమలానాథాయ నమః
శ్రీ వాసుదేవాయ నమః
శ్రీ సనాతనాయ నమః
శ్రీ వసుదేవాత్మజాయ నమః
శ్రీ పుణ్యాయ నమః
శ్రీ లీలామానుష విగ్రహాయ నమః
శ్రీ శ్రీవత్సకౌస్తుభధరాయ నమః
శ్రీ యశోదావత్సలాయ నమః
శ్రీ హరయే నమః
శ్రీ చతుర్భుజాత్త చక్రాసిగదాయ నమః
శ్రీ శంఖాంబుజాయుధాయుజాయ నమః
శ్రీ దేవకీనందనాయ నమః
శ్రీ శ్రీశాయ నమః
శ్రీ నందగోప ప్రియాత్మజాయ నమః
శ్రీ యమునావేగసంహారిణే నమః
శ్రీ బలభద్ర ప్రియానుజాయ నమః
శ్రీ పూతనాజీవితహరాయ నమః
శ్రీ శకటాసురభంజనాయ నమః
శ్రీ నందవ్రజజనానందినే నమః

శ్రీ సచ్చిదానందవిగ్రహాయ నమః
శ్రీ నవనీతవిలిప్తాంగాయ నమః
శ్రీ నవనీతనటాయ నమః
శ్రీ అనఘాయ నమః
శ్రీ నవనీతహరాయ నమః
శ్రీ ముచుకుందప్రసాదకాయ నమః
శ్రీ షోడశస్త్రీసహస్రేశాయ నమః
శ్రీ త్రిభంగినే నమః
శ్రీ మధురాకృతయే నమః
శ్రీ శుకవాగమృతాబ్ధీందవే నమః
శ్రీ గోవిందాయ నమః
శ్రీ యోగినాంపతయే నమః
శ్రీ వత్సవాటచరాయ నమః
శ్రీ అనంతాయ నమః
శ్రీ ధేనుకాసురభంజనాయ నమః
శ్రీ తృణీకృతతృణావర్తాయ నమః
శ్రీ యమలార్జునభంజనాయ నమః
శ్రీ ఉత్తాలోత్తాలభేత్రే నమః
శ్రీ తమాలశ్యామలాకృతయే నమః
శ్రీ గోపగోపీశ్వరాయ నమః
శ్రీ యోగినే నమః
శ్రీ కోటిసూర్యసమప్రభాయ నమః
శ్రీ ఇలాపతయే నమః
శ్రీ పరంజ్యోతిషే నమః
శ్రీ యాదవేంద్రాయ నమః
శ్రీ యదూద్వహాయ నమః
శ్రీ వనమాలినే నమః
శ్రీ పీతవాససే నమః
శ్రీ పారిజాతాపహారకాయ నమః
శ్రీ గోవర్ధనాచలోద్ధర్త్రే నమః
శ్రీ గోపాలాయ నమః
శ్రీ సర్వపాలకాయ నమః
శ్రీ అజాయ నమః
శ్రీ నిరంజనాయ నమః
శ్రీ కామజనకాయ నమః
శ్రీ కంజలోచనాయ నమః
శ్రీ మధుఘ్నే నమః
శ్రీ మధురానాథాయ నమః
శ్రీ ద్వారకానాయకాయ నమః
శ్రీ బలినే నమః
శ్రీ బృందావనాంతసంచారిణే నమః
శ్రీ తులసీదామభూషణాయ నమః
శ్రీ శమంతకమణేర్హర్త్రే నమః
శ్రీ నరనారాయణాత్మకాయ నమః
శ్రీ కుబ్జకృష్ణాంబరధరాయ నమః
శ్రీ మాయినే నమః
శ్రీ పరమపురుషాయ నమః
శ్రీ ముష్టికాసురచాణూర మర్దనాయ నమః
శ్రీ మల్లయుద్ధవిశారదాయ నమః
శ్రీ సంసారవైరిణే నమః
శ్రీ కంసారయే నమః
శ్రీ మురారయే నమః
శ్రీ నరకాంతకాయ నమః
శ్రీ అనాదిబ్రహ్మచారిణే నమః
శ్రీ కృష్ణావ్యసనకర్శకాయ నమః
శ్రీ శిశుపాలశిరచ్ఛేత్రే నమః

శ్రీ దుర్యోధనకులాంతకాయ నమః
శ్రీ విదురాక్రూరవరదాయ నమః
శ్రీ విశ్వరూపప్రదర్శకాయ నమః
శ్రీ సత్యవాచే నమః
శ్రీ సత్య సంకల్పాయ నమః
శ్రీ సత్యభామారతాయ నమః
శ్రీ జయినే నమః
శ్రీ సుభద్రాపూర్వజాయ నమః
శ్రీ విష్ణవే నమః
శ్రీ భీష్మముక్తిప్రదాయకాయ నమః
శ్రీ జగద్గురవే నమః
శ్రీ జగన్నాథాయ నమః
శ్రీ వేణునాదవిశారదాయ నమః
శ్రీ వృషభాసురవిధ్వంసినే నమః
శ్రీ బాణాసురకరాంతకృతే నమః
శ్రీ యుధిష్ఠిర ప్రతిష్ఠాత్రే నమః
శ్రీ బర్హిబర్హావసంతకాయ నమః
శ్రీ పార్థసారథియే నమః
శ్రీ అవ్యక్తాయ నమః
శ్రీ గీతామృతమహోదధయే నమః
శ్రీ కాలీయ ఫణిమాణిక్యరంజిత
శ్రీపదాంబుజాయ నమః
శ్రీ దామోదరాయ నమః
శ్రీ యజ్ఞభోక్త్రే నమః
శ్రీ దానవేంద్ర వినాశకాయ నమః
శ్రీ నారాయణాయ నమః
శ్రీ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీ పన్నగాశనవాహనాయ నమః
శ్రీ జలక్రీడాసమాసక్తగోపీవస్త్రాపహార
కాయ నమః
శ్రీ పుణ్యశ్లోకాయ నమః
శ్రీ తీర్థకృతే నమః
శ్రీ వేదవేద్యాయ నమః
శ్రీ దయానిధయే నమః
శ్రీ సర్వతీర్థాత్మకాయ నమః
శ్రీ సర్వగ్రహరూపిణే నమః
శ్రీ పరాత్పరాయ నమః

....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః అనేకవిధ సుగంధ పుష్ప పూజాం సమర్పయామి

వనస్పతిరసోద్భూతం గంధాఢ్యం గంధ ఉత్తమః
బాలకృష్ణ మహీపాల ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం
......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ధూపమాఘ్రాపయామి.

సుప్రకాశో మహాదీపః సర్వతస్తిమిరాపహ
సబాహ్యాభ్యంతరజ్యోతిః దీపోయం ప్రతిగృహ్యతాం
...సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః సాక్షాత్ దీపం దర్శయామి.

సత్పాత్రసిద్ధం సుహవిః వివిధానేక భక్షణం
నివేదయామి దేవేశ సానుగాయ గృహాణ తత్
శ్రీకృష్ణ నమస్తుభ్యం మహానైవేద్యముత్తమం
సంగృహాణ సురశ్రేష్ఠిన్ భక్తిముక్తి ప్రదాయక
...సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి.

నమస్తే దేవదేవేశ సర్వతృప్తికరం వరం
పరమానందపూర్ణత్వం గృహాణ జలముత్తమం
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.

ఉచ్ఛిష్టోప్యశుచిర్వాపి యస్యస్మరణమాత్రతః
శుద్ధిమాప్నోతి తస్మై తే పునరాచమనీయకం
..సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః పునరాచమనీయం సమర్పయామి.

పూగీఫలం మహద్దివ్యం నాగవల్లీదళైర్యుతం
ఏలాచుర్ణాదికైర్యుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః తాంబూలం సమర్పయామి.
తాంబూల చర్వణానంతరం పునరాచమనీయం సమర్పయామి

ఇదం ఫలం మయా దేవ స్థాపితం పురతస్తవ
తేన మే సఫలావాప్తిః భవేజ్జన్మని జన్మని
....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ఫలం సమర్పయామి.

కర్పూరకం మహారాజ రంభోద్భూతం చ దీపకం
మంగలార్థం మహీపాల సంగృహాణ జగత్పతే
.....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ఆనందకర్పూర నీరాజనం దర్శయామి.

...నీరాజనానంతరం పుష్పార్ఘ్యం సమర్పయామి

(పువ్వుతో కలశలోని నీటితో నీళ్ళు వదలాలి)

హిరణ్యగర్భ గర్భస్థం హేమబీజం విభావసోః
అనంతపుణ్యఫలదా అథః శాంతిం ప్రయచ్ఛ మే
విద్యాబుద్ధిం ధనైశ్వర్యం పుత్రపౌత్రాది సంపదః
పుష్పాంజలి ప్రదానేన దేహి మే ఈప్సితం ఫలం

....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః మంత్రపుష్పాంజలిం సమర్పయామి.

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే

...సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

జ్ఞానతోఽ జ్ఞానతోవాధ యన్మయా క్రియతే విభో
మమ కృత్యమిదం సర్వం ఇతి దేవ క్షమస్వ మే
అపరాధ సహస్రాణి క్రియంతేఽ హర్నిశం మయా
పుత్రోయమితి మాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వర

భూమౌ స్థలిత పాదానాం భూమిరేవావలంబనం
త్వయి జాతాపరధానాం త్వమేవ శరణం ప్రభో

......సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః అనేకవిధ అపరాధ ప్రార్థనా నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

యదుక్తం యది భావేన పత్రం పుష్పం ఫలం జలం
నివేదితం చ నైవేద్యం గృహాణానుకంపయా

కుడిచేతిలోకి అక్షతలు, నీరు తీసుకుని స్వామికి సమర్పిస్తున్న భావనతో పల్లెరములో వదలాలి

అర్ఘ్య సమర్పణ:

జాత కంసవధార్థాయ భూభారోత్తారణాయ చ
కౌరవాణాం వినాశాయ దైత్యానాం నిధనాయ చ

పాండవానాం హితార్థాయ ధర్మసంస్థాపనాయ చ
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం దేవక్యాసహితో హరే
..దేవకీసహిత శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి

క్షీరోదార్ణవసంభూతే అత్రిగోత్ర సముద్భవ
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం రోహిణ్యా సహితః శశిన్
...రోహిణీసహిత చంద్రాయ నమః ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి

తిథే పరమకళ్యాణి మాతర్మంగలదాయిని
నక్షత్ర తారకే తుభ్యం గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తు తే
.. నక్షత్ర తారక సహిత అష్టమీతిథయే నమః ఇదమర్ఘ్యం సమపర్పయామి

అనయా ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజయా చ సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణః సుప్రీతస్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

.....సాంగాయ సపరివారాయ పత్నీపుత్ర సకల పరివార సమేత
శ్రీ కృష్ణస్వామినః ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి.
...అంటూ పూజ చేసిన అక్షతలు శిరసుపై వేసుకోవాలి.

శ్రీరామనవమి పూజావిధానము

ప్రాతఃకాలమున నిద్రలేచి, స్నానాది నిత్యకృత్యాలను ఆచరించి, శుద్ధుడై, తులసీ పుష్ప ఫలాది పూజాద్రవ్యాలను ఏర్పరచుకొని – శ్రీరాముని పటానికి గానీ, విగ్రహానికి గానీ యధావిధి పూజించాలి.

శ్రీ కేశవాది – నామాలతో ఆచమనీయం చేసిన తరువాత, ప్రాణాయామం ఆచరించి – సంకల్పించుకోవాలి.

మమ ఉపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభేశోభనే ముహూర్తే శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్ధే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమ పాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే మేరోః.... దిగ్భాగే, శ్రీశైలస్య..... ప్రదేశే, గంగాగోదావర్యోః మధ్యదేశే, అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే ఉత్తరాయణే వసంత ఋతౌ చైత్రమాసే శుక్లపక్షే నవమ్యాం... వాసరే శుభనక్షత్ర శుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయం శ్రీమాన్... గోత్రః ధర్మపత్నీ సమేతః.... నామధేయః, శ్రీమతః ... గోత్రస్య.... నామ ధేయస్య సహకుటుంబస్య క్షేమ స్థైర్య ధైర్య ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, జాంబవత్సుగ్రీవ హనుమ లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న పరివార సమేత శ్రీ సీతారామచన్ద్ర దేవతా ప్రీత్యర్థం, శ్రీ సీతారామ చన్ద్ర దేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే...

అని సంకల్పించుకొని కలశారాధన చేసి – కలశంపై చేతినుంచి–

శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రః సమాశ్రితః
మూలే తత్రస్థితో బ్రహ్మా మధ్యే మాతృగణాః స్థితాః॥
కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా।
ఋగ్వేదోథయజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః॥
అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః।
గంగేచ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి।
నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

–(కలశజలాన్ని పుష్పంతోగాని, తులసితోగానీ, తీసుకొని దైవప్రతిమపై ప్రోక్షించి, తనపై జల్లుకుని, పూజాద్రవ్యాలపై జల్లి–)

అదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం

శ్రీ మహాగణపతి పూజాం కరిష్యే– (గణపతిని పూజించాక–) పూర్వ సంకల్పిత శ్రీసీతారామచన్ద్ర పూజాం కరిష్యే – అని పూజారంభం చేయాలి.

ధ్యానం వామేభూమిసుతా పురస్తు హనుమాన్ పశ్చాత్సుమిత్రా సుతః।
శత్రుఘ్నోభరతశ్చ పార్శ్వదళయోఃవాయ్వాది కోణేషుచ
సుగ్రీవశ్చ విభీషణశ్చ యువరాట్తారాసుతో జాంబవాన్।
మధ్యే నీలసరోజ కోమలరుచిం రామం భజే శ్యామలం.

శ్లో॥ కందర్పకోటి లావణ్యం – మందస్మిత శుభేక్షణం
మహాభుజం శ్యామవర్ణం – సీతారామం భజామ్యహం
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః ధ్యానం సమర్పయామి

ఆవాహనం శ్రీరామాగచ్ఛ భగవన్ – రఘువీర నృపోత్తమ
జానక్యా సహ రాజేంద్ర – సుస్థిరో భవసర్వదా.

శ్లో॥ రామచంద్ర మహేష్వాస – రావణాంతక రాఘవ
యావత్పూజాం సమాప్యేహం – తావత్త్వం సన్నిధిం కురు.

శ్లో॥ రఘునాయక రాజర్షే – నమో రాజీవలోచన
రఘునందన మే దేవ – శ్రీరామాభిముఖో భవ
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః ఆవాహయామి

సింహాసనం రాజాధిరాజ రాజేంద్ర – రామచంద్ర మహాప్రభో
రత్నసింహాసనం తుభ్యం – దాస్యామి స్వీకురు ప్రభో॥

శ్రీ సీతారామచంద్రపరమాత్మనే నమః నవరత్నఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి

పాద్యం త్రైలోక్య పావనానంత - నమస్తే రఘునాయక
పాద్యం గృహాణ రాజర్షే - నమో రాజీవలోచన
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

అర్ఘ్యం పరిపూర్ణ పరానంద - నమో రాజీవ లోచన
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం - కృష్ణవిష్ణో జనార్దన
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

ఆచమనం నమో నిత్యాయ శుద్ధాయ - బుద్ధాయ పరమాత్మనే
గృహాణాచమనం రామ - సర్వలోకైక నాయక!
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః ముఖే ఆచమనం సమర్పయామి

మధుపర్కం నమః శ్రీవాసుదేవాయ - బుద్ధాయ పరమాత్మనే
మధుపర్కం గృహాణేదం - రాజరాజాయతే నమః
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః మధుపర్కం సమర్పయామి

పంచామృతస్నానం క్షీరం దధి ఘృతం చైవ - శర్కరా మధు సంయుతం
సిద్ధం పంచామృత స్నానం - రామ త్వం ప్రతిగృహ్యతాం
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి

శుద్ధోదక స్నానం బ్రహ్మాండోదర మధ్యస్థం-తీర్థైశ్చ రఘునందన
స్నాపయిష్యా మ్యహం భక్త్యా -సంగృహాణ జనార్దన!
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః స్నానానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి

వస్త్రం సంతప్త కాంచన ప్రఖ్యం - పీతాంబరయుగం శుభం
సంగృహాణ జగన్నాథ - రామచంద్ర నమోస్తుతే
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.
అనంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి. యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

యజ్ఞోపవీతం అజ్ఞానధ్వంసనం నణాం ప్రజ్ఞాకరమనుత్తమం
ధరం యజ్ఞోపవీతం మే వాంఛితార్థ ఫలప్రద

ఆభరణాని కౌస్తుభాహార కేయూర - రత్న కంకణ నూపురాన్
ఏవమాదీ నలంకారాన్ - గృహాణ జగదీశ్వర!
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః ఆభరణాన్ సమర్పయామి

గంధం కుంకుమాగరు కస్తూరీ - కర్పూరై ర్మిశ్ర సంభవమ్
తుభ్యం దాస్యామి దేవేశ - శ్రీరామ స్వీకురు ప్రభో
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః శ్రీగంధం సమర్పయామి

పుష్పం తులసీకుందమందార జాతీపున్నాగచంపకైః
నీలాంబుజైర్బిల్వదళైః పుష్పమాల్యైశ్చ రాఘవ!
పూజాయిష్యామ్యహం భక్త్యా సంగృహాణ జనార్దన
శ్రీసీతారామచంద్రపరమాత్మనేనమః నానావిధ పరిమళపత్ర పుష్పాణిసమర్పయామి.

వనమాలా **తులసీ కుంద మందార - పారిజాతాంబుజైర్యుతాం**
వనమాలాం ప్రదాస్యామి - గృహాణ జగదీశ్వర
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః వనమాలాం సమర్పయామి.

అంగపూజా

శ్రీరామాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
శ్రీరామభద్రాయ నమః	జంఘే పూజయామి
శ్రీరామచంద్రాయనమః	జానునీ పూజయామి
శ్రీశాశ్వతాయ నమః	ఊరూ పూజయామి
శ్రీ రఘువల్లభాయ నమః	కటిం పూజయామి
శ్రీ దశరథాత్మజాయ నమః	ఉదరం పూజయామి
శ్రీ కౌసలేయాయనమః	నాభింపూజయామి
శ్రీ లక్ష్మణాగ్రజాయ నమః	వక్షస్థలం పూజయామి
శ్రీ కౌస్తుభాభరణాయ నమః	కంఠం పూజయామి
శ్రీ రాజరాజాయ నమః	స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ కోదండధరాయ నమః	బాహూన్ పూజయామి
శ్రీ భరతాగ్రజాయ నమః	ముఖం పూజయామి
శ్రీ పద్మాక్షాయ నమః	నేత్రౌ పూజయామి
శ్రీ రమాయ నమః	కర్ణౌ పూజయామి
శ్రీ సర్వేశ్వరాయ నమః	శిరః పూజయామి

శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః సర్వాంణ్యంగాని పూజాయామి
తతః శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామ పూజాం కుర్యాత్

శ్రీరామ అష్టోత్తరశత నామావళి:

శ్రీ శ్రీరామాయ నమః
శ్రీ రామభద్రాయ నమః
శ్రీ రామచంద్రాయ నమః
శ్రీ శాశ్వతాయ నమః
శ్రీ రాజీవలోచనాయ నమః
శ్రీ శ్రీమతే నమః
శ్రీ రాజేంద్రాయ నమః
శ్రీ రఘుపుంగవాయ నమః
శ్రీ జానకీవల్లభాయ నమః
శ్రీ జైత్రాయ నమః
శ్రీ జితామిత్రాయ నమః
శ్రీ జనార్దనాయ నమః
శ్రీ విశ్వామిత్రప్రియాయ నమః
శ్రీ దాంతాయ నమః
శ్రీ శరణత్రాణతత్పరాయ నమః
శ్రీ వాలిప్రమథనాయ నమః
శ్రీ వాఙ్మినే నమః
శ్రీ సత్యవాచే నమః
శ్రీ సత్యవిక్రమాయ నమః
శ్రీ సత్యవ్రతాయ నమః
శ్రీ వ్రతధరాయ నమః
శ్రీ సదాహనుమదాశ్రితాయ నమః
శ్రీ కోసలేయాయ నమః
శ్రీ ఖరధ్వంసినే నమః
శ్రీ విరాధవధపండితాయ నమః

శ్రీ విభీషణపరిత్రాణాయ నమః
శ్రీ హరకోదండ ఖండనాయ నమః
శ్రీ సప్తతాళప్రభేత్రే నమః
శ్రీ దశగ్రీవశిరోహరాయ నమః
శ్రీ జామదగ్న్యమహాదర్పదళనాయ నమః
శ్రీ తాటకాంతకాయ నమః
శ్రీ వేదాంతసారాయ నమః
శ్రీ వేదాత్మనే నమః
శ్రీ భవరోగస్యభేషజాయ నమః
శ్రీ త్రిమూర్తయే నమః
శ్రీ త్రిగుణాత్మకాయ నమః
శ్రీ త్రిలోకాత్మనే నమః
శ్రీ త్రిలోకరక్షకాయ నమః
శ్రీ ధన్వినే నమః
శ్రీ దండకారణ్యవర్తనాయ నమః
శ్రీ అహల్యాశాపశమనాయ నమః
శ్రీ పితృభక్తాయ నమః
శ్రీ వరప్రదాయ నమః
శ్రీ జితేంద్రియాయ నమః
శ్రీ జితక్రోథాయ నమః
శ్రీ జితామిత్రాయ నమః
శ్రీ జగద్గురవే నమః
శ్రీ ఋక్షవానరసంఘాతినే నమః
శ్రీ చిత్రకుటసమాశ్రయాయ నమః
శ్రీ జయంతత్రాణవరదాయ నమః

శ్రీ సుమిత్రాపుత్రసేవితాయ నమః
శ్రీ సర్వదేవాధిదేవాయ నమః
శ్రీ మృతవానరజీవనాయ నమః
శ్రీ మాయామారీచహంత్రే నమః
శ్రీ మహాదేవాయ నమః
శ్రీ మహాభుజాయ నమః
శ్రీ సర్వదేవస్తుతాయ నమః
శ్రీ సౌమ్యాయ నమః
శ్రీ బ్రహ్మణ్యాయ నమః
శ్రీ మునిసంస్తుతాయ నమః
శ్రీ మహాయోగినే నమః
శ్రీ మహోదరాయ నమః
శ్రీ సుగ్రీవేప్సితరాజ్యదాయ నమః
శ్రీ సర్వపుణ్యాధికఫలినే నమః
శ్రీ స్మృతసర్వాఘనాశనాయ నమః
శ్రీ ఆదిపురుషాయ నమః
శ్రీ పరమపురుషాయ నమః
శ్రీ మహాపురుషాయ నమః
శ్రీ పుణ్యోదయాయ నమః
శ్రీ దయాసారాయ నమః
శ్రీ పురుషోత్తమాయ నమః
శ్రీ స్మితవక్త్రాయ నమః
శ్రీ అమితభాషిణే నమః
శ్రీ పూర్వభాషిణే నమః
శ్రీ రాఘవాయ నమః
శ్రీ అనంతగుణగంభీరాయ నమః
శ్రీ ధీరోదాత్తగుణోత్తమాయ నమః

శ్రీ మాయామానుషచారిత్రాయ నమః
శ్రీ మహాదేవాదిపూజితాయ నమః
శ్రీ సేతుకృతే నమః
శ్రీ జితవారాశయే నమః
శ్రీ సర్వతీర్థమయాయ నమః
శ్రీ హరయే నమః
శ్రీ శ్యామాంగాయ నమః
శ్రీ సుందరాయ నమః
శ్రీ శూరాయ నమః
శ్రీ పీతవాససే నమః
శ్రీ ధనుర్ధరాయ నమః
శ్రీ సర్వయజ్ఞాధిపాయ నమః
శ్రీ యజ్వినే నమః
శ్రీ జరామరణవర్జితాయ నమః
శ్రీ విభీషణప్రతిష్ఠాత్రే నమః
శ్రీ సర్వావగుణవర్జితాయ నమః
శ్రీ పరమాత్మనే నమః
శ్రీ పరస్మై బ్రహ్మణే నమః
శ్రీ సచ్చిదానందాయ నమః
శ్రీ పరస్మై జ్యోతిషే నమః
శ్రీ పరస్మై ధామ్నే నమః
శ్రీ పరాకాశాయ నమః
శ్రీ పరాత్పరాయ నమః
శ్రీ పరేశాయ నమః
శ్రీ పారాయ నమః
శ్రీ సర్వదేవాత్మకాయ నమః
శ్రీ పరస్మై నమః

ధూపం వనస్పత్యుద్భవై ర్దివ్యై - ర్నానాగంధై స్సుసంయుతః
అఘ్రేయ స్సర్వదేవానాం - ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః ధూపమాఘ్రాపయామి

దీపం జ్యోతిషాం పతయే తుభ్యం - నమో రామాయ వేధసే
గృహాణ దీపకం రాజన్ - త్రైలోక్య తిమిరాపహం॥
శ్రీసీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః దీపం దర్శయామి

నైవేద్యం ఇదం దివ్యాన్నమమృతం రసైష్షడ్భిః సమన్వితం
శ్రీరామచంద్ర రాజేంద్ర! నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం
విధి ప్రకారేణ నివేదనం కుర్యాత్. మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి. అమృతాపి ధానమసి ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి. హస్తౌప్రక్షాళయామి ముఖ ప్రక్షాళనం సమర్పయామి. పాదౌ ప్రక్షాళయామి. శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి.

తాంబూలం నాగవల్లీ దళైర్యుక్తం - పూగీఫల సమన్వితం
తాంబూలం గృహ్యతాం రామ కర్పూరాది సమన్వితం
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః తాంబూలం సమర్పయామి.
తాంబూల చర్వణానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

నీరాజనం మంగళం విశ్వకళ్యాణ - నీరాజన మిదం హరే
సంగృహాణ జగన్నాథ - రామభద్ర నమోస్తుతే
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః నీరాజనం దర్శయామి. నీరాజనానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్పం నమో దేవాదిదేవాయ - రఘునాథాయ శార్జిణే
చిన్మయానంద రూపాయ - సీతాయాః పతయే నమః
శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః
సువర్ణ దివ్యమంత్ర పుష్పం సమర్పయామి.

ప్రదక్షిణ నమస్కారం

యానికానిచ పాపాని - జన్మాంతర కృతానిచ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి - ప్రదక్షిణ పదేపదే
పాపోహం పాపకర్మాహం - పాపాత్మా పాపసంభవః

త్రాహిమాం కృపయా దేవ - శరణాగత వత్సల!
అన్యథా శరణం నాస్తి - త్వమేవ శరణం మమ
తస్మాత్కారుణ్య భావేన - రక్షరక్ష రఘూత్తమ॥

శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి.

పుష్పాంజలి దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్లభాయ ధీమహి
తన్నో రామచన్ద్రః ప్రచోదయాత్

శ్రీ సీతారామచంద్ర పరమాత్మనే నమః పుష్పాంజలిం సమర్పయామి

ఉత్తరపూజా

శ్రీజాంబవత్సుగ్రీవ హనుమత్ లక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న పరివార సహిత
శ్రీసీతారామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

ఛత్రం ధారయామి - చామరం వీజయామి
గీతం శ్రావయామి - నృత్యం దర్శయామి
ఆందోళికం ఆరోహయామి - అశ్వం ఆరోహయామి
గజమారోహయామి - సమస్త రాజోపచార దేవ్యోపచార భక్త్యోపచార శక్త్యోపచారపూజాం సమర్పయామి.

యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యా - తపఃపూజా క్రియాదిషు
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి - సద్యోవన్దే తమచ్యుతమ్।
మంత్రహీనం క్రియాహీనం - భక్తిహీనం రఘూత్తమ!
యత్పూజితం మయా రామ! - పరిపూర్ణం తదస్తుతే
అనయా ధ్యానావాహనాది పూజయా
శ్రీసీతారామచన్ద్ర దేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు-
(అని అక్షతలు నీళ్ళు విడిచిపెట్టి-)

సర్వం శ్రీసీతారామచన్ద్రార్పణమస్తు

శ్రీఆంజనేయ పూజావిధానము

ప్రాతఃకాలాన నిద్రలేచి, స్నానాది నిత్య కృత్యాలను ఆచరించి, శుద్ధుడై, తులసీ, పుష్ప ఫలాది, పూజాద్రవ్యాలను ఏర్పరచుకొని-శ్రీ ఆంజనేయుని పటానికిగానీ, విగ్రహానికిగానీ యథావిధి పూజించాలి.

శ్రీకేశవాది నామాలతో ఆచమనీయం చేసి తరువాత, ప్రాణాయామం ఆచరించి – సంకల్పించుకోవాలి.

ఘంటానాదం చేశాక ప్రాణాయామం చేసి, "శుభతిథౌ...... గోత్రస్య... నామ ధేయస్య... ధర్మపత్నీ సమేతస్య సహకుటుంబస్య సపుత్రకస్య సపౌత్రకస్య సభ్రాతృకస్య సబాంధవస్య సపరివారస్య క్షేమ, స్థైర్య, ధైర్య, విజయ, అభయ, ఆయురారోగ్య, ఐశ్వర్యాభివృద్ధర్థ్యం, ధర్మార్థ, కామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిధ్యర్థం, శ్రీఆంజ నేయ స్వామి దేవతా ముద్దిశ్య శ్రీ ఆంజనేయస్వామి దేవతా ప్రీత్యర్థే షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే" అని సంకల్పించుకొని

కలశారాధన చేసి – కలశంపై చేతినుంచి

కలశపూజా:

తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే. కలశే గంధ పుష్పాక్షతై రభ్యర్చ్య:
కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రః సమాశ్రితః
మూలే తత్రస్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాః స్థితాః॥
కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా।

ఋగ్వేదోథయజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః॥
అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః॥
గంగేచ యమునేకృష్ణ గోదావరి సరస్వతి
నర్మదే సిన్ధుకావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

– (కలశజలాన్ని పుష్పంతోగాని, తులసితోగానీ, తీసుకొని దైవప్రతిమపై ప్రోక్షించి, తనపై జల్లుకొని, పూజాద్రవ్యాలపై జల్లి–)

ఆదౌనిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం

శ్రీమహాగణపతి పూజాం కరిష్యే (గణపతిని పూజించాక–)

పూర్వ సంకల్పిత శ్రీఆంజనేయపూజాం కరిష్యే – అని పూజారంభం చేయాలి.

సంకల్పః... పూర్వోక్త...శుభతిథౌ

శ్రీఆంజనేయదేవతా ప్రీత్యర్థం షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే

ధ్యానం మర్కటేశ మహోత్సాహ సర్వసిద్ధి ప్రదాయక
శత్రూన్ సంహర మాం రక్ష శ్రియం దాపయ మే ప్రభో
స్పటికాభం స్వర్ణకాంతిం ద్విభుజం చ కృతాంజలిం
కుండలద్వయ సంశోభి ముఖాంభోజం ముహుర్ముహుః॥

శ్రీహనుమతే నమః, ధ్యాయామి.

ఆవాహనం రామచంద్ర పదాంభోజ యుగళస్థిరమానసం
ఆవాహయామి వరదం హనూమంత మభీష్టదం

శ్రీహనుమతే నమః ఆవాహయామి

సింహాసనం నవరత్న నిబద్ధాశ్రం చతురశ్రం సుశోభనం
సౌవర్ణమాసనం తుభ్యం దాస్యామి కపినాయక

శ్రీహనుమతే నమః సువర్ణరత్న సింహాసనం సమర్పయామి

పాద్యం సువర్ణ కలశానీతం గంగాది సలిలైర్యుతం
పాదయోః పాద్యమనఘం ప్రతిగృహ్యా ప్రసీద మే
శ్రీహనుమతేనమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి.

అర్ఘ్యం కుసుమాక్షత సంమిశ్రం ప్రసన్నాంబు పరిప్లుతం
అనర్ఘ్య మర్ఘ్య మధునా గృహ్యతాం కపిపుంగవ
శ్రీహనుమతే నమః, ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి

మధుపర్కం మధ్వాజ్యక్షీర మిళితం శర్కరా దధిసంయుతం
అర్పయే మధుపర్కం తే స్వీకురు త్వం దయామయ
శ్రీహనుమతే నమః, మధుపర్కం సమర్పయామి.

పంచామృతస్నానం మధ్వాజ్య క్షీరదధిభిః సగుడైర్మంత్ర పాలితైః
పంచామృతైః పృథగ్జాతై స్సించామి త్వాం కపీశ్వర
శ్రీహనుమతే నమః, పంచామృత స్నానం సమర్పయామి.
శ్రీహనుమతే నమః, శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి,
స్నానానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

వస్త్రం గ్రథితాం నవరత్నైశ్చ మేఖలాం త్రిగుణీకృతాం
అర్పయామి కపీశ త్వం గృహాణ మహతాం వర
శ్రీ హనుమతే నమః, వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి,
వస్త్రధారణానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

యజ్ఞోపవీతం శ్రౌత స్మార్తాది కృత్యానాం సాంగోపాంగ ఫలప్రదం
యజ్ఞోపవీత మనఘం ధారయాఽనిలనందన
శ్రీహనుమతే నమః, యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి,
అనంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

గంధం, సింధూరం దివ్యసింధూర కర్పూర మృగనాభి సమన్వితం
సకుంకుమం పీతగంధం లలాటే ధారయానఘ
శ్రీహనుమతే నమః, గంధసింధూరాణి సమర్పయామి.

పుష్పాక్షతాః నీలోత్పలైః కోకనదైః కల్హార కమలైరపి
కుముదైః పుండరీకైస్త్వాం పూజయామి కపీశ్వర
శ్రీహనుమతే నమః, పరిమళ పుష్పాక్షతాన్ సమర్పయామి.

శ్రీమదాంజనేయాష్టోత్తర శతనామావళిః

శ్రీ ఆంజనేయాయ నమః
శ్రీ మహావీరాయ నమః
శ్రీ హనూమతే నమః
శ్రీ మారుతాత్మజాయ నమః
శ్రీ తత్త్వజ్ఞానప్రదాయ నమః
శ్రీ సీతాదేవీ ముద్రాప్రదాయకాయ నమః
శ్రీ అశోకవనికాచ్ఛేత్రేనమః
శ్రీ సర్వమాయావిభంజనాయ నమః
శ్రీ రక్షోవిధ్వంసకారకాయ నమః
శ్రీ పర విద్యాపరీహారాయ నమః
శ్రీ పరశౌర్యవినాశనాయ నమః
శ్రీ పరమంత్రనిరాకర్త్రే నమః
శ్రీ పరయంత్ర ప్రభేదకాయ నమః
శ్రీ సర్వగ్రహవినాశినే నమః
శ్రీ భీమసేనసహాయకృతే నమః
శ్రీ సర్వదుఃఖహరాయ నమః
శ్రీ సర్వలోకచారిణే నమః
శ్రీ మనోజవాయ నమః
శ్రీ పారిజాతద్రుమూలస్థాయ నమః
శ్రీ సర్వమంత్ర స్వరూపిణే నమః
శ్రీ సర్వతంత్ర స్వరూపిణే నమః
శ్రీ సర్వయంత్రాత్మకాయ నమః
శ్రీ కపీశ్వరాయ నమః
శ్రీ మహాకాయాయ నమః
శ్రీ సర్వరోగహరాయ నమః
శ్రీ ప్రభవే నమః

శ్రీ బలసిద్ధికరాయ నమః
శ్రీ సర్వవిద్యాసంపత్ప్రదాయకాయనమః
శ్రీ కపిసేనానాయకాయ నమః
శ్రీ భవిష్యచ్చతురాననాయ నమః
శ్రీ కుమార బ్రహ్మచారిణే నమః
శ్రీ రత్నకుండల దీప్తిమతే నమః
శ్రీ చంచలద్వాలసన్నద్ధ లంబమాన
శిఖోజ్జ్వలాయ నమః
శ్రీ గంధర్వవిద్యాతత్త్వజ్ఞాయ నమః
శ్రీ మహాబలపరాక్రమాయ నమః
శ్రీ కారాగృహ విమోక్త్రే నమః
శ్రీ శృంఖలాబంధమోచకాయ నమః
శ్రీ సాగరోత్తారకాయ నమః
శ్రీ ప్రాజ్ఞాయ నమః
శ్రీ రామదూతాయ నమః
శ్రీ ప్రతాపవతే నమః
శ్రీ వానరాయ నమః
శ్రీ కేసరీసూనవే నమః
శ్రీ సీతాశోక నివారణాయ నమః
శ్రీ అంజనాగర్భ సంభూతాయ నమః
శ్రీ బాలార్కసదృశాననాయ నమః
శ్రీ విభీషణ ప్రియకరాయ నమః
శ్రీ దశగ్రీవ కులాంతకాయ నమః
శ్రీ లక్ష్మణప్రాణదాత్రే నమః
శ్రీ వజ్రకాయాయ నమః
శ్రీ మహాద్యుతయే నమః

శ్రీ చిరంజీవినే నమః
శ్రీ రామభక్తాయ నమః
శ్రీ దైత్యకార్య విఘాతకాయ నమః
శ్రీ అక్షహంత్రే నమః
శ్రీ కాంచనాభాయ నమః
శ్రీ పంచవక్త్రాయ నమః
శ్రీ మహాతపసే నమః
శ్రీ లంకిణీభంజనాయ నమః
శ్రీ శ్రీమతే నమః
శ్రీ సింహికాప్రాణభంజనాయ నమః
శ్రీ గంధమాధన శైలస్థాయ నమః
శ్రీ లంకాపురీ విదాహకాయ నమః
శ్రీ సుగ్రీవసచివాయ నమః
శ్రీ ధీరాయ నమః
శ్రీ శూరాయ నమః
శ్రీ దైత్యకులాంతకాయ నమః
శ్రీ సురార్చితాయ నమః
శ్రీ మహాతేజసే నమః
శ్రీ రామచూడామణి ప్రదాయ నమః
శ్రీ కామరూపిణే నమః
శ్రీ పింగళాక్షాయ నమః
శ్రీ వార్ధిమైనాకపూజితాయ నమః
శ్రీకబళీకృతమార్తాండమండలాయనమః
శ్రీ విజితేంద్రియాయ నమః
శ్రీ రామసుగ్రీవ సంధాత్రే నమః
శ్రీ మహారావణమర్దనాయ నమః
శ్రీ స్ఫటికాభాయ నమః
శ్రీ వాగధీశాయ నమః

శ్రీ నవవ్యాకృతి పండితాయ నమః
శ్రీ చతుర్బాహవే నమః
శ్రీ దీనబంధవే నమః
శ్రీ మహాత్మనే నమః
శ్రీ భక్తవత్సలాయ నమః
శ్రీ సంజీవననగాహర్త్రే నమః
శ్రీ శుచయే నమః
శ్రీ వాగ్మినే నమః
శ్రీ దృఢవ్రతాయ నమః
శ్రీ కాలనేమిప్రమథనాయ నమః
శ్రీ హరిమర్కటమర్కటాయ నమః
శ్రీ దాంతాయ నమః
శ్రీ శాంతాయ నమః
శ్రీ ప్రసన్నాత్మనే నమః
శ్రీ శతకంఠమదాపహృతే నమః
శ్రీ యోగినే నమః
శ్రీ రామకథాలోలాయ నమః
శ్రీ సీతాన్వేషణపండితాయ నమః
శ్రీ వజ్రదంష్ట్రాయ నమః
శ్రీ వజ్రనఖాయ నమః
శ్రీ రుద్రవీర్యసముద్భవాయ నమః
శ్రీ ఇంద్రజిత్ప్రహితామోఘ బ్రహ్మాస్త్రవిని
వారకాయ నమః
శ్రీ పార్థధ్వజాగ్రసంవాసినే నమః
శ్రీ శరపంజరభేదకాయ నమః
శ్రీ దశబాహవే నమః
శ్రీ లోకపూజ్యాయ నమః
శ్రీ జాంబవత్ప్రీతివర్ధనాయ నమః
శ్రీ సీతాసమేత శ్రీరామపాద సేవా
దురంధరాయ నమః

ధూపం దివ్యం సగుగ్గులుం రమ్యం దశాంగేన సమన్వితం
గృహాణ మారుతే ధూపం సుప్రియం ఘ్రాణతర్పణం
శ్రీహనుమతే నమః, ధూప మాఘ్రాపయామి

దీపం ఘృతవర్తి సముజ్జ్వాలా శతసూర్య సమప్రభం
అతులం తవ దాస్యామి వ్రతపూర్త్యై సుదీపకం
శ్రీ హనుమతే నమః దీపం దర్శయామి, ధూపదీపానంతరం
ఆచమనీయం సమర్పయామి

నైవేద్యం మణిపాత్రసహస్రాఢ్యం దివ్యాన్నం ఘృతపాయసం
ఆపూప లడ్డుకోపేతం మధురామ్ర ఫలైర్యుతం
హింగూజీరక సంయుక్తం షడ్రసోపేత ముత్తమం
నైవేద్యమర్పయామ్యద్య గృహాణేదం కపీశ్వర
యథావిధి నివేదనం కుర్యాత్, మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి,
ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి, హస్త ప్రక్షాళనంసమర్పయామి,
ముఖ ప్రక్షాళనం సమర్పయామి, పాద ప్రక్షాళనం సమర్పయామి,
గండూషం సమర్పయామి, శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి

తాంబూలం నాగవల్లీ దళోపేతం క్రముకైర్మధురైర్యుతం
తాంబూల మర్పయామ్యద్య కర్పూరాదిసువాసితం
శ్రీహనుమతే నమః, తాంబూలం సమర్పయామి,
తాంబూల చర్వణానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

కర్పూర నీరాజనం ఆరార్తికం తమోహారి శతసూర్య సమప్రభం
అర్పయామి తవప్రీత్యై అంధకార నిఘాదనం
శ్రీహనుమతే నమః, నీరాజనం సమర్పయామి,
నీరాజనానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్పం ఆంజనేయాయ విద్మహే। వాయుపుత్రాయ
ధీమహి తన్నో హనుమత్ప్రచోదయాత్
శ్రీహనుమతే నమః, సువర్ణ దివ్య మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి.

ప్రదక్షిణ నమస్కారం (5మార్లు) ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సాష్టాంగాన్ పంచసంఖ్యయా
దాస్యామి కపినాథాయ గృహాణ సుప్రసీద మే

శ్రీహనుమతే నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

ఛత్రం ధారయామి, చామరం వీజయామి, నృత్యం దర్శయామి, గీతం శ్రావయామి, దర్పణం దర్శయామి, ఉష్ట్రానావాహయామి, వాద్యాన్ ఘోషయామి, భక్త్యుపచార శక్త్యుపచార పూజాం, సమర్పయామి.

అనయా... పూజయా శ్రీ హనుమద్దేవతా సుప్రీతః సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

సర్వేజనాః స్సుఖినోభవంతు–

పుష్పాంజలిః

శ్లో॥ వైశాఖే మాసి కృష్ణాయాం దశమ్యాం మందవాసరే
పూర్వాభాద్ర ప్రసూతాయ మంగళం శ్రీహనూమతే

శ్లో॥ కరుణారసపూర్ణాయ ఫలాపూప ప్రియాయ చ
మాణిక్యహారభూషాయ మంగళం శ్రీహనూమతే

శ్లో॥ సువర్చలా కళత్రాయ చతర్భుజ ధరాయ చు
ఉష్ట్రారూఢాయ వీరాయ మంగళం శ్రీహనూమతే

శ్లో॥ దివ్యమంగళదేహాయ పీతాంబరధరాయ చ
తప్తకాంచన వర్ణాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే

శ్లో॥ భక్తరక్షణశీలాయ జానకీశోకహారిణే
జలత్పావకనేత్రాయ మంగళం శ్రీహనూమతే

శ్లో॥ పంపాతీర విహారాయ సౌమిత్రి ప్రాణదాయినే
సృష్టేః కారణ భూతాయ మంగళం శ్రీహనూమతే

శ్లో॥ రంభావన విహారాయ గంధమాదనవాసినే
సర్వలోకకైనాథాయ మంగళం శ్రీహనూమతే

శ్లో॥ పంచాననాయ భీమాయ కాలనేమిహరాయ చ
కౌండిన్యగోత్రజాతాయ మంగళం శ్రీహనూమతే
శ్రీహనుమతే నమః, పుష్పాంజలిం సమర్పయామి.

శ్రీవరలక్ష్మీ వ్రతకల్పము

ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం, శుభతిథౌ, అస్మాకం, సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్య విజయాయురారోగ్య ఐశ్వరాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ పురుషార్థ సిద్ధర్థ్యం సత్సంతాన సౌభాగ్య శుభఫలా వాప్త్యర్థం వర్షే వర్షే ప్రయుక్తాం వరలక్ష్మీ ముద్దిశ్య వరలక్ష్మీ ప్రీత్యర్థం భవిష్యోత్తర పురాణ కల్పోక్త ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే, తదంగత్వేన కలశపూజాం కరిష్యే,

ఏవం కలశపూజా

కలశం గంధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య కలశస్యోపరి హస్తం నిధాయ
కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః
మూలేతత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాఃస్మృతాః
కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా
ఋగ్వేదో ధయజుర్వేదస్సామవేదోహ్యథర్వణః
అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః
ఆయాంతు శ్రీవరలక్ష్మీ పూజార్థం దురితక్షయకారకాః
గంగేచ యమునే కృష్ణ గోదావరి సరస్వతి
నర్మదే సింధు కావేరీ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు

గణపతి పూజ చేసిన అనంతరం - వరలక్ష్మీ పూజా ప్రారంభం.

ధ్యానస్తుతి:

పద్మాసనే పద్మకరే సర్వలోకైక పూజితే
నారాయణ ప్రియేదేవి సుప్రీతాభవ సర్వదా॥

ధ్యానం:

క్షీరోదార్ణవ సంభూతే కమలే కమలాలయే
సుస్థిరా భవ మే గేహే సురాసుర నమస్కృతే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః ధ్యాయామి॥

ఆవాహనం

సర్వమంగళ మాంగళ్యే విష్ణువక్షస్థలాలయే
ఆవాహయామి దేవి త్వాం సుప్రీతాభవ సర్వదా॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః ఆవాహయామి॥

రత్నసింహాసనం

సూర్యాయుత నిభస్ఫూర్తే స్ఫురద్రత్న విభూషితే
సింహాసన మిదం దేవి స్థీయతాం సురపూజితే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః రత్న సింహాసనం సమర్పయామి॥

అర్ఘ్యం

శుద్ధోదకం చ పాత్రస్థం గంధపుష్పాది మిశ్రితం
అర్ఘ్యం దాస్యామి తే దేవి గృహాణ సురపూజితే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దైవతాయై నమః అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

పాద్యం

సువాసిత జలం రమ్యం సర్వతీర్థ సముద్భవం
పాద్యం గృహాణ దేవి త్వం సర్వదేవ నమస్కృతే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః పాద్యం సమర్పయామి॥

ఆచమనీయం

సువర్ణకలశానీతం చందనాగరు సంయుతం
గృహాణాచమనం దేవి మయాదత్తం శుభప్రదే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

పంచామృతం

పయోదధిఘృతోపేతం శర్కరామధు సంయుతం
పంచామృతస్నానమిదం గృహాణ కమలాలయే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దైవతాయై నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి॥

శుద్ధోదకస్నానం

గంగాజలం మయానీతం మహాదేవశిరః స్థితం
శుద్ధోదక స్నానమిదం గృహాణ విధుసోదరి॥
శ్రీవరలక్ష్మీదేవతాయై నమః స్నానం సమర్పయామి॥

వస్త్రయుగ్మం

సురార్చితాంఘ్రియుగళే దుకూలవసనప్రియే
వస్త్రయుగ్మం ప్రదాస్యామి గృహాణ హరివల్లభే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి

ఆభరణం

కేయూర కంకణైః దివ్యైః హారనూపురమేఖలాః
విభూషణాన్యమూల్యాని గృహాణ ఋషిపూజితే॥
శ్రీవరలక్ష్మీదేవతాయై నమః ఆభరణాని సమర్పయామి॥

ఉపవీతం

తప్తహేమకృతం సూత్రం మూక్తాదామ విభూషితం
ఉపవీతమిదం దేవి గృహాణ త్వం శుభప్రదే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః ఉపవీతం సమర్పయామి

గంధం

కర్పూరాగరుకస్తూరీ రోచనాది భిరన్వితం
గంధం దాస్యామ్యహం దేవి ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః గంధం సమర్పయామి॥

అక్షతాన్

అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాంస్తండులాన్ శుభాన్
హరిద్రాకుంకుమోపేతాన్ గృహ్యతామబ్ధిపుత్రికే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

పుష్పపూజ

మల్లికాజాజికుసుమైశ్చంపకైర్వకుళైస్తథా
శతపత్రైశ్చ కల్హారైః పూజయామి హరిప్రియే॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః పుష్పాణి సమర్పయామి॥

అంగపూజ

శ్రీ చంచలాయై నమః	పాదౌ పూజయామి
శ్రీ చపలాయై నమః	జానునీ పూజయామి
శ్రీ పీతాంబరధరాయై నమః	ఊరూన్ పూజయామి
శ్రీ కమలవాసిన్యై నమః	కటిం పూజయామి
శ్రీ పద్మాలయాయై నమః	నాభిం పూజయామి
శ్రీ మదనమాత్రే నమః	స్తనౌ పూజయామి
శ్రీ లలితాయై నమః	భుజద్వయం పూజయామి
శ్రీ కంబుకంఠ్యై నమః	కంఠం పూజయామి
శ్రీ సుముఖాయై నమః	ముఖం పూజయామి
శ్రీ శ్రియై నమః	ఓష్ఠౌ పూజయామి
శ్రీ సునాసికాయై నమః	నాసికాం పూజయామి
శ్రీ సునేత్రాయై నమః	నేత్రే పూజయామి
శ్రీ రమాయై నమః	కర్ణౌ పూజయామి
శ్రీ కమలాయై నమః	శిరః పూజయామి
శ్రీ వరలక్ష్మ్యై నమః	సర్వాణ్యాంగాని పూజయామి

లక్ష్మీ అష్టోత్తర శతనామావళిః

శ్రీ ప్రకృత్యై నమః
శ్రీ వికృత్యై నమః
శ్రీ విద్యాయై నమః
శ్రీ సర్వభూత హితప్రదాయై నమః
శ్రీ శ్రద్ధాయై నమః
శ్రీ విభూత్యై నమః
శ్రీ సురభ్యై నమః
శ్రీ పరమాత్మికాయై నమః
శ్రీ వాచే నమః
శ్రీ పద్మాలయాయై నమః
శ్రీ పద్మాయై నమః
శ్రీ శుచయే నమః
శ్రీ స్వాహాయై నమః
శ్రీ స్వధాయై నమః
శ్రీ సుధాయై నమః
శ్రీ ధన్యాయై నమః
శ్రీ హిరణ్మయ్యై నమః
శ్రీ లక్ష్మ్యై నమః
శ్రీ నిత్యపుష్టాయైనమః
శ్రీ విభావర్యై నమః
శ్రీ అదిత్యై నమః

శ్రీ దిత్యై నమః
శ్రీ దీప్తాయై నమః
శ్రీ వసుధాయై నమః
శ్రీ వసుధారిణ్యై నమః
శ్రీ కమలాయై నమః
శ్రీ కాన్తాయై నమః
శ్రీ క్షమాయై నమః
శ్రీ క్షీరోదసంభవాయై నమః
శ్రీ అనుగ్రహపరాయై నమః
శ్రీ బుద్ధ్యై నమః
శ్రీ అనఘాయై నమః
శ్రీ హరివల్లభాయై నమః
శ్రీ అశోకాయై నమః
శ్రీ అమృతాయై నమః
శ్రీ దీప్తాయై నమః
శ్రీ లోకశోక వినాశిన్యై నమః
శ్రీ ధర్మనిలయాయై నమః
శ్రీ కరుణాయై నమః
శ్రీ లోకమాత్రే నమః
శ్రీ పద్మప్రియాయై నమః
శ్రీ పద్మహస్తాయై నమః
శ్రీ పద్మాక్ష్యై నమః
శ్రీ పద్మసుందర్యై నమః
శ్రీ పద్మోద్భవాయైనమః
శ్రీ పద్మముఖ్యై నమః
శ్రీ పద్మనాభ ప్రియాయై నమః
శ్రీ రమాయై నమః
శ్రీ పద్మమాలాధరాయై నమః
శ్రీ దేవ్యై నమః
శ్రీ పద్మిన్యై నమః
శ్రీ పద్మగంధిన్యై నమః
శ్రీ సుప్రసన్నాయై నమః

శ్రీ ప్రసాదాభిముఖ్యై నమః
శ్రీ ప్రభాయై నమః
శ్రీ చంద్రవదనాయై నమః
శ్రీ చంద్రాయై నమః
శ్రీ చంద్రసహోదర్యై నమః
శ్రీ చతుర్భుజాయై నమః
శ్రీ చంద్రరూపాయై నమః
శ్రీ ఇందిరాయై నమః
శ్రీ ఇందుశీతలాయై నమః
శ్రీ ఆహ్లాదజనన్యై నమః
శ్రీ పుష్టై నమః
శ్రీ శివాయై నమః
శ్రీ శివకర్యై నమః
శ్రీ సత్యై నమః
శ్రీ విమలాయై నమః
శ్రీ విశ్వజనన్యై నమః
శ్రీ తుష్టయే నమః
శ్రీ దారిద్ర్యనాశిన్యై నమః
శ్రీ ప్రీతి పుష్కరిణ్యై నమః
శ్రీ శాంతాయై నమః
శ్రీ శుక్లమాల్యాంబరాయై నమః
శ్రీ శ్రియై నమః
శ్రీ భాస్కర్యై నమః
శ్రీ బిల్వనిలయాయై నమః
శ్రీ వరారోహాయై నమః
శ్రీ యశస్విన్యై నమః
శ్రీ వసుంధరాయై నమః
శ్రీ ఉదారాంగాయై నమః
శ్రీ హరిణ్యై నమః
శ్రీ హేమాలిన్యై నమః
శ్రీ ధనధాన్యకర్యై నమః
శ్రీ సిద్ధయే నమః

శ్రీ స్త్రైణ సౌమ్యాయై నమః
శ్రీ శుభప్రదాయై నమః
శ్రీ నృపవేశ్మ గతానందా
యై నమః
శ్రీ వరలక్ష్మై నమః
శ్రీ వసుప్రదాయై నమః
శ్రీ శుభాయై నమః
శ్రీ హిరణ్యప్రాకారాయై నమః
శ్రీసముద్ర తనయాయై నమః
శ్రీ జయాయై నమః
శ్రీ మంగళాయై నమః
శ్రీ దేవ్యై నమః
శ్రీ విష్ణు వక్షఃస్థల
స్థితాయై నమః
శ్రీ విష్ణుపత్న్యై నమః
శ్రీ ప్రసనాక్ష్యై నమః
శ్రీ నారాయణ సమాశ్రి
తాయై నమః
శ్రీ దారిద్ర్యధ్వంసిన్యై నమః
శ్రీ దేవ్యై నమః
శ్రీ సర్వోపద్రవారిణ్యై నమః
శ్రీ నవదుర్గాయై నమః
శ్రీ మహాకాళ్యై నమః
శ్రీ బ్రహ్మావిష్ణుశివాత్మి
కాయై నమః
శ్రీ త్రికాలజ్ఞాన
సంపన్నాయై నమః
శ్రీ భువనేశ్వర్యై నమః
శ్రీ శ్రీదేవ్యై నమః

లక్ష్మ్యష్టోత్తర
శతనామాపూజాం
సమర్పయామి.

ధూపం దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం చ మనోహరం
ధూపం దాస్యామి దేవేశి వరలక్ష్మి గృహాణ తాం॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవ్యైనమః ధూపం ఆఘ్రాపయామి.

దీపం ఘృతాక్తవర్తి సంయుక్తమంధకార వినాశకం।
దీపం దాస్యామి తే దేవి గృహాణ ముదితా భవ॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః దీపం దర్శయామి

నైవేద్యం నైవేద్యం షడ్రసోపేతం దధి మధ్వాజ్య సంయుతం
నానాభక్ష్యఫలోపేతం గృహాణ హరివల్లభే॥
శ్రీవరలక్ష్మీదేవతాయై నమః నైవేద్యం సమర్పయామి

పానీయం ఘనసారసుగంధేన మిశ్రితం పుష్పవాసితం
పానీయం గృహ్యతాం దేవి శీతలం సుమనోహరం
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః పానీయం సమర్పయామి

తాంబూలం పూగీఫలసమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతం
కర్పూర చూర్ణసంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః తాంబూలం సమర్పయామి

మంత్రపుష్పం పద్మాసనే పద్మకరే సర్వలోకైక పూజితే
నారాయణప్రియే దేవి సుప్రీతాభవ సర్వదా॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దేవతాయై నమః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్

యానికానిచ పాపాని జన్మాంతరకృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే
నమస్తే లోకజనని నమస్తే విష్ణువల్లభే
పాహిమాం భక్త వరదే వరలక్ష్మై నమో నమః॥
శ్రీవరలక్ష్మీ దైవతాయై నమః ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

అథ తోరగ్రంధి పూజ

కమలాయై నమః	ప్రథమగ్రంధిం	పూజయామి
రమాయై నమః	ద్వితీయగ్రంధిం	పూజయామి
లోకమాత్రే నమః	తృతీయగ్రంధిం	పూజయామి
విశ్వజనన్యై నమః	చతుర్థగ్రంధిం	పూజయామి
మహాలక్ష్మ్యై నమః	పంచమగ్రంధిం	పూజయామి
క్షీరాబ్ధితనయాయై నమః	షష్ఠిగ్రంధిం	పూజయామి
విశ్వసాక్షిణ్యై నమః	సప్తమగ్రంధిం	పూజయామి
చంద్రసహోదర్యై నమః	అష్టమగ్రంధిం	పూజయామి
హరివల్లభాయై నమః	నవమగ్రంధిం	పూజయామి

తోరబంధన మంత్రం

ఈ మంత్రము చదువుతూ తోరము కట్టుకోవలసింది

బధ్నామి దక్షిణేహస్తే నవసూత్రం శుభప్రదం

పుత్రాపౌత్రాభివృద్ధించ సౌభాగ్యం దేహి మే రమే॥

వాయనవిధిః

ఏవం సంపూజ్య కళ్యాణీం వరలక్ష్మీం స్వశక్తితః
దాతవ్యం ద్వాదశాపూపం వాయనం హి ద్విజాయతే॥

వాయనదానమంత్రః

ఇందిరా ప్రతిగృహ్ణాతు ఇందిరావై దదాతిచ
ఇందిరా తారకోభాభ్యాం ఇందిరాయై నమోనమః

ఇతి పూజావిధానం సంపూర్ణమ్॥

వరలక్ష్మీవ్రతకథా ప్రారంభం:

శౌనకాది మహామునులతో సూతపౌరాణికుడు "మునివర్యులారా! స్త్రీలకు సౌభాగ్య ప్రసాదము కలుగజేసే వ్రతరాజమును కైలాసంలో శివుడు పార్వతీమాతకు చెప్పిన దానిని మీకు చెప్పెద వినుడు" అని ప్రారంభించాడు.

"స్త్రీలకు సౌభాగ్య సంపద కలుగచేసే వరలక్ష్మీ వ్రతం కలదు. ఈ వ్రతం

శ్రావణ శుక్లపక్ష పూర్ణిమకు ముందుగా వచ్చే శుక్రవారం రోజున చేయాలి" అని శివుడు పార్వతికి చెప్పాడు.

ఓ పార్వతి! వరలక్ష్మి పూజావిధానం చెబుతున్నాను వినుము. మగధదేశంలో కుండినంబను పట్టణమందు చారుమతి అనే బ్రాహ్మణ స్త్రీ కలదు. ఆమె భర్తనే దైవముగా భావించి ప్రతిరోజు ప్రాతఃకాలముననే మేల్కొని స్నానాదులు ముగించుకొని తన పతిని పుష్పంబులతో పూజించి అనంతరం అత్తమామలను సేవిస్తూ, ఇరుగు పొరుగువారితో సఖ్యతగా జీవనము సాగిస్తోంది.

చారుమతికి ఓరోజున స్వప్నమున వరలక్ష్మీదేవి కనిపించి "నేనే వరలక్ష్మీదేవిని. నీ భక్తిప్రభావమువల్ల ప్రసన్నమై ప్రత్యక్షమైనాను. శ్రావణశుక్ల పూర్ణిమకు ముందుగా వచ్చే శుక్రవారం రోజున ఎవరైతే భక్తిశ్రద్ధలతో నన్ను సేవిస్తారో వారి కోరికలు నెరవేర్చగలను" అని చెప్పగానే, చారుమతీదేవి భక్తిభావముతో వరలక్ష్మిదేవికి ప్రదక్షిణ నమస్కారములు చేసి,

శ్లో॥ నమస్తే సర్వలోకానాం జనన్యై పుణ్యమూర్తయే
శరణ్యే త్రిజగద్వంద్యే విష్ణు వక్షస్థలాలయే

అని అనేక విధంబుల స్తోత్రము చేసి, "ఓ జగన్మాత! నీ దయ వలన జనులు ధన్యులై విద్వాంసులుగా సకలసంపద కలవారవుతారు. నేను జన్మాంతరములలో చేసిన పుణ్యఫలప్రాప్తిచే, మీ పాదదర్శన భాగ్యము కలిగినది. నా జన్మ ధన్యమైంద"ని స్వప్నములో చారుమతి, దేవికి నమస్కరించింది. చారుమతి ఉపచారములకు వరలక్ష్మీదేవి సంతృప్తిచెంది అనేక వరములు ఇచ్చి అంతర్థానమయ్యింది.

చారుమతీదేవి నిద్రనుండి లేవగానే ఇంటిచుట్టు చూసి వరలక్ష్మి ప్రత్యక్ష సంఘటన స్వప్నముగా గ్రహించి అత్తమామలతోను, ఇరుగుపొరుగు వారితో చెప్పింది. శ్రావణమాసం రాగానే వరలక్ష్మీవ్రతం అవశ్యముగా చేయమని చెప్పిందన్న చారుమతీదేవి, స్వప్న వృత్తాంతము విన్న స్త్రీలు శ్రావణమాసము ఎప్పుడు వస్తుందాయని ఎదురుచూసారు. వీరి భాగ్యోదయంబు వలన శ్రావణ పూర్ణిమ ముందు వచ్చే శుక్రవారం వచ్చింది. ఆ రోజునే వరలక్ష్మీదేవి చెప్పిన రోజుగా గుర్తుంచుకొని ప్రాతఃకాలముననే లేచి స్నానాదులు గావించుకొని, చిత్ర వస్త్రంబులు కట్టుకొని ఆసనము వైచి, బియ్యంపోసి కలశమునేర్పరచి దానియందు వరలక్ష్మీదేవిని ఆవాహనం చేసింది.

సాయంకాలమున చారుమతీదేవి తోటి స్త్రీలతో భక్తిశ్రద్ధలతో **"పద్మాసనే పద్మకరే సర్వలోకైకపూజితే నారాయణ ప్రియే దేవి సుప్రీతా భవసర్వదా"** అని ధ్యాన, ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజలు చేసి తొమ్మిది సూత్రములు గల తోరములు కట్టుకొని, నానా విధ భక్ష్యభోజ్యంబులను వరలక్ష్మీదేవికి నివేదనములు చేసి ప్రదక్షిణము చేసారు.

ఈ విధంగా మొదటి ప్రదక్షిణము చేయగా ఆ స్త్రీలందరికీ కాళ్లయందు ఘల్లుఘల్లుమనే శబ్దము కలిగింది. ఆ శబ్దము ఎలా వచ్చిందో అని కాళ్లను చూడగా గజ్జెలు మొదలగు ఆభరణములు కనిపించగా ఇది వరలక్ష్మీదేవి కటాక్ష భాగ్యమేనని చారుమతీదేవి, స్త్రీలు పరమానందముతో రెండవ ప్రదక్షిణ చేయగా హస్తములందు కన్నులు మిరుమిట్లుగొలిపే కాంతులతో నవరత్నఖచితమైన కంకణములు మొదలగు ఆభరణములతోను, మూడవసారి ప్రదక్షిణతో సర్వభూషణాలంకార భూషితులయ్యారు. చారుమతి ఇల్లు స్వర్ణమయమయి రథ, గజ, తురగ వాహనములతో, సౌభాగ్యముతో నిండిపోయింది. అంతనావ్రతప్రభావముచే స్త్రీలను గృహములకు తీసుకొనిపోవుటకు వారి ఇంటి నుండి గుఱ్ఱములు, ఏనుగులు, రథములు, బండ్లు వరలక్ష్మీదేవిని పూజించిన ప్రాంతానికి వచ్చి నిలిచివున్నాయి.

చారుమతి మొదలుగాగల స్త్రీలందరు కల్పోక్త ప్రకారముగా పూజ చేయించిన బ్రాహ్మణోత్తముని గంధ, పుష్పాక్షతలచే పూజించి, వారికి పన్నెండు భక్ష్యములు వాయనదానం ఇచ్చి దక్షిణ తాంబూలములు ఇచ్చి నమస్కారములు చేసి, బ్రాహ్మణోత్తమునిచే ఆశీర్వాదము పొంది, వరలక్ష్మీదేవికి నివేదనము చేసిన భక్ష్య భోజ్యాదులను బంధువులతో భుజించి వాహనములపై ఇండ్లకు వెళ్లారు. ఆ రోజు నుండి చారుమతి మొదలగు స్త్రీలు ప్రతి సంవత్సరం వరలక్ష్మీదేవిని పూజిస్తూ ధన, కనక, వస్తు వాహనాలతో సుఖముగా ఉన్నారు. కనుక ఉత్తమమైన ఈ వ్రతం చేసిన వారికి సర్వసంపదలు కలుగుతాయి. ఈ వ్రతము బ్రాహ్మణ, వైశ్య, క్షత్రియ, శూద్రులు మొదలగు అందరును చేయవచ్చు.

ఈ కథను విన్నవారికి, చదువువారికి వరలక్ష్మీదేవి అనుగ్రహప్రాప్తి కలిగి, సకల కార్యములు సిద్ధించును. వరలక్ష్మీవ్రతకథ సంపూర్ణము.

సంకష్టహర చతుర్థీ(గణేశ)వ్రతము

ప్రతినెల కృష్ణపక్షంలో వచ్చే చవితి తిథినాడు ఈ వ్రతాన్ని ఆచరించాలి. ఉపవాసం చేసేవారు చంద్రోదయానికి ఉండే చవితిని పాటించాలి. ఉపవాసం చెయ్యలేనివారు ఉదయానికి ఉన్న చవితినాడు ఆచరించాలి.

ఈ వ్రతాన్ని శ్రావణమాస కృష్ణపక్ష చవితి నాడు ప్రారంభించి ఒక సంవత్సరకాలం చెయ్యడం ఉత్తమమైనది. మాఘమాసంలో కృష్ణపక్ష చవితి కూడా చాలా ప్రధాన మైనది. శివునకు మాసశివరాత్రిలా గణపతికి ప్రతినెలా ఈ చవితి వ్రతాన్ని ఆచరిం చాలి. ఉదయమంతా ఉపవాసం ఉండి, సాయంత్రం పూజ చేసి, చంద్రునికి, గణపతికి, చతుర్థీ తిథి దేవతకు అర్ఘ్యమివ్వాలి.

సంకల్పం: శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన స్వస్తిశ్రీ .... నామ సంవత్సరే, ... అయనే, ... ఋతౌ, ... మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే, శుభ యోగ శుభ నక్షత్ర ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, అస్మాకం సకుటుంబానాం సంకష్టహర గణేశ ప్రసాదేన విద్యా-ధన-పశు-పుత్ర లాభాది సంకష్టహర గణేశ వ్రతోక్త సమస్త ఫలావాప్త్యర్థం శ్రీ సంకష్టహర గణేశ ప్రీత్యర్థం నారదపురాణోక్త ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోప చారపూజాం కరిష్యే:

గణాధిప నమస్తుభ్యం సర్వసిద్ధి ప్రదాయక,
గృహాణ దేవ దేవేశ గణేశః ప్రీయతామితి.
...శ్రీ గణేశాయ నమః ధ్యాయామి

ఆగచ్ఛ విఘ్నరాజేంద్ర స్థానే చాత్ర స్థిరో భవ,
ఆరాధయిష్యే భక్తేఽహం భవంతం సర్వసిద్ధిదం.
...సర్వసిద్ధిదాయ నమః ఆవాహయామి

అస్మిన్ స్థానేఽఖిలారాధ్య సర్వాలంకారభూషిత,
ఉపవిశ్య గణాధ్యక్ష కార్యసిద్ధిం కురుష్వ మే.
...శ్రీ గణాధ్యక్షాయ నమః నవరత్న ఖచిత సువర్ణ సింహాసనం సమర్పయామి

గణాధిప నమస్తేస్తు సర్వసిద్ధికర ప్రభో,
పాద్యం గృహాణ దేవేశ సురాసుర సుపూజిత.
...శ్రీ దేవదేవేశాయ నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

రక్తగంధాక్షతోపేతం రక్తపుష్పైః సుపూజితం,
మయా దత్తం సురశ్రేష్ఠ సోమార్ధధారిణే నమః.

...శ్రీ సోమార్ధధారిణే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

విఘ్నేశ దేవదేవేశ సర్వసిద్ధిప్రదాయక,
మయా దత్తం గజముఖ గృహాణాచమనీయకం.
...శ్రీ గజముఖాయ నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి

పంచామృత స్నానం:

పాలు: కామధేను సముద్భూతం పరమం పావనం పయః,
తేన స్నానం కురుష్వ త్వం హేరంబ గణనాయక.

పెరుగు: చంద్రమండల సంకాశం సర్వదేవప్రియం దధి,
స్నానార్థం తే ప్రయచ్ఛామి గృహాణ గణనాయక.

నెయ్యి: ఆజ్యం సురాణామాహారం ఆజ్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితం
స్నానార్థం తే ప్రయచ్ఛామి గృహాణ గణనాయక

తేనె: సర్వౌషధి సముద్భూతం పీయూష మధురం మధు,
స్నానార్థం తే ప్రయచ్ఛామి గృహాణ గిరిజాసుత.

పంచదార: ఇక్షుదండ సముద్భూతం దివ్యశర్కరయా–హ్యాహం
స్నాపయామి మహాభక్త్యా ప్రీతోభవ శివాత్మజ
...శ్రీ అఖిలప్రదాయ నమః పంచామృతస్నానం సమర్పయామి

గంగాజల సమాయుక్తం సువర్ణఘటపూరితం,
మయా దత్తం గృహాణ త్వం స్నానం చిద్విరదానన.
...శ్రీ ద్విరదాననాయ నమః శుద్ధోదక స్నానం సంపర్పయామి
నభః కార్పాసజం దేవ దేవాంగ సదృశం ప్రభో,
గృహాణ దేవ దేవేశ వస్త్రయుగ్మం చ భక్తితః.
...శ్రీ దేవదేవేశాయ నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి
కుంకుమాక్తం మయా దేవ ఉపవీతం గణాధిప,
ఉత్తరీయేణ సహితం గృహాణ పరమేశ్వర.
...శ్రీ గణాధిపాయ నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి
సువర్ణేణ కృతం హారం మౌక్తికైశ్చ సుశోభితం,
భక్త్యా సమర్పయే తుభ్యం భూషణం ప్రతిగృహ్యతాం.
...శ్రీ గుణశాలినే నమః ఆభరణాని సమర్పయామి
చందనాగరు కర్పూర కుంకుమేన సమన్వితం,
గంధం గృహాణ దేవేశ సర్వసిద్ధిప్రదాయక.
...శ్రీ సర్వసిద్ధిప్రదాయకాయ నమః గంధం సమర్పయామి
సిందూరం శోభనం రక్తం సౌభాగ్యం సుఖవర్ధనం,
శుభదం కామదం చైవ సిందూరం ప్రతిగృహ్యతాం.
...శ్రీ సంకష్టహర గణేశ్వరాయ నమః సిందూరం సమర్పయామి
శాలీయాన్ తండులాన్ శ్వేతాన్ రక్తచందన మిశ్రితాన్,
గృహాణ విఘ్నరాజేంద్ర రుద్రప్రియ నమోస్తుతే.
...శ్రీ రుద్రప్రియాయ నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి
రక్తపుష్పాణి దేవేశ ఏకవింశతి సంఖ్యయా,
గృహాణ సుముఖో భూత్వా మయా దత్తాన్ ఉమాసుత.
...శ్రీ ఉమాసుతాయ నమః పుష్పాణి సమర్పయామి

అథ అంగపూజాం కరిష్యే-

శ్రీ వినాయకాయ నమః – పాదౌ పూజయామి
శ్రీ ఈశపుత్రాయ నమః – జానునీ పూజయామి
శ్రీ ఏకదంతాయ నమః – జంఘే పూజయామి
శ్రీ వికటాయ నమః – ఊరూం పూజయామి
శ్రీ హేరంబాయ నమః – కటిం పూజయామి
శ్రీ లంబోదరాయ నమః – ఉదరం పూజయామి
శ్రీ గణాధ్యక్షాయ నమః – హృదయం పూజయామి
శ్రీ స్థూలకంఠాయ నమః – కంఠం పూజయామి
శ్రీ స్కందప్రియాయ నమః – స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ పాశహస్తాయ నమః – హస్తాన్ పూజయామి
శ్రీ గజవక్త్రాయ నమః – వక్త్రం పూజయామి
శ్రీ ఫణికుండలాయ నమః – కర్ణౌ పూజయామి
శ్రీ విఘ్ననేత్రాయ నమః – నేత్రాణి పూజయామి

శ్రీ స్థూలనాసికాయ నమః – నాసికాం పూజయామి
శ్రీ సుభద్రాయ నమః – లలాటం పూజయామి
శ్రీ సర్వేశ్వరాయ నమః – శిరః పూజయామి
శ్రీ సంకష్టహర మహాగణపతయే నమః – అంగపూజాం సమర్పయామి

(గణపతి 21 పత్రాల పూజ, షోడశనామ పూజ, అష్టోత్తరశతనామాలతో పూజ చెయ్యవచ్చును)

వనస్పతిరసైః దివ్యైః గంధాఢ్యైర్గంథ ఉత్తమైః,
ఆఘ్రేయః సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః ధూపమాఘ్రాపయామి

ఘృతాక్తవర్తి సంయుక్తం దీపం జ్ఞాన ప్రకాశకం,
గృహాణేదం మయా దత్తం తేజోరాశే జగత్పతే.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః దీపం దర్శయామి

భక్ష్యైర్నానావిధైః దివ్యైః మోదకాన్ ఘృతపాచికాన్,
గృహాణేదం మయా దత్తం నైవేద్యం సర్వసిద్ధిద.

అన్నం చతుర్విధం స్వాదు రసైః షడ్భిః సమన్వితం,
భక్త్యా నివేదితం దేవ నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః నైవేద్యం సమర్పయామి
మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి (నీరు వదలవలెను)
ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి (నీరు వదలవలెను)
హస్తౌ ప్రక్షాలయామి (నీరు వదలవలెను)
పాదౌ ప్రక్షాలయామి (నీరు వదలవలెను)
శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి (నీరు వదలవలెను)
ఫలాని యాని రమ్యాణి స్థాపితాని తవాగ్రతః,
తేన మే సఫలావాప్తిః భవేత్ జన్మని జన్మని.
...సర్వార్తినాశినే శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః
నానావిధ ఫలాని సమర్పయామి
తాంబూలం గృహ్యతాం దేవ నాగవల్లీదళైర్యుతం,
కర్పూరైలా సమాయుక్తం సుగంధం ముఖభాషణం.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః తాంబూలం సమర్పయామి
పూజాఫల సమృద్ధ్యర్థం తవాగ్రే స్వర్ణమీశ్వర,
స్థాపితం తేన మే ప్రీతః పూర్ణాన్ కురు మనోరథం.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః సువర్ణపుష్పదక్షిణాం సమర్పయామి
(అవకాశాన్ననుసరించి బంగారంతో చెయ్యబడిన పువ్వును సమర్పించాలి)
పంచవర్తి సమాయుక్తం వహ్నినా యోజితం మయా,
గృహాణ మంగలం దీపం విఘ్నరాజ నమోస్తు తే.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః పంచ ఆరతిం దర్శయామి
చంద్రాదిత్యౌ ధరణీ విద్యుదగ్నిస్తథైవ చ,
త్వమేవ సర్వతేజాంసి ఆర్తిక్యం ప్రతిగృహ్యతాం.
...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః ఆరార్తికం (నీరాజనం) సమర్పయామి

దూర్వాయుగ్మ పూజ:

శ్రీ గణేశాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ వక్రతుండాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి

శ్రీ ఉమాపుత్రాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ విఘ్నరాజాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ కామదాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ గణేశ్వరాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ జీమూతాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ శక్తియుక్తాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ అంజనసమప్రభాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ యోగిధ్యేయాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ దివ్యగుణాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ మహాకాయాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ గజవక్త్రాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ భీమాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ ఉగ్రాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ పరశుధారిణే నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి

శ్రీ కరిజిహ్వాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ విశ్వమూర్తయే నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ ఉగ్రతేజసే నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ లంబోదరాయ నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
శ్రీ సిద్ధయే నమః – దూర్వాయుగ్మం సమర్పయామి
...శ్రీ సంకష్టహర గణేశ్వరాయ నమః– దూర్వాయుగ్మ పూజాం సమర్పయామి
నమో నమో వాగవిచారభూత, నమో నమో విఘ్ననివారణాయ,
నమో నమోఽ(అ)భక్తమనోరథఘ్నే, నమో నమో భక్త మనోరథజ్ఞ.
నమో నమో భక్త మనోరథేశ, నమో నమో విశ్వవిధానదక్ష,
నమో నమో దైత్యవినాశహేతో, నమో నమః సంకటనాశకాయ.
...శ్రీ సంకష్టహర గణేశ్వరాయ నమః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి

యాని కాని చ పాపాని జన్మాంతరకృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే
పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసంభవః

త్రాహిమాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల

...శ్రీ సంకష్టహర గణేశ్వరాయ నమః

ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ఉరసా శిరసా దృష్ట్యా మనసా వచసా తథా

పద్భ్యాం కరాభ్యాం కర్ణాభ్యాం ప్రణామోऽష్టాంగముచ్యతే

...శ్రీ సంకష్టహర గణేశ్వరాయ నమః సాష్టాంగ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ఛత్రం ధారయామి. చామరం వీజయామి. గీతం శ్రావయామి. నృత్యం దర్శయామి. ఆందోళికామారోపయామి. అశ్వానారోహయామి. గజానారోహయామి. సమస్త రాజోపచార శక్త్యుపచార భక్త్యుపచారాన్ సమర్పయామి

ప్రార్థన నమస్కారం: నమో నమస్తే విఘ్నేశ! సర్వవిఘ్నం నివారయ,
నమస్కరోమి విఘ్నేశ సర్వకామార్థ సిద్ధయే.

ఆచరిత వ్రత సంపూర్ణ ఫల అవాప్త్యర్థం ప్రసన్నార్ఘ్యం కరిష్యే-

శ్రీ గణేశాయ నమస్తుభ్యం సర్వసిద్ధిప్రదాయక,

సంకష్టం హర మే దేవ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తు తే.

...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః - ఇదమర్ఘ్యం ...

(ఈ శ్లోకం చదువుతూ 4 సార్లు అర్ఘ్యంఇవ్వాలి).

కృష్ణపక్షే చతుర్థ్యాం తు సంపూజిత విధూదయే,

క్షిప్ర ప్రసాదితో దేవ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తు తే.

...శ్రీ సంకష్టహరగణేశ్వరాయ నమః - ఇదమర్ఘ్యం ...

(ఈ శ్లోకం చదువుతూ 4 సార్లు అర్ఘ్యంఇవ్వాలి).

తిథీనాముత్తమే దేవి గణేశప్రియవల్లభే,

సర్వసంకటనాశాయ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తు తే.

...శ్రీ చతుర్థీదేవ్యై నమః - ఇదమర్ఘ్యం ...

(ఈ శ్లోకం చదువుతూ 4 సార్లు అర్ఘ్యం ఇవ్వాలి).

క్షీరోదార్ణవసంభూత లక్ష్మీవంద్యో నిశాకర,

గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం రోహిణ్యా సహితః ప్రభో.

...రోహిణీసహిత చంద్రమసే నమః - ఇదమర్ఘ్యం

గగణార్ణవమాణిక్య చంద్ర దాక్షాణీపతే,
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం గణేశ ప్రియరూపక.
...రోహిణీసహిత చంద్రమసే నమః – ఇదమర్ఘ్యం
గగణాంగన సందీప క్షీరాబ్ధి మథనోద్భవ,
విభాస దిగంతానాం సోమరాజ నమోస్తు తే.
...శ్రీ చంద్రమసే నమః నమస్కారాన్ సమర్పయామి
సంసారపీడా వ్యథితం హి మాం సదా సంకష్టభూతం సుముఖ ప్రసీద,
త్వం త్రాహి మాం, నాశయ కష్టసంఘాన్ నమో నమః కష్టవినాశనాయ.
త్వాముద్దిశ్య కృతం తేఽద్య యథాశక్తి ప్రపూజనం,
సంకష్టహర మే దేవ ఉమాసుత నమోస్తు తే.

కుడిచేతిలోకి అక్షతలు, నీరు తీసుకుని స్వామికి సమర్పిస్తున్న భావనతో పల్లెరములో వదలాలి

అనయా ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజయా చ
శ్రీ సంకష్టహర గణేశ్వరః సుప్రీతస్సుప్రసన్నో వరదో భవతు.

సంకష్టహర చతుర్థీ వ్రతకథ

ఋషయ ఊచుః:

దారిద్ర్యశోక కష్టాద్యైః పీడితానాం చ వైరిభిః,
రాజశ్రేష్ఠైర్నరైస్సర్వైః క్రియతే కిం శుభార్థిభిః.

కుమారస్వామిని మహర్షులు, “ధనము లేని దరిద్రముతోపాటుగా శతృ, రోగ, అవిద్య, రోగములు మొదలైన అనేక కష్టాలను అనుభవించే మానవులు సులభముగా కష్టాలనుండి బయటపడే మార్గం తెలియజేయమ”ని ప్రశ్నింపగా..

స్కంద ఉవాచ:

శృణుధ్వం మునయస్సర్వే వ్రతానాముత్తమం వ్రతం,
సంకష్టహరణం నామ సంపత్తి సుఖదాయకం.

తరుణోపాయాన్ని కుమారస్వామి తెలియజేస్తూ, “వ్రతములన్నిటలో శ్రేష్ఠమైనది, ఆచరించినవారికి అన్ని కష్టములు పోగొట్టి, సుఖసంపత్తులనిచ్చే “సంకష్టహరణం” అనే పేరు గల ఒక ఉత్తమ వ్రతం ఉంది. దీనిని శ్రీకృష్ణుడు అరణ్యవాసంలోనున్న

ధర్మరాజుకు ఉపదేశించాడు. మొదటిగా ఈ వ్రత విధానాన్ని గణపతి పార్వతీదేవికి తెలియజేసి, ఆచరింపజేసి శంకరుని భర్తగా పొందింది. శ్రావణ బహుళ చవితి లేదా ఏ బహుళ చవితినాడైనా–సూర్యోదయమునకు ముందుగా లేచి, "సంకష్ట హరణమను ఈ వ్రతమును చేస్తానని దృఢంగా సంకల్పించి, ఈ విధంగా ప్రార్థించాలి, "నిరాహారోఽస్మి దేవేశ యావచ్చంద్రోదయో భవేత్, భోక్ష్యామి పూజయిత్వాఽహం సంకష్టాత్ తారయస్వ మాం" – "దేవేశా! ఈ రోజు చంద్రోదయం వరకు ఉపవాసము చేసి, నిన్ను పూజించిన తరువాత, నీ ప్రసాదాన్ని స్వీకరిస్తాను. ఈ వ్రతముతో నన్ను కష్టములనుండి ఉద్ధరించుము".

ఈ విధంగా సంకల్పించి నల్లనువ్వులతోనున్న నీటితో స్నానం చేసి, సంధ్యా వందనాది నిత్యకర్మలు ఆచరించి, గణపతిని కల్పోక్త ప్రకారంగా పూజించాలి.

15 గ్రాములు లేక 7 1/2 గ్రాములు లేక 5 గ్రాములు లేక యథాశక్తి బంగారము లేదా రాగితో గానీ చివరకు మట్టితోనైనా గణపతిమూర్తిని చేయించి పూజించాలి.

ఒక పళ్ళెరములో అష్టదళపద్మమును వరిపిండి/పసుపుతో చిత్రించి, దానిపై కొత్తవస్త్రాన్ని పరచి, నీరునిండిన కలశానికి ఎర్రని వస్త్రాన్ని చుట్టి సంకష్టహర గణపతిని ప్రార్థిస్తూ, ఈ వ్రతాన్ని ఆచరించాలి. అవకాశమునుసరించి పూజానం తరం గణపతి హోమం కూడా చెయ్యవచ్చును.

వ్రతానంతరం, గణపతియొక్క 21 మూర్తులకు ప్రతిగా 21మంది బ్రాహ్మణులకు భోజనము పెట్టి తాంబూలదక్షిణాదులనివ్వడం వల్ల గణపతి ప్రీతుడై అనుగ్రహించును.

21 నామములు:

గజాస్యుడు, విఘ్నరాజు, లంబోదరుడు, శివాత్మజుడు, వక్రతుండుడు, శూర్ప కర్ణుడు, కుబ్జుడు, వినాయకుడు,విఘ్ననాశకుడు, వికటుడు, వామనుడు, సర్వార్తినాశకుడు, భగవంతుడు, విఘ్నహర్త, ధూమ్రకుడు, సర్వదేవాధిదేవుడు, సుముఖుడు, ఏకదంతుడు, ఫాలచంద్రుడు, గణేశ్వరుడు, గణపుడు.

పార్వతీదేవి ఈ వ్రతమును ఆచరించిన ఆరు నెలలలో శివుని పతిగా పొందింది. ధర్మరాజాదులు ఈ వ్రతాన్ని ఆచరించి అరణ్య–అజ్ఞాత వాసాలు నిర్విఘ్నంగా పూర్తిచేసుకుని విజయాన్ని సాధించారు.

తస్మాత్సర్వ ప్రయత్నేన వ్రతం కార్యం విచక్షణైః,
యేన ధర్మార్థ కామాశ్చ మోక్షశ్చాపి భవేత్కిల

ఈ వ్రతమును నాలుగు వర్ణములవారు, స్త్రీలు ఎవరైనా ఆచరించవచ్చును.

ఈ వ్రతము వలన ధర్మార్థకామములే కాక, మోక్షము కూడా లభిస్తుంది.

ప్రారబ్ధ వశమున కష్టములు ఎప్పుడు కలిగినా ఈ వ్రతాన్ని ఆచరించి కష్టముల నుండి బయటపడవచ్చును.

దేవేంద్రుడు ఈ వ్రతమునాచరించడం వల్ల త్రిలోకాధిపత్యాన్ని పొందాడు. వాలి బంధములోనున్న రావణుడు ఈ వ్రతమును చేయుదునని సంకల్పించినంత మాత్రమున బంధవిముక్తుడయ్యెను. ఆంజనేయుడు సీత జాడకై ఈ వ్రతాన్ని ఆచరిస్తానని మనసులో తలచినంతనే అశోకవనంలో సీతాదేవి దర్శనం అయింది. దమయంతీదేవి నలుని, అహల్య గౌతముని ఈ వ్రతాచరణము చెయ్యడం వల్లనే పొందారు.

ఈ వ్రతాచరణ వల్ల విద్య, ధనం, పుత్రపౌత్రాదుల ప్రాప్తి, రోగ నాశనం, దంపతుల మధ్య కలహ నాశనం జరుగును. వేయేల? ఈ వ్రతము చేయువారికి సిద్ధిబుద్ధీశ్వరుడైన గణపతి సర్వము అనుగ్రహిస్తాడు.

ఇందులో సందేహం లేదు.

వివిధ దేవతలకు ఆరతులు ... సంస్కృత భాషలో..

రచన: శ్రీ వసంత్ శంకర్ నానివడేకర్

శ్రీ గణపతేః ఆరతిః

(మూలమరాఠీ- సుఖకర్తా దుఖహర్తా)

జయ దేవ జయ దేవ జయ మంగలమూర్తే।
శ్రీమంగలమూర్తే - జయ మంగలమూర్తే।
దర్శనమపి తే సకలాన్ కామాన్ పూరయతే। ॥జయ దేవ జయ దేవ॥

సౌఖ్యకరో దుఃఖహరో వార్తామ్ విఘ్నస్య
నిఃశేషయతి చ కురుతే ప్రేమ కృపా యస్య।
సైన్దూరః సర్వాంగే సున్దరలేపోఽ_స్య
కణ్ఠే విలసతి మాలా ముక్తానాం యస్య ।1। ॥జయ దేవ జయ దేవ॥

సరత్న-పిప్పలపత్రం గౌరీనన్దన తే
చన్దనలేపః కేశర-కుంకుమ-యుక్తస్తే।
హీరక-మణ్డిత-ముకుటం శీర్షమలంకురుతే
నూపురే కింకిణ్యః క్వణన్తి పదయోస్తే ।2। ॥జయ దేవ జయ దేవ॥

లమ్బోదర పీతాంబర ఫణివరబన్ధన హే
సరలశుణ్డ హే వక్రతుణ్డ (హే) త్రీక్షణ హే।
దాసో రామస్య త్వామ్ ప్రతీక్షతే స్వగృహే
సంకటేషు పాహి త్వం, నిర్వాణే రక్ష త్వం, సురవరవన్దిత హే ।3।
॥జయ దేవ జయ దేవ॥

శ్రీగజాననస్య ఆరతిః

(మూలహిన్దీ- జయ జయ జీ గణరాజ విద్యాసుఖదాతా)

జయ జయ హే గణరాజ, విద్యాసుఖదాతః।
త్వద్దర్శనధన్యోఽహమ్ త్వత్పద-రత-చిత్తః।

సిన్దూర-రక్తదేహమ్ సుభగమ్ గజవదనమ్
విలసత్-తున్దిలకాయమ్ గౌరీహర-తనయమ్।
ధృత-గుడలడ్డుకహస్తమ్ దేవేశ్వరనాథమ్
అవర్ణ్య-గుణమహిమానమ్ ప్రాప్తోఽహమ్ శరణమ్ ।1।
అణిమాది-సిద్ధయోఽష్టౌ దాస్యో విఘ్నారేః
సమర్థ-విఘ్నహరస్య శ్రీమంగలమూర్తేః।
కోటి-దివాకర-సదృశమ్ తవ తేజః ప్రఖరమ్
గణ్డస్థల-మదశీర్షమ్ విహరత్ శశిభాలమ్ ।2।
భావేన కోఽపి భక్త్యా త్వాం గచ్ఛతు శరణమ్
సన్తతి-సమ్పత్-ప్రముఖమ్ విన్దేత్ నిజమిష్టమ్ ॥
ఏవమ్ మహారాజ త్వమ్ రోచసేతి మహ్యామ్
గోస్వామినః సుతస్త్వామ్ గాయతి దినరాత్రమ్ ।3।

।జయ జయ గణరాజ।

శ్రీ శంకరస్య ఆరతిః

(మూల మరాఠీ- లవథవతీ విక్రాళా)

జయ దేవ జయ దేవ శివశంకర జయ హే।
త్వామ్ కర్పూరసుగౌరమ్ వయమ్ ఆర్తాః స్తుమహే।

।జయ దేవ జయ దేవ।

లమ్బన్తే వికరాలా బ్రహ్మాణ్డే మాలాః
విషేణ కణ్ఠః శ్యామో విలోచనాత్ జ్వాలాః।
జహ్నోర్లావణ్యయుతా శిరసి ధృతా బాలా
జలప్రవాహో మన్దమ్ వహతి యతి విమలః ।1।

।జయ దేవ జయ దేవ।

ముగ్ధో విశాలనయనః కర్పూరసుగౌరః
అర్ధాంగినీ చ గిరిజా గలేస్తి సుమహారః।
ఉద్ధూలనం విభూతేర్నీలః శితికణ్ఠః
ఏవమ్ విలసతి శంకర ఏష ఉమాదయితః ।2।

।జయ దేవ జయ దేవ ।

కృతం సురాసురవృన్దైరమ్బోధేర్మథనమ్
హాలాహలమ్ చ సహసా తస్మాద్ ఉద్భూతమ్।
సహసా త్వమ్ చ సలీలమ్ కృతవాన్ విషపానమ్
తతో నీలకణ్ఠ ఇతి త్వన్నామ ప్రథితమ్ ।3।

।జయ దేవ జయ దేవ ।

వ్యాఘ్రామ్బరః ఫణిధరః సున్దర-మదనారిః
పంచాననో మనోహర ఋషిజన-సుఖకారీ।
శతకోటీ-జపబీజే రామనామ్ని రమతే
రఘుకులతిలకో రామో రామదాస-చిత్తే ।4।

।జయ దేవ జయ దేవ ।

శ్రీ దుర్గాయాః ఆరతిః

(మూల మరాఠీ- దుర్గే దుర్ఘట భారీ)

దుర్గే సుదుర్గమోస్తి త్వద్భృతే సంసారః
అనాథనాథే అమ్బే అస్తు కృపాప్రసరః।
వారయ వారయ జననమ్ మరణమ్ వారయ మే
అస్మి విపత్తిషు పతితో మాతస్తారయ మే ।1।

।జయ దేవి జయ దేవి।

జయ దేవి జయ దేవి మహిషాసురమథిని।
సురవర–ఈశ్వర–వరదే సంజీవని తారిణి ।
త్రిభువన–భువనే నాన్యా భజతే త్వత్సామ్యమ్

వేదచతుష్కమ్ శ్రాన్తమ్ త్వామ్ స్తోతుమ్ అశక్తమ్।
వివదత్ ప్రవాహపతితమ్ షట్శాస్త్రాధారమ్
కిన్తు త్వమ్ భక్తేషు ప్రసీదసి క్షిప్రమ్ ।2।

।జయ దేవి జయ దేవి।

ప్రసన్న–వదనే దాసే ప్రసీదసి త్వరితమ్
క్లేశాన్ మోచయ మాతశ్ఛేదయ భవపాశమ్।
అమ్బే త్వద్భృతే కో మామ్ కుర్యాత్ పూర్ణాశమ్
నరహరి–మన ఆస్తే తవ పదపంకజలీనమ్ ।3।

।జయ దేవి జయ దేవి।

జయ జయ దుర్గే జగదమ్బే। భక్తాన్ తారయ హే అమ్బే।
నమో దేవ్యై మహాదేవ్యై శివాయై సతతం నమః ।
నమః ప్రకృత్యై భద్రాయై నియతాః ప్రణతాః స్మ తామ్।

శ్రీరామస్య ఆరతిః

(మూల మరాఠీ- ఉత్కట సాధుని)

నిజబోధ శ్రీరామ త్వమ్ జయ జయ దేవ। జయ జయ జయ దేవ।
పరమార్థేనార్తిక్యమ్ సద్భావేనార్తిక్యమ్। పూరితకామ తవ ।
జయ దేవ జయ దేవ। జయ జయ హే దేవ ।

సేతుమ్ బబన్ధ లబ్ధ్వా బృహత్-శిలాఖణ్డాన్
లింగదేహాలంకాపురమ్ ఉద్ధ్వస్తమ్ కృతవాన్।
కామక్రోధాదీన్ తాన్ నిషూదయన్ అసురాన్
'దేహోఽహమ్'-మతిభావమ్ దశవదనమ్ హతవాన్ ।1। **।జయ దేవ జయ దేవ।**

ప్రథమమ్ హనుమాన్ సీతామ్ అన్వష్టుమ్ గతవాన్
లంకాదహనమ్ కృతవాన్ అక్షమ్ మారితవాన్ ।
జమ్బుమాలినమ్ హతవాన్ భువి ఆస్ఫాలితవాన్
ఆనన్దస్య సువార్తామ్ గృహ్ణన్ ఆగతవాన్ ।2। **।జయ దేవ జయ దేవ।**

స్వబలేన చ స్వశక్తిః విమోచితా సీతా
అత ఆగచ్ఛద్ అయోధ్యా-నగరమ్ రఘునాథః।
అవహత్ విరక్తిపూరే సానన్దమ్ భరతః
ఆరతిహస్తాఽఽగచ్ఛత్ కౌసల్యా మాతా ।3। **।జయ దేవ జయ దేవ।**

సానుహుతధ్వనయః ప్లవగా గర్జన్తి
అష్టాదశ-పద్మమితా ఋభుః స్మ కుర్వన్తి
దశరథతనయోఽయోధ్యామ్ ఏష సమాయాతః
ఆనన్దశ్చ నగర్యామ్ అతీవ సంజాతః ।4। **।జయ దేవ జయ దేవ।**

సింహాసనే సలీలమ్ రఘువీరో రాజా
'తత్త్వమ్'- భావస్తస్మై ఉపచారః పూజా।
సహజానామ్ ఆర్తిక్యమ్ వాద్య-నినాదోయమ్
మాధవదాస-స్వామిన్ స్మర, మా విస్మర తమ్ ।5। **।జయ దేవ జయ దేవ।**

శ్రీమారుతేః ఆరతిః

(మూల మరాఠీ– సత్రాణేం ఉడ్డాణేం)

జయ దేవ జయ దేవ జయ హనుమన్ జయ హే।
తవ ప్రసాదాత్ క్వాపి న భయమ్ కృతాన్తాత్ మే।
।జయ దేవ జయ దేవ ।

ఉడ్డయనమ్ సావేశమ్ ముఖేన హుంకరణమ్
భూమణ్డలమ్ సకమ్పమ్ నభోగమ్ ఉదధిజలమ్।
సనినాదమ్ బ్రహ్మాణ్డమ్ సభయమ్ త్రైలోక్యమ్
సురవర–నర–నక్తచరైః పలాయనమ్ చ కృతమ్ **।1।** **।జయ దేవ జయ దేవ।**

న్యనదన్ పాతాలాని ప్రతిశబ్దో జాతః
ధరణీధరః సకమ్పః ఖిన్నత్వమ్ ప్రాప్తః।
గిరయః సర్వే భగ్నాః ఉడుగణ ఉద్ధ్వస్తః
రామో రామదాసస్య ఖలు శక్తిస్రోతః **।2।** **।జయ దేవ జయ దేవ।**

శ్రీరామం సంస్మరామః।
శ్రీహనుమన్తం ప్రణమామః।
వజ్రబలిన్ హనుమన్ అస్తి విజయతే।
మనోజవన్ హనుమన్ అస్తి విజయతే।
మరుద్వేగ హనుమన్ అస్తి విజయతే।
విజితేన్ద్రియ హనుమన్ అస్తి విజయతే।
ధీమద్వర హనుమన్ అస్తి విజయతే।
వాతాత్మజ హనుమన్ అస్తి విజయతే।
కపిప్రముఖ హనుమన్ అస్తి విజయతే।
రామదూత హనుమన్ అస్తి విజయతే।
మమ శరణ్య హనుమన్ అస్తి విజయతే ।
జనశరణ్య హనుమన్ అస్తి విజయతే।

మంగళ హారతి పాటలు

రచన: బ్రహ్మశ్రీ సామవేదం షణ్ముఖ శర్మ

గణపతికి నీరాజనం

నగజాకుమార! ఓ గజరాజముఖ! నీకు నిగనిగల కర్పూర నీరాజనం
నీరాజనం దివ్య నీరాజనం నీరాజనం నిత్య నీరాజనం
నీ పాదముల వ్రాలు దేవకోటికిరీట దివ్యమణి కాంతులే నీరాజనం
ఓ మహకాయ! నీ ముందు మిణుగురులైన తారకాగ్రహతతులే నీరాజనం
బాలసూర్యునిరీతి భాసించు నీ రూపు తిలకించు చూపులే నీరాజనం
నీ కృపను వెలుగు ఈ గీతికాజ్యోతులే నిలువెల్ల నిను జూపు నీరాజనం
వల్లభా ప్రాణేశ! కళ్యాణ గుణమయా! వాణీప్రదా! నీకు నీరాజనం
పాణితలముల పరశుపాశాదులనుదాల్చు ప్రణతార్తిసంహార! నీరాజనం

అమ్మవారికి నీరాజనం

నిఖిల జగదీశ్వరికి నిత్య కామేశ్వరికి
నిగనిగల కర్పూర నీరాజనం
సత్యశివ సుందరికి శంభు హృద్రంజనికి
నెనరు తలపుల తోడ నీరాజనం
ఆపాదమస్తకము మాంగల్యముల నెలవు
నిండైన తనువునకు నీరాజనం
నక్షత్ర హారతుల నవ్యమణి హారతుల
గౌరికి పరాంబికకు నీరాజనం
కుంభినీధర సుతకు కుంభహారతులతో
నిత్య పూజల నలరు నీరాజనం
జగములకు నాధారమైన రాజేశ్వరికి
నిగమ మంత్రములతో నీరాజనం

శివపరివారానికి నీరాజనం

శివ శివ మహాదేవ శంభో మాహాదేవ
నీలకంఠా! నీకు నీరాజనం

సామి సామేని సొగసైన గౌరమ్మ
నిఖిల జననీ నీకు నీరాజనం
అంతరాయమ్ములను అంతమొందించేటి
గణనాయకా నీకు నీరాజనం
శక్త్యాయుధమ్ముతో సకలమును పాలించు
దేవషణ్ముఖ విభో నీరాజనం

దక్షమఖవిధ్వంస భద్రఫలదాయకా
వీరభద్రా నీకు నీరాజనం
శంభువాహనమా సితశైలాభ దేహా
ధీరనందీశ్వరా నీరాజనం
ప్రభుసేవలో మురియు ప్రమథవరులారా
నిత్యశివమయులారా నీరాజనం